
TILINPÄÄTÖS

Parkanon kaupunki 2023

KH 25.3.2024

Sisällysluettelo ja tilinpäätöksen rakenne

Sisällysluettelo

Tilinpäätöksen rakenne ja perusteet	ii
Kaupunginjohtajan katsaus.....	1
Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	3
Yleinen kehitys.....	6
Tilikauden tuloksen muodostuminen	14
Kokonaistulot ja menot	23
Kuntakonsernin toiminta ja talous	24
Konsernitilinpäätös	26
Hallituksen esitys	38
Talouden tasapainotus	39
Talousarvion toteutuminen	40
Käyttötalouden toteutuminen.....	87
Tuloslaskelmaosa	91
Investointiosa.....	94
Rahoitusosa.....	100
Sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteumat	101
Tilinpäätöslaskelmat	102
Konsernilaskelmat	106
Tilinpäätöksen liitetiedot	110
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	133
Allekirjoitukset ja merkinnät	149

Tilinpäätöksen rakenne ja perusteet

Kunnan tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan kuntalain sekä sovelletaan kirjanpitolain ja -asetuksen säännöksiä (KuntaL 112 §). Kuntalaki on kirjanpitolakiin nähden erityislain asemassa. Siltä osin kuin mainittujen lakien säännökset poikkeavat toisistaan noudatetaan kuntalakia (KPL 8:5 §). Kirjanpitolain säännösten soveltamisesta antaa ohjeet kirjanpitolautakunnan kuntajaosto (KuntaL 112 §). Myös konsernitilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan soveltuvin osin kirjanpitolakia (KuntaL 114 §). Kunnan tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista on lisäksi annettu erillinen asetus (525/2020).

Kunnan tilinpäätöksen sisältö määritellään kuntalaissa. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus (KuntaL 113.2 §). Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee lisäksi laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Kunnan, jolla ei ole tytäryhteisöjä, mutta joka on jäsen kuntayhtymässä tai liikelaitoskuntayhtymässä, tulee sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot. Kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöksen laatimista ohjeistetaan tarkemmin kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamassa yleisohjeessa kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöksen laatimisesta. Tilinpäätöslaskelmat laaditaan kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeiden mukaisiin kaavoihin. Liitetietojen antamisessa noudatetaan kuntajaoston antamaa yleisohjetta.

Toimintakertomuksen sisältöä ei ole syytä laajentaa aikasarjoilla ja tilastoilla, joiden tiedoilla ei tilikauden tai sen päättymisen jälkeen tapahtuneen kehityksen kuvaamisessa ole olennaista merkitystä.

Tilinpäätöksen laadinnasta on säännökset kuntalaissa ja kirjanpitolaissa. Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikaudta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä. (KuntaL 113.1 §).

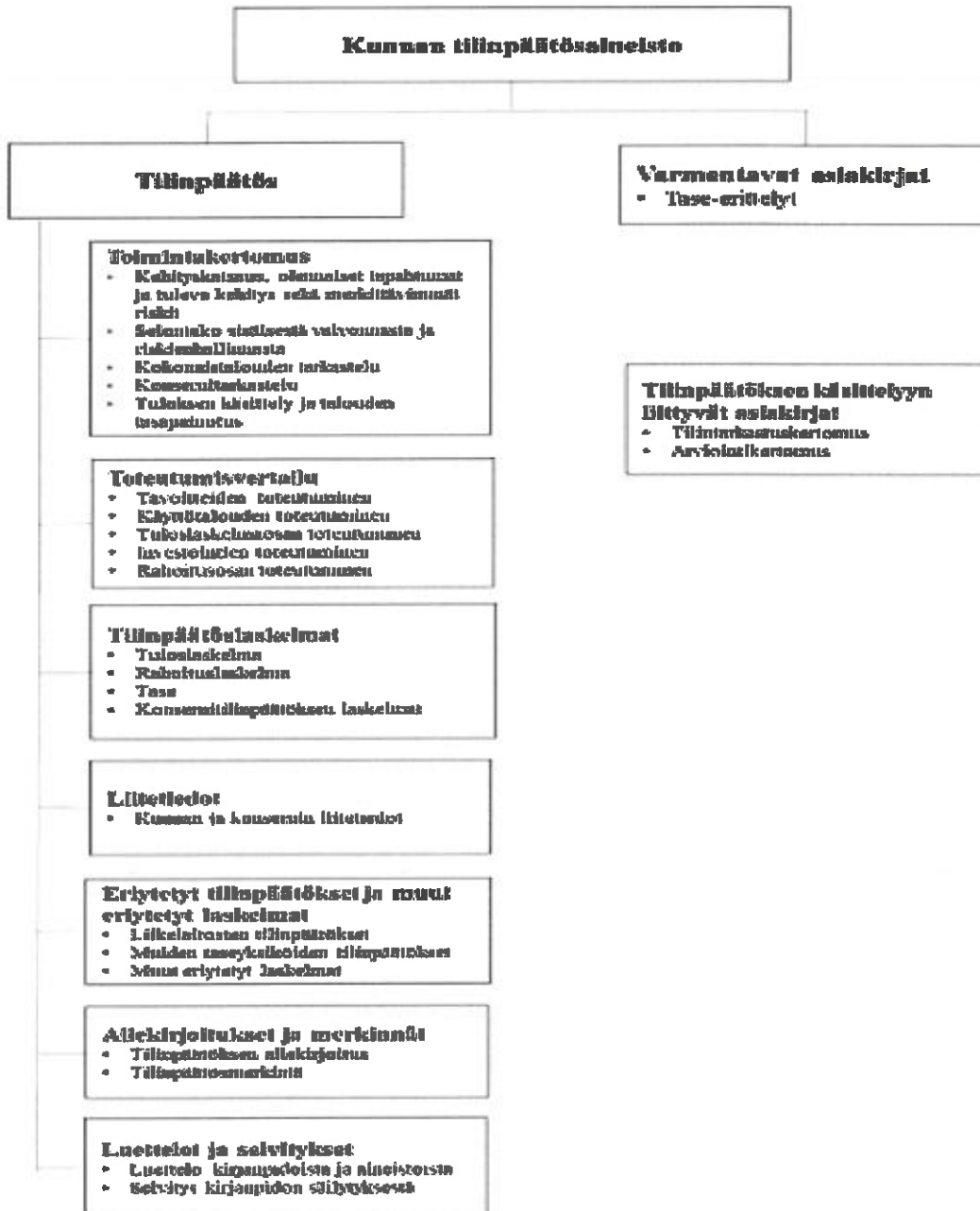
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoittaa allekirjoituspäivänä päätös- ja toimivaltainen hallitus. Tilinpäätös voidaan allekirjoittaa myös sähköisesti. Jos tilinpäätöksen allekirjoittaja on esittänyt eriävän mielipiteen tilinpäätöksestä, on tätä koskeva lausuma sisällytettävä siihen hänen vaatimuksestaan (KPL 3:7.2 §).

Tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta olennaisuusperiaatteen mukaisesti. (KuntaL 113 §).

Tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan olennaisuuden periaatetta. Tilinpäätöksessä esitettävä seikka on olennainen silloin, kun sen pois jättämisen tai väärin ilmoittamisen voidaan kohtuullisesti odottaa vaikuttavan päätöksiin, joita tiedon käyttäjät tekevät tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen perusteella. Vaikka seikka olisi yksittäisenä epäolennainen, olennaisuuden arviointi tulee kohdistaa kokonaisuuteen, jos samankaltaisia seikkoja on useita. Erityistä painoarvoa on annettava sellaisten seikkojen esittämiselle, jotka ovat olennaisen merkityksellisiä oikealle ja riittävälle kuvalle. (KPL 3:2 §) Olennaisuusperiaate suhteutuu kirjanpitovelvollisen kokoon ja toiminnan laatuun ja luonteeseen nähden.

Sisällysluettelo ja tilinpäätöksen rakenne

Tilinpäätösaineiston muodostavat tilinpäätös ja sitä varmentavat asiakirjat (KPL 3:13 §). Tilinpäätöksen käsitteeseen liittyvät lisäksi tarkastusasiakirjat eli tilintarkastuskertomus ja arviointikertomus. Kunnan tilinpäätöskokonaaisuutta kuvaa seuraava kaavio:

Sisällysluettelo ja tilinpäätöksen rakenne

Tilinpäätöstä laadittaessa ja tilinavausta tehtäessä on noudatettava ns. yleisiä tilinpäätösperiaatteita (KPL 3:3 §).

- jatkuvuuden periaate
- johdonmukaisuusperiaate
- sisältöpainotteisuuden periaate
- varovaluuden periaate
- tasejatkuvuus
- suoriteperusteisuuden pääsääntö
- erillisarvostuksen periaate (tase-erät ja hyödykkeet)
- netottamiskielto

Yleisistä tilinpäätösperiaatteista saa poiketa, kun poikkeaminen perustuu lakiin tai lain nojalla annettuun muihinkin sääntöön tai määräykseen. Periaate on, että yleisiä tilinpäätösperiaatteita on noudatettava, ellei poikkeamista ole nimenomaisesti sallittu. Poikkeamisesta on tehtävä selkoa liitetiedoissa (KPL 3:3.3 §).

Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös siihen liittyvine asiakirjoineen ja allekirjoituksineen tilintarkastajan tarkastettavaksi. Tilintarkastajan on viimeistään toukokuun loppuun mennessä tarkastettava päättyneen tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös ja luovutettava tarkastuslautakunnalle valtuustolle osoitettu tilintarkastuskertomus. Kertomukseen sisältyy lausunto siitä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja tilivelvollisille myöntää vastuuvapaus (KuntaL 123.1 §, 125.1 §).

Jos tilintarkastuskertomus sisältää muistutuksen, tarkastuslautakunta hankkii asianomaisten selitykset sekä kunnanhallituksen lausunnon. Tarkastuslautakunta antaa arvionsa tehdyistä muistutuksista, siihen annetuista selityksistä ja kunnanhallituksen lausunnosta (KuntaL 125.2 ja 3 §). Kunnanhallitus saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen valtuuston käsiteltäväksi. Tarkastuslautakunta antaa tilintarkastuskertomuksen tiedoksi valtuustolle sekä tekee esityksen siitä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja tilivelvollisille myöntää vastuuvapaus (KuntaL 125.1 §).

Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös viimeistään tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä (KuntaL 113.1§). Tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. arvioida, ovatko talousarvion tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lisäksi tarkastuslautakunta arvioi talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella ja voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää (KuntaL 121 §). Tarkastuslautakunta antaa arviointikertomuksensa valtuuston käsiteltäväksi erillisenä asiakohdantana

Kunnan tilinpäätös ja siihen sisältyvät asiakirjat ovat julkisia sen jälkeen, kun kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja ovat allekirjoittaneet tilinpäätöksen (JulkL 6 § 2 k.). Julkisia ovat tuuloslaskelman, rahoituslaskelman, taseen ja niiden liitetietojen lisäksi myös tase-erittelyt siltä osin kuin ne eivät sisällä salassa pidettäviä tietoja (JulkL 24 §).

Kaupunginjohtajan katsaus

Vuotta 2023 ei voida enää talouslukujen osalta verrata kovin hyvin aiempaan, koska sosiaali- ja terveystalvet ovat poistuneet kuntien järjestämismvastuulta. Oliko muutos yhteiskunnan ja suomalaisten kannalta hyvä? Jokainen voi tehdä omat johtopäätöksensä. Hyvinvointialueet (eli valtio) ei mitenkään näytä pystyvän järjestämään sote-palveluita samalla laatu-, kustannus- ja palveluiden saatavuustasolla, kuin kunnat ne 150 vuotta tuottivat. Näyttää valitettavasti siltä, että valtio tarvitsee toimintaan miljardeja euroja enemmän, vaikka uudistuksen piti säästää pari miljardia veronmaksajien rahaa. Myös laatuun, saatavuuteen ja yhdenmukaisuuteen tähtääviä tavoitteita oli. Nyt palvelupisteitä maakuntien reuna-alueilla suljetaan käsittämätöntä tahtia ja palvelut karkaavat kauas. Taksiyrittäjät ehkä kiittävät.

Parkanon kaupungin tilinpäätös vuodelta 2023 yllätti ainakin itseni vahvuudellaan. Tilikauden tulos ja vuoden ylijäämä ovat +2,2 miljoonaa euroa. Toimintakuluihin suhteutettuna ylijäämä on 10,7 prosenttia. Vuosikatetta kertyi yli 4,4 miljoonaa euroa. Parkanon kaupungin taseen kumulatiivinen ylijäämä on vuoden lopussa 12,1 miljoonaa euroa. Voimme olla erittäin tyytyväisiä viime vuoden lukuihin. Käänte taloudessa on kuitenkin tapahtunut rajusti, koska valtionosuudet ovat romahtaneet. Organisaatiomme kalkkine toimijoineen on tämän hyvin sisäistänyt. Korjaavia toimia on jo viranhaltijapäätöksin tehty ja tehdään edelleen joka päivä käytännön työssä. Nämä eivät yksin riitä.

Kaupunginhallitus nimitti lokakuussa talouden sopeutukseen luottamushenkilöistä koostuvan ohjausryhmän tukemaan viranhaltijavalmistelua. Valtuusto tehnee vielä tämän vuoden aikana päätöksiä talouden sopeuttamiseksi. Oma henkilökohtainen näkemykseni on, että meidän ei pidä tehdä hätiköityjä ratkaisuja talouden oikaisemiseksi. Voimme valmistella ja harkita sopeutuskeinot huolellisesti. Toimia voidaan päättää myös vähitellen, osa kerrallaan, helpoimmat ratkaisut ensin. Emme tiedä vielä valtionrahoitusta vuodelle 2025 ja siitä eteenpäin, mutta epäilen, että joudumme talouden sopeutuskeinojen hakemista jatkamaan joka tapauksessa tulevinakin vuosina. Toivon kovasti, että olisin väärässä. Jos käy niin, että emme "omalla porukalla" saa sopeutuskeinoja valmistelluksi ja päätöksiä aikaiseksi, ulkopuolista apua on kyllä tarjolla.

Vuoden 2023 aikana lainakantamme laski 20,7 miljoonasta eurosta 17,0 miljoonaan euroon. Asukasta kohti se on selvästi vähemmän kuin maassa keskimäärin. Lainakanta oli vuoden 2022 lopussa 3309 euroa/asukas ja vuoden 2024 lopussa 2775 euroa/asukas. Kunnissa ehdittiin jo tottua nolla- tai jopa miinus korkoihin, mutta lainan määrällä on taas merkitystä korkojen noustua. Parkanolla on kykyä tarvittaessa investoida tärkeisiin kohteisiin ja ylläpitää käyttömääräisyyden kuntoa. Sote- tulojen (ja menojen) poistuttua, ja lainojen jäädessä kuntiin, Parkanonkin suhteellinen velkaantuneisuus -tunnusluku kasvoi 39 prosentista 79 prosenttiin.

Tulojen lisääminen on sopeutusmielessä yhtä tärkeää kuin menojen vähentäminen. Tuuli- ja aurinkovoimanhankkeita on pyritty viemään voimallisesti eteenpäin kaupungin strategian mukaisesti. Pirkanmaan liitolle on viestitetty, että maakuntakaavoituksella tulee vastata tähän asiaan. Mikäli alueita ei kaavoissa ole, vihreän siirtymän hankkeita ei voida toteuttaa. Uusia tuuli- ja aurinkovoimanhankkeita on myös tullut vireille vuoden

Kaupunginjohtajan katsaus

---

aikana. Kangaslammin energiahankkeen tiimolta esilin nousi hassu kummajainen, kun n. 200 hehtaarin asu-
maton alue Ikaalista on Parkanon kaupungin sisässä. Tämä alue tulee luonnollisesti saada osaksi Parkanori
kaupunkia. Teimme vääryyden korjaamiseksi valtiovarainministeriölle aloitteen, jonka etenemiseen ja oikeu-
denmukaiseen lopputulokseen uskon vahvasti.

Viranhaltijajohto uudistui vauhdilla. Vuoden 2023 aikana hallinto- ja talousjohtaja sekä kaupunginsihteeri
aloittivat työnsä ja sivistysjohtaja, tekninen johtaja ja kaupunginjohtaja valittiin virkoihinsa. Uudet johtajat ovat
tarttuneet varsin oma-aloitteisesti tehtäviinsä ja olemme myös saaneet luottamushenkilöiltä kiitettävästi tukea
työhömmme. Kiitos tuesta. Yhteistyön luottamushenkilö- ja virkajohdon kanssa pitääkin olla saumatonta, jotta
voimme vastata tuleviin haasteisiin.

Loppuvuodesta saimme eduskunnasta hyviä uutisia. Pori-Parkano-Haapamäki -radan tarveselvitykselle saa-
tiin edunvalvontayhteistyöllä Porin ja Kankaanpään kanssa rahoitus. Parkanon pyöräilyreitistön kehittämi-
seen saimme 150.000 euroa. Suomen ja Yhdysvaltojen välillä solmittiin 18.12.2023 puolustusyhteistyösopi-
mus (The Defence Cooperation Agreement, DCA). Parkanon varastoalue on mainittu sopimuksen liitteessä
A, jossa luetellaan ne Suomen alueet, johon Suomen ja Yhdysvaltojen puolustusyhteistyö ja yhteistoiminta
ensisijaisesti keskittyisivät. DCA-sopimus antaa Yhdysvalloille jatkossa mahdollisuuden hyödyntää kongres-
sin rahoitusta mahdollisiin infrastruktuuri-investointeihin Suomessa.

19.3.2024

Kaupunginjohtaja

Aki Viitasaari

Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kaupunginvaltuusto 31.12.2023

Valtuutettujen lukumäärä ryhmittäin

Suomen Keskusta	8
Kansallinen Kokoomus	6
Perussuomalaiset	6
Suomen Kristillisdemokraatit / PaPu	5
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	4
Vasemmistoliitto	1
Avoimuus	1
Yhteensä	31

Puheenjohtajisto

Puheenjohtaja	Turunen Kauko (KD)
I varapuheenjohtaja	Talonen-Seppälä Susanne (KESK)
II varapuheenjohtaja	Viitasalo Pasi (KOK)
III varapuheenjohtaja	Kuronen Jarmo (PS)
Pöytäkirjanpitäjä kaupunginsihteeri Anne Ranta	

Jäsenet

Myllymäki, Klaus KESK
Turunen, Kauko KD
Luusalo, Antti KOK
Sammatti, Jari PS
Ristämäki, Tapio SDP
Talonen-Seppälä, Susanne KESK
Silomäki, Päivi KD
Mettomäki, Heikki KOK
Kuronen, Jarmo PS
Santoo, Anne SDP
Ojennus, Reijo KD
Viitasalo, Pasi KOK
Mustajärvi, Juha KESK
Kuusisto, Aro PS
Uotila, Jyrki SDP
Ala-Kauhaluoma, Hilikka KESK
Kovesjärvi, Perttu AVOIMUUS
Viitaharju, Saara KOK

Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Pihlajamäki, Antero VAS
Sälkänmäki, Mira PS
Runsas, Pertti KESK
Grönfors, Arja KD
Tuominen, Juha KOK
Männikkö, Jaana SDP
Manner, Tarja PS
Pentti, Pasi KESK
Mansikkaviita, Kyösti KD
Seilo, Joni KOK
Sammi, Kari KESK
Mäntylä, Juho-Pekka PS
Haapaniemi, Aki KESK

Kaupunginhallitus 31.12.2023

Puheenjohtajisto

Pj. Myllymäki Klaus (KESK)

I vpj. Ojennus Reijo (KD)

II vpj. Mettomäki Heikki (KOK)

Varaläsenet

Juha Kalliokoski (KESK)

Järvensivu Tapio (KD)

Holma Janne (KOK)

Jäsenet

Ala-Kauhaluoma Hilikka (KESK)

Manner Tarja (PS)

Haapaniemi Aki (KESK)

Ristamäki Tapio (SDP)

Sammatti Jari (PS)

Silomäki Päivi (KD)

Viitaharju Saara (KOK)

Mattila Mirja (KESK)

Niinimäki-Lehtinen Marianne (PS)

Pentti Pasi (KESK)

Männikkö Jaana (SDP)

Mäntylä Juho-Pekka (PS)

Grönfors Arja (KD)

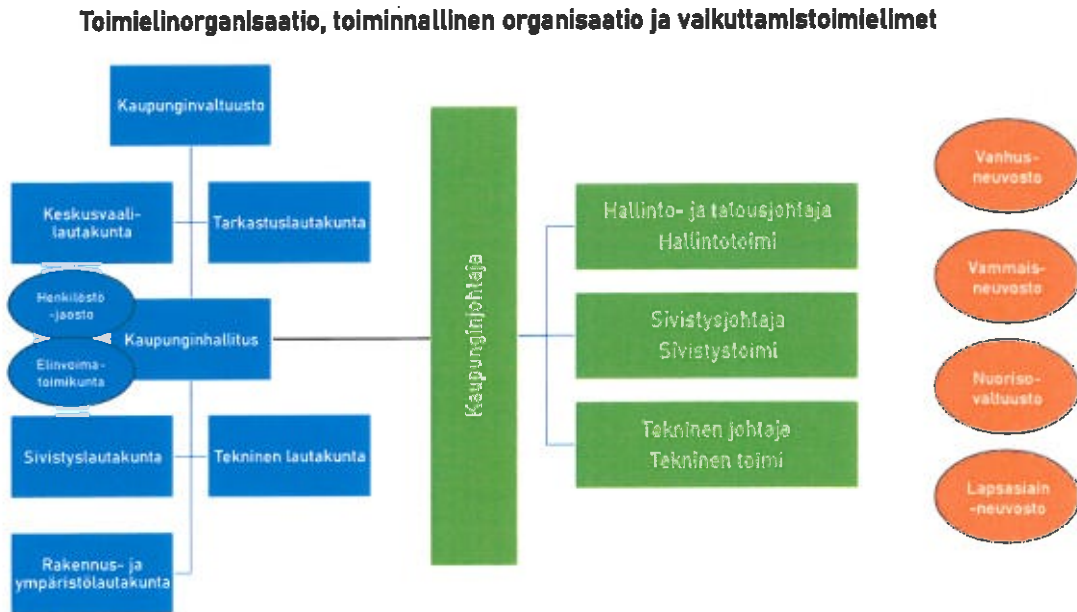
Leppihalme Annina (KOK)

Esittelijä: kaupunginjohtaja Aki Viitasaari

Pöytäkirjanpitäjä: kaupunginsihteeri Anne Ranta

Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Organisaatiokaavio 31.12.2023

Yleinen kehitys

Yleinen taloustilanne

Vuonna 2023 Euroopan ja Suomen taloudet toipuivat hitaasti edellisestä vuonna alkaneesta energia- ja inflaatioshokista. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa jatkuu, samoin Venäjälle asetetut pakotteet ja vastapakotteet. Euroopan talous on kehittynyt hitaasti ja Suomi on vajonnut lievään taantumaa. Taloudet ovat toipuneet energian hinnan noususta, ja energian hinta on laskenut vuoden 2022 huippuhinnoista. Yhdysvaltain talous on kehittynyt suotuisasti. Euroopan talouden ennakoitaan kehittyvän suotuisammin v. 2024 kuin edellisestä vuonna.

Hintojen yleinen nousu eli inflaatio oli Suomessa v. 2023 keskimäärin 6,2 %. Inflaatio hidastui hieman vuodesta 2022, jolloin se oli 7,1 %. Inflaatio hidastui vuoden loppua kohti niin, että vuosi-inflaatio oli joulukuussa 2023 3,6 %. Inflaation ennakoitaan asettuvan 2–3 %:in vuoden 2024 aikana.

Inflaation kiihtymisen takia Euroopan keskuspankki EKP nosti keskeisiä ohjaukorkoja useaan kertaan vuosien 2022–2023 aikana. Koronnostot nostavat niin kotitalouksien, yritysten kuin julkisen sektorinkin rahoituskustannuksia. Pitkät ja keskipitkät markkinakorot olivat korkeimmillaan syksyllä 2023. Ohjaukorkojen laskuja ennakoitaan vuosille 2024 ja 2025, siten että EKP:n ohjaukorkot olisivat tasolla 3,0–3,5 % vuoden 2024 loppulla ja alle 3,0 % tason vuonna 2025.

Taloudessa vallitsi vuoden 2023 aikana epävarmuus tulevasta kehityksestä, korkea korkotaso vaikutti erityisesti rakentamiseen. Suomen talous supistui 1,0 % v. 2023 aikana edellisestä vuodesta.

Palkankorotukset olivat vuonna 2023 ovat korkeammat kuin useina aiempina vuosina. Kuluttajien ostovoima kääntyi nousuun yli kahden vuoden supistumisen jälkeen vuoden puolimaissa.

Pirkanossa yritysten tilanne on pysynyt kohtuullisena taantumasta huolimatta.

Väestökehitys

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Pirkanossa oli vuoden 2023 lopussa 6 127 asukasta. Väestö on vähentynyt vuoden aikana 113 henkilöllä.

Koko maan tasolla väestö kasvoi n. 40 600 henkilöllä. Väkiluvun kasvu johtuu käytännössä kokonaan maahanmuutosta. Luonnollinen väestönmuutos on ollut jo useiden vuosien ajan negatiivinen.

Työllisyyden kehitys

Pirkanossa on työpaikkoja 2383 ja työllisiä 2240 henkilöä. Ulkopaikkakunnilla käy työssä 569 henkilöä Pirkanosta ja Pirkanossa vastaavasti käy työssä 712 henkilöä (2022).

Pirkanmaalla työttömien työnhakijoiden määrä oli vuoden 2023 joulukuussa 28 373 henkilöä, nousua vuositasolla 6 559 henkilöä. Lomautettujen määrä oli 4 046 henkilöä, kasvua vuositasolla 2 281 henkilöä.

Pirkanmaan työttömyysaste oli joulukuussa 2022 11,2 %. Koko maan työttömyysaste oli samaan aikaan 11,2 %. Pirkanmaan työllisyysaste oli vuoden lopussa 72,9 % ja koko maassa 73,6 %.

Parkanossa työttömien määrä oli vuoden 2022 joulukuussa 243 henkilöä, laskua vuositasolla 1 henkilöä.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Valtionosuuksien merkittävä lasku vuodelle 2024 on merkittävä riski kaupungin taloudelliselle kantokyvyille. Valtion on tarkoitus muuttaa valtionosuusperusteita vuodelle 2026. Valtionosuusjärjestelmä muodostaa tällä hetkellä kaupungin kannalta merkittävimmän riskin. Mikäli valtionosuusjärjestelmää ei uudisteta ja/tai Parkanon valtionosuuspotti ei kasva selvästi vuoden 2024 tasosta, merkitsee se erittäin merkittävää taloudellista haastetta kaupungille.

Hyvinvointialue on sitoutunut vuokraamaan sote-palvelutuotantoon käytettävät tilat kolmeksi vuodeksi, tämän jälkeen tilanne on avoin. Hyvinvointialue on käynnistänyt neuvottelut vuoden 2025 jälkeisestä vuokrausmallista. Kaupungin Rantakoto ry:n tiloista hyvinvointialueelta perimä vuokra on mahdollisesti ARA:n ehtojen vastainen. Kaupunki voi joutua alentamaan kohteen vuokraa, mikä tarkoittaisi vuokratulojen supistumista.

Kaupungin korkoriski kasvaa velkaantumisen myötä. Matalan korkotason päättymisen on nostanut rahoituksen kustannuksia merkittävästi. Tulevien vuosien velkaantuminen heikosta taloustilanteesta, investoinneista ja lainojen uudelleenrahoituksesta johtuen lisää korkokuluja.

Varhaiskasvatuksen käytössä olevan ns. Lystinmäen tilojen eli vanhan keskustan koulun koetut olosuhdehaitat ja kuntotutkimuksen tulokset ovat varhaiskasvatuspalvelun tuottamiselle seuraavan muutaman vuoden aikajänteellä riski. Kaupungin on mahdollisesti investoitava uuteen päiväkotirakennukseen tai toteutettava Lystinmäkeen merkittävä peruskorjaus.

Kihniön kunta nosti loppuvuodesta 2019 Parkanoa vastaan kanteen Pirkanmaan käräjäoikeudessa esittäen vaatimuksia osapuolten välisen sote-palvelusopimuksen perusteella. Käsittely on sittemmin siirtynyt hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeus antoi asiassa ratkaisun kesäkuussa 2023. Kihniön kunta haki asiassa valituslupaa korkeimmasta hallinto-oikeudesta. Asian käsittely on edelleen kesken.

Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alueen toiminnan päättyessä Parkanon kaupunki vaati Kihniön kunnalta 2.019.231 euroa palveluiden tuottamiseen liittyvistä ylityksistä vuosilta 2020–2022. Asiassa päästiin neuvotteluiden jälkeen sovintoratkaisuun marraskuussa 2023. Kihniö maksoi sovintoratkaisun perusteella Parkanolle 770.000 euroa. Parkano luopui vaatimuksistaan muilta osin.

Pihlajalinna Oyj:n ja tämän tytäryhtiöiden vuodelle 2022 ajoittuvia laskuja on reklamoitu yhteensä 6 kpl, summaltaan 651.364,52 euroa. Laskut ovat perusteettomia. Laskut sisältävät covid-19-pandemiasta syntyneitä kustannuksia, lastensuojelun kustannuksia ja sota-invalidien/-veteraanien hoidon kustannuksia. Pihlajalinna on 24.1.2024 tiedottanut harkitsevansa oikeustoimia Parkanoa ja Mänttä-Vilppulaa vastaan. Uutisoinnin perusteella Pihlajalinalla olisi ”miljoonasaatavia” kaupungeilta. Pihlajalinna ei ole toistaiseksi esittänyt Parkanolle varsinaista vaatimusta asiassa.

Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kaupunginvaltuusto on päättänyt 15.6.2015 kaupungin ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Valtuusto edellyttää, että kuntakonsernin kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta.

Kaupunginhallituksella on vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta ja asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta.

Kaupunginhallitus hyväksymiä ohjeita:

- 13.11.2017 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje
- 18.12.2017 Parkanon kaupungin tietoturvapoliittikka-asiakirja
- 05.11.2018 Tietosuojan velvoitteet, käytänteet ja ohjeistukset sekä Parkanon kaupungin tietosuojapolitiikka –asiakirja

Kaupungin toimielimet vastaavat omien tehtäväalueidensa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta, tuloksellisuudesta sekä niistä raportoinnista hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti.

Johtavien viranhaltijoiden tehtävänä on toimeenpanna sisäisen valvonta ja riskienhallinta vastuualueellaan ja raportoida niistä hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti.

Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtajat vastaavat niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta. Konserniyhteisöt raportoivat konsernijohdolle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Parkanon kaupungin konserniohjeen 30.10.2017.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Päätökset tehdään hyvän hallintotavan mukaisesti esittelyyn pohjautuen. Hallintosäännön merkitys on korostunut toiminnan yhdenmukaistamisessa eri toimialueilla. Sisäisen valvonnan kannalta hallintosääntö antaa selkeät puitteet valtaan ja vastuuseen.

Kaupungin toimielinten päätökset ovat nähtävillä kaupungin internet -sivuilla ja kaupunginvirastossa toimielimittäin määriteltyjä aikana, myös viranhaltijapäätökset ovat nähtävillä. Viranhaltijapäätökset viedään toimielimille tiedoksi.

Viranhaltijoiden toimivaltarajat on määritelty talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Tilinpäätös on parempi kuin muutetussa talousarviossa ennakoitiin osoittaen noin 2 200 240 euron ylijäämää.

Toiminnan ja talouden sisäistä valvontaa toteutetaan kaikilla organisaation tasoilla juoksevasti. Säännöllinen kaupunginjohtajan ja toimialajohtajien johtoryhmätyöskentely on osa sisäistä valvontaa. Toimintakertomuksessa ja kolmannesvuosiraportissa toteutuminen esitetään kaupunginvaltuustoille.

Kaupungin johto on käynyt puolivuotiskatsauksen yhteydessä toimialojen kanssa keskustelut taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienkartoitusta on aloitettu kuvaamalla riskejä ja määrittämällä niiden riskitasoa analysoimalla vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä. Näin riskit voidaan jaotella mm. sietämättömiin ja siedettävissä oleviin ja puuttua merkittävimpien riskien toteutumismahdollisuuksiin. Riskienkartoitus tulee dokumentoida ja toimittaa raportit kaupunginhallituksen tietoon. Tämä kartoitus tehtiin vuonna 2019.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta sekä sopimustoiminta

Talousarviossa määritellään omaisuuden ostoille määrärahat ja myynneille tuloarviot, joiden puitteissa toiminta tulee järjestää. Hallintosäännöllä ja talousarvion täytäntöönpano-ohjeilla on määritelty viranhaltijoiden toimivaltarajat.

Ostopalvelu- ym. sopimukset perustuvat hankintalainsäädännön mukaiseen kilpailutukseen määriteltyjen toimivaltarajojen puitteissa ja hankintaohjeeseen.

Omaisuus on vakuutettu. Kaupunki käyttää vakuutusmeklaria vakuutushallinnan varmentamiseksi.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Parkanon kaupungin sisäinen valvonta on järjestetty lain, säädösten ja kaupungin hallintosäännön sekä kaupunginhallituksen antamien sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti.

Kaupungin henkilöstö

Kaupungin henkilöstömäärä oli 31.12.2023 215 (238 v. 2022) työntekijää, joista vakinaisia oli 152 (173 v. 2022) ja määräaikaisia 63 (65 v. 2022) sisältäen työllistetyt, joita 31.12.2023 oli 9 hlö (5 hlö 31.12.2021). Tarkemmat tiedot henkilöstöstä esitetään vuosittain laadittavassa henkilöstöraportissa. Hyvinvointialueelle siirtyi 1.1.2023 28 henkilöä.

Valtuusto, kaupunginhallitus ja henkilöstöjaosto määrittävät kunnan toiminta- ja henkilöstöpoliittiset periaatteet. Kaupungin johtoryhmässä keskustellaan henkilöstövoimavaroista ja linjataan työnantajatoimintaa, yhteisiä periaatteita ja pelisääntöjä. Henkilöstöjaoston esittelijällä ja palkka-asiamiehellä on keskeinen rooli henkilöstöpolitiikassa ja -johtamisessa sekä työnantajatoiminnan linjaamisessa.

Kaupungin henkilöstöpolitiikan keskeisiä toimintamuotoja ovat työpaikkakokoukset ja kehityskeskustelut, joita pidetään säännöllisesti.

Parkanon kaupunki laatii vuosittain erillisen henkilöstökertomuksen.

Talousarvion 2023 yleiset tavoitteet

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 19.12.2022 kaupungin strategian, joka ohjaa kaupungin toimintaa ja toimialojen tavoitteiden asettamista.

Valtuuston päättämät laajan hyvinvointikertomuksen tavoitteet

Hyvinvointityön painopisteet v. 2021–2025 ovat:

1. Hyvinvoiva ja osallistuva parkanolainen
2. Osallistuva ja yhteisöllinen parkanolainen
3. Turvallinen ja viihtyisä Parkano

Hyvinvointikertomus tuodaan valtuuston päätettäväksi v. 2024 aikana.

Olellaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Sote-uudistuksen vuoksi Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä on purkautunut 1.1.2023 alkaen. Purkautumisen vuoksi kuntayhtymän peruspääomaa vastaava osuus poistettu Parkanon kirjanpidosta. Poisto on kirjattu omaa pääomaa vastaan. Muutos laskee sekä taseen kuntayhtymäosuuksien että kaupungin oman pääoman määrää 2.704.813 euroa.

Vuoden aikana toteutettiin hallintosäännön kokonaispäivitys (KV 11.12.2023 § 69).

Vuoden alussa sosiaali- ja terveystaloudet siirtyivät kunnilta hyvinvointialueille.

Kesäkuussa 2023 suljettiin Kallion päiväkotitoiminta. Toiminnot siirrettiin ns. Lystinmäen toimintakeskukseen.

Sovintosopimus Kihniön kunnan kanssa sote-yhteistoiminta-alueen aikaisista saatavista tehtiin marraskuussa 2023. Sopimus toi käyttötalouden tulona 770.000 euroa kaupunginhallituksen toimialalle.

Liikuntapaikkojen hoitajat siirrettiin 1.1.2023 teknisestä toimesta sivistystoimeen. Talousarviovaiheessa ei siirretty muita liikuntapaikkoihin liittyviä menoja toimialojen välillä. Tämä siirto toteutettiin hallinto- ja talousjohtajan päätöksellä helmikuussa 2023. Siirto koski 48.900 euron nettomäärärahan siirtoa toimialojen välillä.

Kaupunginvaltuusto myönsi lisämäärärahaa kaupunginvaltuustolle, sivistyslautakunnalle ja tekniselle lautakunnalle (18.9.2023 § 48, 11.12.2023 § 73). Lisäksi määrärahaa siirrettiin kaupunginhallitukselta tekniselle lautakunnalle (18.9.2023 § 48).

Talousarviomuutokset

Kertomusvuoden aikana talousarvioon tehtiin seuraavat muutokset:

Pvm ja §	Asia	Meno-/Tulo- muutos	Summa	Kohdistus
	Liikuntapaikkoihin liittyvät menot teknisistä palveluista sivistyspalveluihin / sivistyspalvelut	Menon lisäys	48 900	Käyttötalous
	Liikuntapaikkoihin liittyvät menot teknisistä palveluista sivistyspalveluihin / tekniset palvelut	Menon vähenys	48 900	Käyttötalous
18.9.2023 § 48	Määrärahasiirto hallinnon tukipalveluista teknisiin palveluihin / hallinnon tukipalvelut	Menon vähenys	228 000	Käyttötalous
18.9.2023 § 48	Määrärahasiirto hallinnon tukipalveluista teknisiin palveluihin / hallinnon tukipalvelut	Menon lisäys	228 000	Käyttötalous
18.9.2023 § 48	Lisämääräraha teknisiin palveluihin	Menon lisäys	434 000	Käyttötalous
18.9.2023 § 48	Lisämääräraha sivistyspalveluihin	Menon lisäys	140 000	Käyttötalous
18.9.2023 § 48	Lisämääräraha kaupunginvaltuustolle	Menon lisäys	30 000	Käyttötalous
11.12.2023 § 73	Lisämääräraha sivistyspalveluihin	Menon lisäys	780 000	Käyttötalous

Talouden keskeisten lukujen muutos

	2021 Tilinpäätös	2022 Tilinpäätös	2023 Tilinpäätös
TOIMINTATUOTOT	18 895 343	20 346 024	5 501 002
TOIMINTAKULUT	- 63 222 455	- 67 567 309	- 20 506 785
VEROTULOT	25 128 634	25 856 925	14 917 701
VALTIONOSUJDET	21 303 749	22 187 977	5 295 689
RAHOITUSTUOTOT JA -KULU	- 603 234	- 579 461	- 867 348
VUOSIKATE	1 631 723	335 546	4 431 092
POISTOT JA ARVONALENTUUS	- 2 252 405	- 1 917 452	- 2 230 852
YLI-/ALIJÄÄMÄ	- 620 682	- 1 581 906	2 200 240
INVESTOINNIT	1 674 405	1 230 205	- 1 919 889
LAINAKANTA	20 897 554	20 663 196	17 005 298

Verotulot

Verotuloja kertyi yhteensä 14,9 miljoonaa euroa. Sote-uudistuksen vuoksi verotulot laskivat merkittävästi edellisvuodesta.

	2021 Tilinpäätös	2022 Tilinpäätös	2023 Talousarvio	2023 Tilinpäätös	Muutos, euroa per tp 2022	Muutos, % per tp 2022
5000 Kunnan tulovero	19 873 559	20 328 674	10 200 000	10 446 527	- 9 882 147	-48,6 %
5100 KIintelistövero	1 945 143	2 042 247	2 022 000	2 129 530	87 283	4,3 %
5200 Os. yhteisöv. tuotosta	3 309 931	3 486 003	2 344 000	2 341 645	- 1 144 358	-32,8 %
	25 128 634	25 856 925	14 566 000	14 917 702	- 10 939 223	-42,3 %

Parkanon veroprosentti on ollut 22 % vuosina 2018–2022. Efektiivinen veroaste on kuitenkin samaan aikaan vaihdellut välillä 14,31–14,54 %. Sote-uudistuksen vuoksi tuloveroprosentti on vuonna 2023 9,36 %. Ennakolta arvioitu efektiivinen tuloveroprosentti oli v. 2023 6,53 %.

Kuntaliiton veroennuste ei ole yhteismitallinen maksuunpantujen verotulojen kanssa.

Tuloveroprosentti ja efektiivinen kunnallisveroaste							1 000 €
Verovuosi	2018	2019	2020	2021	2022**	2023**	
Ansiotulot	131 249	133 635	134 351	137 529	141 322	147 503	
Maksettava vero	18 854	19 354	19 529	19 999	20 226	9 639	
<i>Tuloveroprosentti</i>	22,00 %	22,00 %	22,00 %	22,00 %	22,00 %	9,36 %	
<i>Kunnallisveroaste</i>	14,37 %	14,48 %	14,54 %	14,54 %	14,31 %	6,53 %	
<i>Erotus</i>	7,63 %	7,52 %	7,46 %	7,46 %	7,69 %	2,83 %	

Valtionosuudet

Valtionosuudet laskivat 16,7 milj. euroa edellisestä vuodesta sote-uudistuksen takia.

	2021 Tilinpäätös	2022 Tilinpäätös	2023 Talousarvio	2023 Tilinpäätös	Muutos, euroa per tp 2022	Muutos, % per tp 2022
5501 Kunnan peruspalv. valt	12 782 706	14 093 779		2 498 542	- 11 595 237	-82,3 %
5502 Verotulojen tasaus	4 536 792	4 523 796		2 059 716	- 2 464 080	-54,5 %
5701 Opetus- ja kultt. muut -	362 185	355 752		280 390	75 362	-21,2 %
5801 Harkinnanv. valt.os.koi	750 000				-	0,0 %
5850 Muut valtionosuudet	3 596 436	3 931 236		1 238 206	- 2 693 030	-68,5 %
	21 303 749	22 193 059	5 426 383	5 516 074	- 16 676 985	-75,1 %

Investoinnit

Investointimäärärahoista toteutui -114 %. Investointiosaan on kirjattu Pirkanmaan sairaanhoitopiirin purkautuminen 1.1.2023 (2 704 813 euroa) sekä kiinteistöjä koskevan arvonkorotusrahaston purkaminen (775 454 euroa; Kh 5.12.2023 § 318). Nämä kertaluonteiset erät vaikuttavat merkittävästi investointiosan toteutumiseen. Varsinaisista investoinneista toteutui 92 %.

Kohde	2023		Kohde	2023	
	Talousarvio	Tilinpäätös		Talousarvio	Tilinpäätös
9020 Maan hankinta ja myyr	-	422 262	9436 Väilimäenkuja, jatko	-	74 056
9100 Rauhalan palvelukesku-	90 000	50 526	9438 Valnilonkatu	10 000	18 215
9101 Terveyskeskuksen pen-	210 000	133 414	9442 Parkanontie(Niement-	55 000	89 386
9104 Pappilanpolun tukiasui-	40 000	28 772	9444 Niementie(Parkanont-	40 000	-
9201 Yhtenäiskoulun kampu-	110 000	31 984	9448 Kallioikivenkatu	10 000	16 582
9206 Kutikallion pkn aidan ji-	30 000	-	9454 Skelitti- ja pumptrackri-	40 000	-
9207 Kallion päiväkodin alta-	5 000	-	9455 Koulukatu (jättöliik m -	110 000	-
9208 Valkoisen talon vesika-	15 000	13 800	9456 Vehomäenkatu perusl-	100 000	1 637
9209 Lukio	50 000	-	9457 Rauhalanraitti	10 000	10 215
9300 Kaupungintalo	112 000	39 615	9458 Satakunnank (Parkanc-	25 000	69 101
9302 Leirintäalue	30 000	63 715	9459 Niementie kevyenliik.väylä	-	23 584
9400 Uimarannat, laiturit	10 000	1 989	9461 Uusivatusentie	20 000	-
9403 Keskusta / Ympäristöty-	60 000	56 485	9462 Ennakolmattomat (pä.-	30 000	42 761
9404 Ennakolmattomat työt	40 000	-	9463 Koulukatu-Koulukuja	40 000	-
9406 Tuomikatu-Tuomenhai-	50 000	112 830	9466 Tuomenhaaran klv	-	12 716
9409 Palkkaukset ja valut	70 000	68 312	9467 Hallikatu	-	108 703
9425 Tehtaantie	50 000	-	9480 Lähiliikuntapaikat	50 000	29 024
9428 Mannerhelmintie	90 000	-	9600 ICT-hankinnat	100 000	48 262
9429 Niemenperäntie	40 000	10 946	9603 Koulukampuksen lrtal-	50 000	-
9433 Alanderinkaarli	20 000	16 315	9610 Yleisten töiden lrtalm-	20 000	75 132
			9700 Osakkeet ja osuudet	141 000	2 745 702
			Kaikki yhteensä	1 691 000	1 919 889

Lainakanta

Lainakanta oli vuoden lopussa 17,0 milj. euroa eli 2775 euroa asukasta kohti. Tämän lisäksi vuokravastuita oli n. 10,0 milj. euroa, Lainaa ja vuokravastuita on yhteensä n. 27,0 milj. euroa eli 4403 euroa asukasta kohti.

Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikauden tuloksen muodostuminen

- Tuloslaskelma
- Rahoituslaskelma
- Tase

TULOSLASKELMA 2023 (ulkoinen)

	2023	2022
Toimintatuotot		
· Myyntituotot	1 868 145,11	12 800 355,10
· Maksutuotot	206 216,28	4 595 776,22
· Tuet ja avustukset	599 513,07	1 328 950,35
· Muut toimintatuotot	2 827 127,92	1 620 942,54
Toimintatuotot yhteensä	5 501 002,38	20 346 024,21
Valmistus omaan käyttöön	90 831,89	91 389,83
Toimintakulut		
· Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-9 030 715,51	-9 189 637,00
· Henkilöstösiivokulut		
Eläkekulut	-1 913 705,04	-2 526 962,84
Muut henkilöstösiivokulut	-294 196,67	-264 547,99
· Palvelujen ostot	-5 245 314,86	-49 167 653,67
· Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 836 592,55	-3 156 380,18
· Avustukset	-785 019,24	-1 767 050,74
· Muut toimintakulut	-1 401 240,71	-1 495 076,31
Toimintakulut yhteensä	-20 506 784,58	-67 567 308,73
Toimintakate	-14 914 950,31	-47 129 894,69
Verotulot	14 917 701,48	25 856 924,57
Valtionosuudet	5 295 689,00	22 187 977,00
Raholtustuotot ja -kulut		
· Korkotuotot	44 259,90	4 176,58
· Muut raholtustuotot	80 140,47	181 007,05
· Korkokulut	-374 371,20	-127 003,89
· Muut raholtuskulut	-617 377,16	-637 640,73
Vuosikate	4 431 092,18	335 545,89
Poistot ja arvonalentumiset		
· Suunnitelman mukaiset poistot	-1 977 504,66	-1 917 451,97
· Arvonalentumiset	-253 347,35	0,00
Tilikauden tulos	2 200 240,17	-1 581 906,08
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 200 240,17	-1 581 906,08

Tuloslaskelman tunnusluvut	2023	2022	2021
Toimintatuotot prosenttia toimintakului	27 %	30 %	30 %
Vuosikate prosenttia poistoista	199 %	17 %	72 %
Vuosikate €/asukas	723	54	260
Asukasmäärä	6127	6244	6285

Toimintatuotot prosenttia toimintakulusta = $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$. Tunnusluvulla kuvataan maksurahoituksen osuutta toimintamenoista.

Vuosikate prosenttia poistoista = $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Tunnusluku osoittaa tulo- ja rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo- ja rahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo- ja rahoitus on riittävä.

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulo- ja rahoituksen olevan riittävä. Tulo- ja rahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poisto. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulo- ja rahoitus heikko.

Vuosikate euroa / asukas Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo- ja rahoituksen riittävyyden arvioinnissa.

RAHOITUSLASKELMA 2023

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 431 092,18	335 545,89
Tulorahoituksen korjauserät	-56 038,68	-80 040,38
myyntivoitto	-58 845,58	-80 040,38
myyntitappio	2 806,90	0,00
	4 375 053,50	255 505,51
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 731 922,35	-1 449 148,92
Rahotusosuudet investointimenoihin	141 716,00	156 497,74
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	85 466,31	142 270,26
	-1 504 740,04	-1 150 380,92
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 870 313,46	-894 875,41
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-87 250,00
Antolainasaamisten vähennykset	7 055,54	7 055,54
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-807 898,00	-984 358,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 850 000,00	750 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-37 508,54	4 433,95
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	49 350,82
Saamisten muutos	1 348 055,14	182 757,77
Korottomien velkojen muutos	-2 511 144,52	2 291 595,94
Rahoituksen rahavirta	-4 851 440,38	2 213 586,02
Rahavarojen muutos	-1 981 126,92	1 318 710,61
Rahavarat 31.12.	1 246 114,54	3 227 241,46
Rahavarat 1.1.	3 227 241,46	1 908 530,85
Rahavarojen muutos	-1 981 126,92	1 318 710,61

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2023	2022	2021
Toiminn. ja invest. rahavirta ja sen kerty-	1 836 569 -	2 736 042 -	512 211
Investointien tulorahoitus, %	256 %	23 %	90 %
Pääomamenojen tulorahoitus	192 %	15 %	67 %
Lainanhoitokate	4,06	0,42	1,59
Laskennallinen lainanhoitokate	1,92	0,17	0,64
Kassan riittävyys pv	19	17	10
Asukasmäärä	6127	6244	6285

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Tunnusluvun avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä.

Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, % = 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella.

Pääomamenojen tulorahoitus % = 100 * Vuosikate / (Investointien omahankintameno + Antolainojen nettolisäys + Lainanlyhennykset)

Luku osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenojen, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten yhteismäärästä.

Lainanhoitokate = (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi.

Laskennallinen lainanhoitokate = (Vuosikate + korkokulut) / (Korkokulut + korolliset velat) jaettuna 8:lla

Kassan riittävyys (pv) = 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

Leasingvastuut 31.12.2023 (veroton €)

Leasing-vastuut yhteensä 9 969 334 euroa.

On huomattava, että kaikkiin leasingsopimukseen sisältyy jäännösarvo, joka ei ole mukana oheisessa laskelmassa.

TASE 2023

VASTAAVAA	2023	2022
PYSYVÄT VASTAAVAT	39 724 290,03	43 882 086,63
Aineettomat oikeudet	138 143,13	291 799,95
Aineettomat oikeudet	57 804,10	199 433,56
Muut pitkävaikutteiset menot	80 339,03	92 366,39
Aineelliset hyödykkeet	26 221 416,85	27 472 798,80
Maa- ja vesialueet	5 656 609,79	6 078 872,22
Rakennukset	12 160 962,45	12 880 429,70
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 096 051,01	7 349 693,31
Koneet ja kalusto	333 664,37	443 521,12
Muut aineelliset hyödykkeet	11 610,26	11 610,26
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	962 518,97	708 672,19
Sijoitukset	13 364 730,05	16 117 487,88
Osakkeet ja osuudet	12 124 617,00	14 870 319,29
Kuntayhtymät	1 711 380,86	4 416 194,15
Tytäryhteisöt	8 940 633,72	8 840 633,72
Osakkuusyhteisöosakkeet	856 875,00	998 591,00
Yhteisyhteisöosakkeet	103 033,34	103 033,34
Muut osakkeet ja osuudet	512 694,08	511 867,08
Muut lainasaamiset	1 240 113,05	1 247 168,59
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	250 522,06	253 772,08
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	250 522,06	253 772,08
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 938 822,30	6 268 004,36
Valhto-omaisuus	0,00	0,00
Aineet ja tarvikkeet	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	1 692 707,76	3 040 762,90
Myyntisaamiset	1 452 056,49	1 754 248,85
Lainasaamiset	10 000,00	10 000,00
Muut saamiset	85 001,13	462 484,37
Siirtosaamiset	145 650,14	814 029,68
Rahat ja pankkisaamiset	1 246 114,54	3 227 241,46
	42 913 634,39	50 403 863,07

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA	22 115 945,76	23 243 483,63
Peruspääoma	9 973 062,19	12 525 385,75
Arvonkorotusrahassto	83 663,25	859 117,73
Muut omat rahastot	6 471,11	6 471,11
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	9 852 509,04	11 434 415,12
Tilikauden yli-/alijäämä	2 200 240,17	-1 581 906,08
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	368 788,84	409 547,40
Valtion toimeksiannot	12 944,02	50 452,56
Lahjoitusrahastojen pääomat	355 844,82	359 094,84
Muut toimeksiantojen pääomat	0,00	0,00
VIERAS PÄÄOMA	20 428 899,79	26 750 832,04
Pitkäaikainen	12 993 307,00	16 774 118,74
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	12 993 307	16 805 298,00
Saadut ennakot	0	168 820,74
Lyhytaikainen	7 435 592,79	9 976 713,30
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 011 991,00	4 057 898,00
Saadut ennakot	30 250,00	97 908,92
Ostovelat	1 325 600,79	3 588 292,70
Muut velat	226 548,93	292 029,03
Siirtovelat	1 841 202,07	1 940 584,65
	42 913 634,39	50 403 863,07

Taseen tunnusluvut	2023	2022	2021
Omavaraisuusaste	52 %	46 %	50 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	79 %	39 %	37 %
Kertynyt ylijäämä €	12 052 749	9 838 797	11 434 415
Kertynyt ylijäämä €/asukas	1967	1576	1819
Lainakanta 31.12. €	17 005 298	20 663 196	20 897 554
Lainakanta 31.12, €/asukas	2775	3309	3325
Lainakanta+vuokravastuut € 31.12.	26 974 632	31 343 150	32 129 649
Lainakanta+vuokravastuut € / asukas 31..	4403	5020	5112
Lainasaamiset €	1 240 113	1 247 169	1 166 974
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	118 %	54 %	55 %
Asukasmäärä	6127	6244	6285

Omavaraisuusaste, %

= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääristä 70

% omavaraisuutta. 50 % tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvouden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Lisäksi osoittajaan merkitään liitetietohjeen mukaisesti liitetiedoissa esitetyt vuokravastuut ja leasingvastuut. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuloista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Tunnusluku ottaa paremmin huomioon erilaisilla malleilla, kuten rahoitusleasingsopimuksilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana kunnan taseessa.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan alijäämän määrän.

Lainakanta 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat). Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainakanta + vuokravastuut 31.12.

Korollinen vieraspääoma ja vuokravastuut. Lainakantaan rinnastetaan mm. leasingvuokrat.

Lainat euroa / asukas Asukaskohtainen lainamäärä.

Lainasaamiset 31.12. = Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Kokonaistulot ja menot

Varsinaisen toiminnan ja investointien kokonaismenojen ja -tulojen laskelma sisältää vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

Kokonaistulot ja -menot		
Tulot	euroa	%
Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	5 501 002	21,1 %
Verotulot	14 917 701	57,3 %
Valtionosuudet	5 295 689	20,4 %
Korkotuotot	44 260	0,2 %
Muut rahoitustuotot	80 140	0,3 %
Satunnaiset tuotot	-	0,0 %
Tulorahoituksen korjaukset	- 56 039	-0,2 %
...Käyttöomaisuuden myyntivoitot	- 58 846	-0,2 %
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	141 716	0,5 %
Pysyvien vastaavien luovutustulot	85 466	0,3 %
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	7 056	0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	-	0,0 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	-	0,0 %
Oman pääoman lisäykset	0	0,0 %
Kokonaistulot yhteensä	26 016 992	100,0 %
Menot	euroa	%
Varsinainen toiminta		
Toimintakulut	20 506 785	76,7 %
Valmistus omaan käyttöön	- 90 832	-0,3 %
Korkokulut	374 371	1,4 %
Muut rahoituskulut	617 377	2,3 %
Satunnaiset kulut	-	0,0 %
Tulorahoituksen korjaukset	-	0,0 %
...+/- pakollisten varausten muutos	-	0,0 %
...Käyttöomaisuuden myyntitappiot	2 807	0,0 %
Investoinnit		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	1 731 922	6,5 %
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten lisäykset	-	0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	807 898	3,0 %
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	2 850 000	10,7 %
Oman pääoman vähennykset	0	0,0 %
Kokonaismenot yhteensä	26 746 997	100,0 %

Kuntakonsernin toiminta ja talous

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta. Kunnan tytäryhteisöllä tarkoitetaan niitä osakeyhtiöitä, yhdistyksiä ja muita yhteisöjä, joissa kunnalla on määräamisvalta. Kuntayhtymät yhdistetään kunnan konsernitilinpäätökseen riippumatta kunnan osuudesta yhtymän varoihin ja äänivaltaosuuteen.

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

PARKANON KAUPUNKI-KONSERNI 31.12.2023, Kuntanumero 581

Kuntayhtymät:	Omistusosuus
- Pirkanmaan liitto	1,57 %
- Sastamalan koulutuskuntayhtymä	6,31 %
Tytär yritykset:	
- Parkanon vuokratodit Oy, 1055223-9 Kotipaikka: Parkano	100 %
- Parkanon Jäähalli Oy, 0974377-5 Kotipaikka: Parkano	52 %
- Parkanon Kenkätehtaan Tontti Oy, 1501473-9 Kotipaikka: Parkano	100 %
- Kehitys-Parkki Oy, 0915668-5 Kotipaikka: Parkano	75 %
- Ki Oy Parkanon Paloasema, 1931641-9 Kotipaikka: Parkano	100 %
- Lupinet Oy, 2490420-7 Kotipaikka: Parkano	51 %
- Ki Oy Väistön ryhmäkodit, 2573164-3 Kotipaikka: Parkano	100 %
- Parkanon Teollisuustalo Oy, 0536665-0 Kotipaikka: Parkano	100 %
- Parkanon Vesl Oy, 2948190-1 Kotipaikka: Parkano	100 %
Osakkuusyrietykset:	
- Kiinteistö Oy Parkanon Tavaratalo, 0762527-8 Kotipaikka: Parkano	31 %

Kuntakonsernin toiminta ja talous

-	Parkanon Tuuli Oy, 3165350–6	35 %
	Kotipalkka: Parkano	

Konsemitaseeseen jätetään yhdistelemättä Parkanon Rantakoto ry, koska Parkanon kaupungilla ei ole määräämisvaltaa ko. yhdistyksessä. Ainoastaan yhdistyksen sääntöjen mukaan yhdistyksen purkautuessa nettovarallisuus siirtyy Parkanon kaupungille.

Vaikka yhteisö tai tytäryhtiö jätetään yhdistelemättä konsemitaseeseen, on niiden silti toimitettava tilinpäätöksensä liitetietoineen Parkanon kaupungille.

Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupungin konsernijohdon muodostaa kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja sekä hallinto- ja talousjohtaja. Vuoden 2022 talousarviossa asetettiin tavoitteet kaupungin toiminnan kannalta keskeisille konserniyhteisöille Kehitys-Parkki Oy:lle ja Parkanon kaupungin Vuokratalot Oy:lle. Myös Lupinet Oy:n, Parkanon Vesi Oy:n, Parkanon Tuuli Oy:n ja Parkanon Jäähalli Oy:n toimintaa avataan tässä kertomuksessa tarkemmin.

Kaupungin konsernilohje on päivitetty vuonna 2017.

Olellaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kaupunginvaltuusto päätti 13.11.2023 § 65 sijoittaa Parkanon Vuokrakodit Oy:n vapaan oman pääoman rahastoon 100 000 euroa.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kaupunginhallitus valitsee kaupungin edustajat tytäryhtiöihin. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja johtavat ja ohjeistavat tytäryhtiöitä konsernin talouden ja toiminnan kehittämiseksi.

Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtajat vastaavat niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta. Konserniyhteisöt raportoivat konsernijohdolle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta.

Kaupunginvaltuusto asettaa merkittäville tytäryhteisöille tavoitteet talousarviossa ja toimintakertomuksessa kaupunginhallitus esittää yhtiöiden selvitykset tavoitteiden toteutumisesta valtuustolle. Tytäryhteisöjen taloudellista asemaa seurataan tilinpäätösten avulla, niitä analysoidaan ja niistä raportoidaan kaupunginhallitukselle.

Hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta ja teettää arvioinnin kerran valtuustokaudessa. Arviointia on tehty kirjallisessa muodossa lähinnä tilinpäätöksen yhteydessä. Ulkopuolinen arviointi toteutetaan vielä tämän valtuustokauden aikana.

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Rahoituslaskelma
- Tase

Konsernitilinpäätös

KONSERNITULOSLASKELMA			
PARKANON KAUPUNKI - Parkano konserni - EUR			
	01.01.2023-31.12.2023	01.01.2022-31.12.2022	
TULOSLASKELMA 2023			
Toimintatuotot	10 478 362,24	42 297 930,87	
Toimintakulut	-24 316 339,16	-89 597 186,83	
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	166 373,49	41 452,94	
TOIMINTAKATE	-13 671 603,43	-47 257 803,02	
Verotulot	14 871 556,89	25 813 817,52	
Valtionosuudet	5 295 689,00	24 543 320,35	
<u>Rahoitustuotot ja -kulut</u>			
Korkotuotot	44 720,00	13 669,90	
Muut rahoitustuotot	102 890,09	218 891,78	
Korkokulut	-448 173,05	-240 740,15	
Muut rahoituskulut	-624 182,69	-811 493,66	
Rahoitustuotot ja -kulut	-924 745,65	-819 672,13	
VIOSIKATE	5 570 896,81	2 279 662,73	
<u>Poistot ja arvonalentumiset</u>			
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 915 592,09	-3 707 657,01	
Poistot ja arvonalentumiset	-3 915 592,09	-3 707 657,01	
TILIKAUDEN TULOS	1 655 304,72	-1 427 994,29	
Tilinpäätössiirrot	109,90	212,58	
Tilikauden verot	-10 837,85	-75 448,90	
Laskennalliset verot	0,00	5 214,25	
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	-30 940,02	-106 448,26	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	1 613 636,76	-1 604 464,62	
Tuloslaskelman tunnusluvut	2 023	2022	2021
Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista	43 %	47 %	52 %
Vuosikate prosenttia poistolista	142 %	61 %	114 %
Vuosikate €/asukas	909	365	723
Asukasmäärä	6127	6244	6285

Toimintatuotot prosenttia toimintakulusta = $100 * \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$

Tunnusluvulla kuvataan maksurahoituksen osuutta toimintamenoista.

Vuosikate prosenttia poistolsta = $100 * \text{Vuosikate} / (\text{Suunnitelman mukaiset poistot} + \text{Arvonalentumiset})$

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo-rahoitus on riittävä. Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulo-rahoituksen olevan riittävä. Tulo-rahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poisto. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulo-rahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo-rahoituksen riittävyyden arvioinnissa.

Konsernitilinpäätös

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA		
PARKANON KAUPUNKI - Parkano konserni - EUR	01.01.2023-31.12.2023	01.01.2022-31.12.2022
VIOSIKATE	5 570 896,81	2 279 662,73
Tilikauden verot	-10 837,85	-75 448,90
Tuorahoituksen korjauzerät	-127 245,73	-258 811,53
Toiminnan rahavirta	5 432 813,23	1 945 402,30
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 696 193,36	-3 722 489,10
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	156 714,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	233 681,84	517 728,27
Investointien rahavirta	-2 462 511,51	-3 048 046,83
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 970 301,72	-1 102 644,53
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-87 250,00
Antolainasaamisten vähennykset	-0,01	2 028,67
Antolainauksen muutokset	-0,01	-85 221,33
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	1 055 410,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 491 454,47	-1 800 045,65
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 850 000,00	535 576,55
Lainakannan muutokset	-4 341 454,47	-209 059,10
Oman pääoman muutokset		
Oman pääoman muutokset	0,00	367 369,53
Muutokset vähemmistön osuudessa	0,00	-446 311,40
Oman pääoman muutokset	0,00	-78 941,87
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-36 360,05	1 251,86
Vaihto-omaisuuden muutos	2 215,31	22 046,25
Saamisten muutos	1 416 610,86	-386 770,94
Korottomien velkojen muutos	-2 447 309,90	2 264 298,30
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 064 843,78	1 900 825,47
Rahoituksen rahavirta	-5 406 298,26	1 527 603,16
Rahavarojen muutos	-2 435 996,54	424 958,63
Rahavarat 31.12.	3 361 552,98	7 701 110,13
Rahavarat 1.1.	5 797 549,52	7 276 151,50
Rahavarojen muutos	-2 435 996,54	424 958,63

Konsernitilinpäätös

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2023	2022	2021
Toiminn. ja invest. rahavirta ja sen kertymä, -	1 102 863 -	3 896 401 -	2 673 696
Investointien tulorahoitus, %	207 %	61 %	123 %
Pääomamenojen tulorahoitus	141 %	46 %	90 %
Lainanholtokate	3,10	1,24	2,34
Laskennallinen lainanholtokate	1,95	0,56	1,05
Kassan riittävyys pv	41	29	29
Asukasmäärä	6127	6244	6285

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Tunnusluvun avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, % = 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella.

Lainanholtokate = (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Lainanholtokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi.

Laskennallinen lainanholtokate = (Vuosikate+korkokulut) / (Korkokulut+korolliset velat) jaettuna 8:lla

Kassan riittävyys (pv) = 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla.

Konsernitilinpäätös

KONSERNITASE		
PARKANON KAUPUNKI - Parkano konserni - EUR		
	01.01.2023-31.12.2023	01.01.2022-31.12.2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
<u>Aineettomat hyödykkeet</u>		
Aineettomat oikeudet	81 934,81	629 947,70
Muut pitkävaikutteiset menot	80 339,03	120 002,43
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	0,00	3 336,11
Aineettomat hyödykkeet	162 273,84	753 286,23
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>		
Maa- ja vesialueet	6 063 677,82	6 780 864,68
Rakennukset	18 829 155,71	28 120 779,35
Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 876 523,68	14 496 001,27
Koneet ja kalusto	1 456 299,71	2 361 961,87
Muut aineelliset hyödykkeet	39 929,96	48 354,04
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 192 181,67	2 817 263,68
Aineelliset hyödykkeet	41 457 768,55	54 625 224,88
<u>Sijoitukset</u>		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	33 693,32	554 063,51
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonkorotus	525 435,20	704 982,01
Muut lainasaamiset	87 250,00	97 201,32
Muut saamiset	15 056,44	31 077,72
Sijoitukset	661 434,96	1 387 324,56
PYSYVÄT VASTAAVAT	42 281 477,35	56 765 835,67
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	194 804,29	122 577,29
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	253 599,03	256 943,85
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	448 403,32	379 521,14
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
<u>Vaihto-omaisuus</u>		
Aineet ja tarvikkeet	263,32	192 715,87
Keskeneräiset tuotteet	23 117,19	25 756,40
Valmiit tuotteet	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus	23 380,51	218 472,28
<u>Saamiset</u>		
<u>Pitkäaikaiset saamiset</u>		
Lainasaamiset	0,00	30 685,71
Laskennalliset verosaamiset	0,00	1 559,04
Muut saamiset	2 551,88	2 560,67
Siirtosaamiset	0,00	9 576,85
Pitkäaikaiset saamiset	2 551,88	44 382,28
<u>Lyhytaikaiset saamiset</u>		
Myyntisaamiset	1 948 978,42	4 201 888,56
Lainasaamiset	10 000,00	16 078,15
Laskennalliset verosaamiset	0,00	1 805,94
Muut saamiset	201 896,29	787 255,23
Siirtosaamiset	267 061,81	1 104 190,40
Lyhytaikaiset saamiset	2 427 936,52	6 111 218,28
Saamiset	2 430 488,39	6 155 600,56

Konsernitilinpäätös

Rahoitusarvopaperit		
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	18 854,80
Muut arvopaperit	613 014,89	376 917,20
Rahoitusarvopaperit	613 014,89	395 772,00
Rahat ja pankkisaamiset	2 748 538,08	7 305 338,14
VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 815 421,88	14 075 182,97
VASTAAVAA	48 545 302,54	71 220 539,79
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	9 973 062,19	12 525 385,75
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	0,00	3 985,28
Arvonkorotusrahassto	86 934,67	868 246,67
Muut omat rahastot	754 769,12	755 131,63
Edellisten tilikausien ylijäämä (alljäämä)	9 640 767,86	12 408 442,18
Tillikauden ylijäämä (alljäämä)	1 613 636,76	-1 604 464,62
OMA PÄÄOMA	22 069 170,60	24 956 726,89
VÄHEMMISTÖOSUUDET	435 753,81	657 322,81
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	0,00	478 416,01
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	478 416,01
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	12 944,02	50 452,56
Lahjoitusrahastojen pääomat	359 018,35	401 453,12
Muut toimeksiantojen pääomat	204 487,53	131 447,24
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	576 449,89	583 352,92
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	16 654 831,48	20 893 714,47
Pääomalainat	156 800,00	156 800,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	1 414,59
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	8 138 397,32
Saadut ennakot	0,00	168 820,74
Liittymismaksut ja muut velat	3 144,40	14 810,02
Laskennalliset verovelat	0,00	2 253,34
Pitkäaikainen vieras pääoma	16 814 775,88	29 376 210,47
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 240 302,67	4 829 563,82
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	1 414,59
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	169 493,72
Saadut ennakot	149 669,52	206 780,55
Ostovelat	1 625 299,96	4 816 479,07
Liittymismaksut ja muut velat	356 982,78	686 019,43
Siirtovelat	2 276 897,44	4 412 015,85
Laskennalliset verovelat	0,00	46 743,64
Lyhytaikainen vieras pääoma	8 649 152,37	15 168 510,68
VIERAS PÄÄOMA	25 463 928,25	44 544 721,15
VASTATTAVAA	48 545 302,54	71 220 539,79

Konsernitilinpäätös

Taseen tunnusluvut	2 023	2022	2021
Omavaraisuusaste	47 %	36 %	39 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	83 %	49 %	47 %
Kertynyt ylijäämä €	11 254 405	10 803 978	12 408 497
Kertynyt ylijäämä €/asukas	1837	1730	1974
Lainakanta 31.12. €	21 055 079	34 254 606	34 506 070
Lainakanta 31.12, €/asukas	3436	5486	5490
Lainakanta+vuokravastuut € 31.12.	31 099 575	45 156 762	46 104 876
Lainakanta+vuokravastuut € / asukas 31.12.	5076	7232	7336
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	115 %	61 %	59 %
Asukasmäärä	6127	6244	6285

Omavaraisuusaste, % = $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste kuvaa vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas = $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Luku osoittaa asukaskohtainen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrä.

Konsernin lainakanta 31.12. = $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainakanta + vuokravastuut 31.12.

Korollinen vieraspääoma ja vuokravastuut. Lainakantaan rinnastetaan mm. leasingvuokrat.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

Konsernitilinpäätös

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvouden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Lisäksi osoittajaan merkitään liitetieto-ohjeen mukaisesti liitetiedoissa esitetyt vuokravastuut ja leasingvastuut. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Tunnusluku ottaa paremmin huomioon erilaisilla malleilla, kuten rahoitusleasingsopimuksilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana kunnan taseessa.

Konsernin lainat, euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä.

KONSERNIYHTIÖIDEN TOIMINTAKERTOMUSTIETOJA

Parkanon Vesi Oy

Yhtiön tavoitteena vuodelle 2023 oli toiminnan ylläpito niin, että asiakkaille voidaan tarjota laadukkaat vesihuoltopalvelut kohtuullisella hinnalla noudattaen järkevää talouslinjaa. Vesihuollon käyttömaksut pidettiin edelleen vuoden 2018 tasolla.

Tavoite saavutettiin ja negatiivista palautetta toiminnasta ei saatu. Liikevaihto kasvoi maltillisesti ja erittäin kovasta poistotasosta huolimatta saavutettiin positiivinen tulos. Investoinnit toteutuivat pääosin investointiohjelman mukaisesti Isokankaan vedenhankintaa lukuun ottamatta.

Käyttöpuolella elettiin ns. normaali vesivuosi. Muutama putkirikko ja pieni määrä laiterikkoja hoidettiin pienen, mutta osaavan henkilöstön voimin.

Yhtiön toimintaa alkuvuodet varjostaneet erimielisyydet Kihniön vanhasta vesihuoltosopimuksesta voitiin unohtaa uuden sopimuksen myötä. Uutta sopimusta noudatettiin kirjaimellisesti. Vesihuoltoasioista vastaavan uuden henkilön toimintatapa oli sujuvaa ja yhteistyö sujui kitkatta.

Kehitys-Parkki Oy

Kehitys-Parkki Oy on Parkanon kaupungin (75 %) ja Kihniön kunnan (25 %) omistama elinkeinojen kehitys-yhtiö. Elinkeinoyhtiön tehtävänä on yritysneuvonta kaikissa yritystoiminnan elinkaaren vaiheissa aina yrityksen perustamisesta sukupolven- ja omistajavaihdoksiin saakka. Tehtäviin kuuluu myös elinkeinoelämään liittyvä paikallinen ja maakunnallinen sidosryhmäyhteistyö ja edunvalvonta. Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut kevästä 2022 alkaen Anne Talonen-Levula.

Lupinet Oy

Lupinet Oy:n tehtävänä on rakentaa ja ylläpitää valokuituverkkoa Parkanon kaupungin taajama-alueen ulkopuolella. Yhtiö on voittoa tavoittelematon.

Lupinetin rakennussuunnitelman mukainen koko Parkanon kattava kuituverkko on valmis. Rakentaminen on toteutunut rahoituksen mahdollistamalla alueilla.

Parkanon Jäähalli Oy

Jäähallin talous toteutui haasteista huolimatta kohtuullisesti vuonna 2023. Yhtiön hallitus päätti korottaa jäähallin vuokraa 1.9.2022 lähtien noin 15 prosentilla, lisäksi Parkanon kaupunki avusti yhtiötä kasvaneiden sähkömenojen osalta 10.10.2022 tekemällään päätöksellä 26 477 eurolla.

Sähkökulujen osalta tilanne saatiin hallintaan vuoden 2024 loppuun asti, kun sähkön ostosopimus siirrettiin osaksi Parkanon kaupungin sopimusta Lumme Energialle.

Yhtiön suunnitelmissa oli rakentaa myös aurinkovoimala sähkömenojen pienentämiseksi. Hanke jäi toteuttamatta, koska rahoitusta ei saatu järjestettyä. Asiaan palataan myöhemmin

Edellä mainituista toimista huolimatta tilikauden tulos jäi 2676,37 miinukselle.

Yleisesti jäähallin toiminta pystyttiin toteuttamaan normaalisti aikaisempien vuosien tapaan ja käyttäjämäärät palautuivat koronaa edeltävälle tasolle. Uuden sähkönsopimuksen (2025 alusta) valmistelut on aloitettu ja ratkaisu pyritään aikaansaamaan kesään 2024 mennessä.

Kiinteistö Oy Parkanon paloasema

Osakkeiden lukumäärä on yhteensä kahdeksan (8). Koko osakekannan omistaa Parkanon kaupunki.

Yhtiö omistaa kiinteistön ja Paloaseman sekä kaupungin teknisen osaston varikkorakennuksen.

Hallien ennaltaehkäisevillä huolto- ja korjaustoimilla pyritään tilat pitämään hyvässä kunnossa, jotta vältetään suurilta peruskorjaustarpeilta seuraavat 10 vuotta. Korjaukset on mahdollista toteuttaa nykyisellä vuokratasolla. Yhtiön taloudellinen tila on hyvä ja riskit ainakin taloudellisessa mielessä hyvin pienet, jos korkotasoa pysyy lähivuodet maltillisena.

Parkanon Tuuli Oy

Vuonna 2020 perustettiin Parkanon Tuuli Oy, joka edistää tuulivoiman rakentamista ja vastaa luvittamisprosessista kahdelle tuulipuistoalueelle, jotka Pirkanmaan maakuntakaavassa on määritelty tuulivoimantuotantoon soveltuviksi. Yhtiön omistavat Parkanon kaupunki (350 osaketta), Leppäkoski Group (350 osaketta) ja Tuulikarhu Oy (300 osaketta).

Parkanon kaupunki on pääomittanut yhtiötä 98.000 eurolla ja muut omistajat vastaavasti omistussuhteiden mukaisesti. Parkanon Tuuli Oy on aloittanut kaavoitus ja YVA-prosessien valmistelut vuonna 2021. Tavotteena on rakentaa noin 12 tuulimyllyä Takakangas-Pihlajajarjun alueelle. Kaava tulee hyväksyttäväksi v. 2024 alkupuolella.

Parkanon vuokratodit Oy

Yhtiön toiminta on vakiintunutta ja vakaata. Huoneistojen vuokrausaste on hyvä, yli 90 %. Korjausvelkaa on hieman kurottu kiinni, mm. yhden kohteen vesikaton uusimisella ja kolmen kohteen kaukolämmönvaihdin remonteilla. Muuten remonteja on tehty huoneistoihin tarpeen mukaan. Merkittävimmät alihankintapalvelut (isännöinti, kiinteistöhuolto ja taloushallinto) on kilpailutettu vuoden 2023 aikana. Omistaja vahvisti yhtiön käyttöpääomaa 100 000 euron SVOP-sijoituksella. Muilta osin yhtiön talous on suhteellisen vakaalla pohjalla

lievästi tappiollisesta vuoden 2023 tuloksesta huolimatta. Lainojen lyhennykset tapahtuvat suunnitellusti ja tavoitteellisesti.

Kiinteistö Oy Väistön ryhmäkodit

Kiinteistö Oy Väistön Ryhmäkotien (y-tunnus 2573164-3) toimiala ja tarkoitus on vanhusten ryhmäkotiin-
teistön omistaminen, hallinta ja vuokraus. Osakkeiden lukumäärä on yhteensä 2500 kpl. Koko osakekannan
omistaa Parkanon kaupunki.

Väistön Ryhmäkodit on 24-paikkainen kodinomainen tehostetun palveluasumisen yksikkö. Väistö tarjoaa pal-
velua henkilöille, jotka tarvitsevat apua ympäri vuorokauden. Ryhmäkoti koostuu Joosun-kodista ja Emman-
kodista.

Yhtiö on perustettu 19.8.2013 ja kaupparekisteriin yhtiö on rekisteröity 2.10.2013. Kiinteistö tunnus on 581-
001-1035-0002 ja sijaitsee osoitteessa Kanankatu 3, Parkano. Kiinteistöön kuuluu asuintalo, jonka kerrosala
on 1414 m² sekä talousrakennus, jonka kokonaisala on 54 m². Yhtiön liikevaihto vuonna 2023 oli 168 476,03
euroa ja tilikauden tulos 29,88 euroa.

Hallitus: Kauko Turunen (pj), Mikko Kantola, Anne Kuusisalo, Mirja Mattila, Elisa Huhtasalo ja Ville
Syngelmä. Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana 2 kertaa.

Yhtiökokous pidettiin 28.4.2023. Parkanon kaupungin yhtiökokousedustaja on ollut Susanne Talonen-Sep-
pälä.

Yhtiöllä on kiinteistön täysarvovakuutus vakuutusyhtiö LähiTapiolassa. Vakuutuksien meklariliikkeenä toimii
Söderberg & Partners Oy. Yhtiöllä on Kuntarahoitukselta korkotukilaina, jonka pääoma oli tilikauden vaih-
teessa 1 266 073,00 euroa. Lisäksi yhtiöllä on 50 000 euron pääomalaina Parkanon kaupungilta.

Kiinteistöä ylläpidetään ja huolletaan säännöllisesti sen kunnan ja käyttöominaisuuksien säilyttämiseksi. Tili-
kauden aikana on tehty normaaleja huoltotoimia sekä pieniä huoltokorjauksia.

Hallituksen esitys

Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottaminen.

Kaupunginhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä esitys tuloksen käsittelystä. Mikäli taseessa on kertynyttä alijäämää, esitetään myös selvitys talouden tasapainottamistoimenpiteiden riittävydestä.

Tuloksen käsittely

Kaupunginhallitus esittää, että vuoden 2023 ylijäämä 2 200 240,17 euroa kirjataan taseeseen tilikauden yli/alijäämätilille. Taseessa on tämän jälkeen kertynyttä ylijäämää yhteensä 12 052 749,21 euroa.

Talouden tasapainotus

Taseeseen muodostunut ylijäämä on tilinpäätöshetkellä 12,0 miljoonaa euroa. Voimassa olevan, vuosia 2024–2026 koskevan taloussuunnitelman mukaan kaupungin tuloksena suunnittelukaudella on 4,8 miij. euroa alijäämää.

Kaupunginhallitus toteaa kumulatiivista ylijäämää olevan riittävästi tilinpäätöshetkellä taloussuunnitelman alijäämän kattamiseen.

Talousarvion toteutuminen

Keskusvaalilautakunta

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Kunnallisten, maakunnallisten ja valtiollisten vaalien järjestäminen.

Volyymitiedot ja niiden kehitys: Keskusvaalilautakunta ja sihteeri, vaalilautakunta, vaalitoimikunta.

Talousarviovuoden ja suunnittelukauden keskeiset toiminnalliset tapahtumat: Toteutetaan eduskunta-vaalit 2023 ja valmistaudutaan presidentinvaaleihin sekä europarlamenttivaaleihin 2024.

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Ei olellaisia tapahtumia tilikaudella.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Eduskuntavaalit käytiin 2.4.2023. Vaalit toteutuivat suunnitellusti. Vuoden lopulla alkoi valmistautuminen presidentinvaaleihin.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Lautakunta alitti talousarvion. Menot alittivat ja tulot ylittivät talousarvion.

	TP 2022	TA 2023	MUUTOS-TA 2023	TA+MUUTOS- TA 2023	TP 2023	Ero TP-TA	TOTEUMA-%
LT10 KESKUSVAALILAUTAKUNTA							
30 TOIMINTATUOTOT							
370 TUET JA AVUSTUKSET	14 145	8 000	8 000	12 302	4 302	154 %	
30 TOIMINTATUOTOT	14 145	8 000	8 000	12 302	4 302	154 %	
40 TOIMINTAKULUT							
400 PALKAT JA PALKKIOT	- 8 033	- 14 500	- 14 500	- 9 298	5 202	64 %	
410 HENKILÖSIVUKULUT	- 455	- 890	- 890	- 312	578	35 %	
430 PALVELUJEN OSTOT	- 2 008	- 5 000	- 5 000	- 2 462	2 538	49 %	
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAV-	- 369	- 500	- 500	- 2 515	2 015	503 %	
480 MUUT TOIMINTAKULUT	- 131	-	-	- 194	194	#JAKO/OI	
40 TOIMINTAKULUT	- 10 996	- 20 890	- 20 890	- 14 781	6 109	71 %	
Toimintakate	3 149	- 12 890	- 12 890	- 2 479	10 411	19 %	

Tarkastuslautakunta

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja vastaavat kaupungin hallinnon ja talouden ulkoisesta tarkastuksesta.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on suorittaa toiminnan arviointia ja laatia arviointikertomus.

Talousarvion toteutuminen

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121.2 §:n kohdan 5 mukaisesti valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista.

Volyymitiedot ja niiden kehitys: Tarkastuslautakunta kokoontuu noin 10 kertaa vuodessa. Tilintarkastusyhteisön vastuullinen ja avustava tarkastaja suorittavat tarkastusta yhteensä arviolta 20 pv vuodessa. Tilintarkastaja toimii tarkastuslautakunnan sihteerinä.

JHTT-tilintarkastusyhteisö BDO-Audiator Oy suorittaa kaupungin tilintarkastuksen kaudella 2017–2022. Tilintarkastuspalveluissa astuu uusi sopimus voimaan vuoden 2023 aikana.

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Ei olellaisia tapahtumia tilikaudella.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tilintarkastuspalvelut on kilpailutettu alkuvuodesta 2023. Kaupunginvaltuusto valitsi tilintarkastusyhteisöksi BDO-Audiator Oy:n. Tarkastuslautakunta on kokoontunut kuukausittain.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Lautakunnan talousarvio toteutui hyvin lähelle talousarvion mukaisena.

	TP 2022	TA 2023	MUUTOS-TA 2023	TA+MUUTOS- TA 2023	TP 2023	Ero TP-TA	TOTEUMA-%
LT20 TARKASTUSLAUTAKUNTA							
40 TOIMINTAKULUT							
400 PALKAT JA PALKKIOT	- 6 358	- 7 000	-	7 000	- 7 565	- 565	108 %
410 HENKILÖSIVUKULUT	- 48	- 100	-	100	- 115	- 15	115 %
430 PALVELUJEN OSTOT	- 14 585	- 27 100	-	27 100	- 22 150	4 950	82 %
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT					- 116		
480 MUUT TOIMINTAKULUT	- 1 164			-	- 1 461	- 1 461	#JAKO/OI
40 TOIMINTAKULUT	- 22 156	- 34 200	-	34 200	- 31 407	2 793	92 %
Toimintakate	- 22 156	- 34 200	-	34 200	- 31 407	2 793	92 %

Kaupunginvaltuusto

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Valtuustolla on kaupungin ylimpänä päättävänä elimenä kokonaisvastuu kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuustolle kuuluu strateginen päätöksenteko, kuntakonsernin tavoitteiden asettaminen sekä hallinnon järjestämisen perusteista päättäminen. Valtuusto päättää mm. talousarviosta, tilinpäätöksen hyväksymisestä, johtosäännöistä, maksujen perusteista, takauksista ja kiinteän omaisuuden myynnistä.

Volyymitiedot ja niiden kehitys: Kaupunginvaltuuston valtuutetut ja varavaltuutetut valitaan kuntavaaleissa. Parkanon kaupunginvaltuustossa on 31 valtuutettua. Valtuusto kokoontuu noin 10 kertaa vuodessa. Lisäksi tarvittaessa järjestetään seminaareja ajankohtaisista aiheista.

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Talousarvion toteutuminen

Alkuvuodesta toteutettiin kaupunginjohtajan, teknisen johtajan ja sivistysjohtajan rekrytointi.

Parkano perusti Länsi-Pirkanmaan työllisyysalueen yhdessä viiden muun kunnan kanssa. Alueen vastuukunta on Sastamala.

Parkano esitti valtiovarainministeriölle ns. Rukonevan enklavin siirtämistä Ikaalisten kaupungista Parkanon kaupunkiin.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuusto on kokoontunut vuoden aikana yhdeksän kertaa. Lisäksi valtuuston on pitänyt tarpeen mukaan iltakouluja ja seminaareja.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Valtuuston talousarvio toteutui hyvin lähelle muutetun talousarvion mukaisena.

	TP 2022	TA 2023	MUUTOS-TA 2023	TA+MUUTOS- TA 2023	TP 2023	Ero TP-TA	TOTEUMA-%
LT25 KAUPUNGINVALTUUSTO							
40 TOIMINTAKULUT							
400 PALKAT JA PALKKIOT	- 57 528	- 52 500	-	52 500	- 61 813	- 9 313	118 %
410 HENKILÖSIVUKULUT	- 2 934	- 1 280	-	1 280	- 3 106	- 1 826	243 %
430 PALVELUJEN OSTOT	- 26 465	- 7 000	5 000	12 000	- 16 694	- 4 694	139 %
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAV-	857	5 000	-	5 000	- 1 795	3 205	36 %
480 MUUT TOIMINTAKULUT	- 17 329	- 500	25 000	25 500	- 16 084	9 416	63 %
40 TOIMINTAKULUT	- 105 112	- 66 280	30 000	96 280	- 99 491	3 211	103 %
Toimintakate	- 105 112	- 66 280	30 000	96 280	- 99 491	3 211	103 %

Kaupunginhallitus

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta strategian ja tavoitteiden mukaisesti sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus myös valvoo kaupungin etua, edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa. Kaupunginhallitukselle kuuluu kuntien yhteistyön kehittäminen ja kuntarakenneuudistuksen valmistelusta vastaaminen. Kaupunginhallitus vastaa kaupunkikonsemista ja konserniohjauksesta.

Volyymitiedot ja niiden kehitys: Kaupunginhallituksen kokouksia pidetään noin 20 kpl vuoden aikana.

Lisäksi kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii henkilöstöjaosto, joka päättää henkilöstöasioista ja työnantajan edustajana käyttää puhevaltaa neuvotteluissa henkilöstöjärjestöjen kanssa.

Talousarviovuoden ja suunnittelukauden keskeiset toiminnalliset muutokset: Konserniohjauksen edelleen kehittäminen ja konserniajattelun vahvistaminen. Elinvoimatekijöihin panostaminen.

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Sovintosopimus Kihniön kunnan kanssa solmittiin marraskuussa 2023. Sopimus koski sote-yhteistoiminta-alueen aikaista kustannuskiistaa. Sopimuksen perusteella Kihniö maksaa Parkanon kaupungille 770.000 euroa.

Talousarvion toteutuminen

Parkano luopuu n. 2,02 milj. euron vaatimuksesta. Oikeudessa on edelleen vireillä riita eräiden sote-palveluiden tuottamisesta yhteistoiminta-alueen ajalta sekä näitä palveluita koskevista korvauksista. Osapuolet luopuivat muista mahdollisista vaatimuksista sote-yhteistoiminta-alueita koskien.

Joulukuussa Parkano esitti valtiovarainministeriölle vaatimuksen kaupungin valtionosuuksien oikaisemisesta. Vaatimus perustui Pihlajalinnan ja Kihniön kanssa tehtyihin sovintosopimuksiin, mitkä vaikuttivat Parkanon sote-menojen ja tulojen jaksottumiseen vuosien välillä.

Vuoden lopulla aloitettiin talouden sopeuttamisohjelman valmistelu.

Yhteistyö Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa käynnistyi.

Tuuli- ja aurinkovoimakaavoitus edistyi useilla alueilla.

Parkano päätti luopua Suomi-rata Oy:n osakkeista yhtiön suurimpien osakkaiden päätettyä muuttaa yhtiön tarkoitusta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginhallitus on kokoontunut tammi-joulukuun aikana 21 kertaa. Henkilöstöjaosto on kokoontunut viisi kertaa. Elinvoimatoimikunta on kokoontunut neljä kertaa.

Elinvoimaa on kehitetty erityisesti energiahankkeiden kaavoituksella. Viestintään ja markkinointiin on panostettu merkittävästi. Vuoden aikana toteutettiin brändiuudistus.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Toimialalle on kirjautunut Kihniön kunnan maksama sovintosopimuksen mukainen 770.000 euroa tuloa. Toimialan toteumaan on yhdistelty sote-tulojen ja menojen hännät.

Toimiala alitti muutetun talousarvion. Bruttomenot alittivat talousarvion n. 177 000 eurolla. Alitusta on erityisesti palveluiden ostoissa. Toimialalta siirrettiin syyskuussa 228 000 euroa tekniselle lautakunnalle.

	TP 2022	TA 2023	MUUTOS-TA 2023	TA+MUUTOS- TA 2023	TP 2023	Ero TP-TA	TOTEUMA-%
LT30 KAUPUNGINHALLITUS							
30 TOIMINTATUOTOT							
300 MYYNITUOTOT	215 569	225 600		225 600	1 284 330	1 058 730	569 %
340 MAKSUTUOTOT	32 350			-	266	266	#JAKO/OI
370 TUET JA AVUSTUKSET	643 080	135 000		135 000	102 187	32 813	76 %
380 MUUT TOIMINTATUOTOT	301 255	131 000		131 000	61 819	69 181	47 %
30 TOIMINTATUOTOT	1 192 254	491 600		491 600	1 448 602	957 002	295 %
40 TOIMINTAKULUT							
400 PALKAT JA PALKKIOT	- 1 004 933	- 1 018 850		- 1 018 850	- 1 094 029	- 75 179	107 %
410 HENKILÖSIVUKULUT	- 665 096	- 676 550		- 676 550	- 599 935	- 76 615	89 %
420 HENKILÖSTÖKORVAUKSET	5 901	50		50	3 386	3 336	6773 %
430 PALVELUJEN OSTOT	- 2 543 812	- 1 842 700		- 1 842 700	- 1 548 384	- 294 316	84 %
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAV-	- 114 136	- 77 000		- 77 000	- 95 322	- 18 322	124 %
470 AVUSTUKSET	- 303 078	- 487 000		- 487 000	- 424 139	- 62 861	87 %
480 MUUT TOIMINTAKULUT	- 822 151	- 514 100	228 000	- 286 100	- 452 000	- 165 900	158 %
40 TOIMINTAKULUT	- 5 447 305	- 4 616 150	228 000	- 4 388 150	- 4 210 422	- 177 728	96 %
Toimintakate	- 4 255 051	- 4 124 550	228 000	- 3 896 550	- 2 761 821	- 1 134 729	71 %

Yleishallinto

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Yleishallintoon kuuluvat kaupunginhallituksen lisäksi myös kuntayhteistyö, mahdolliset hankkeet, kansliapalvelut, osuus verotuskustannuksiin ja muut yhteistoimintaosuudet, elinkeinon kehittäminen, toimikunnat, neuvostot, nuorten kesätyön tukeminen, työllistämistoimet, TE- yhteispalvelu, asukasmarkkinointi, sekä koko kaupungin yleiset hallintokustannukset. Talousarvio sisältää määrärahan veteraanien ateriapalveluun haja-asutusalueella. Elinkeinoalan kärkeä edistetään yhteistyössä Kehitys-Parkin kanssa.

Volyymitiedot ja niiden kehitys: Yleishallinnon henkilöstöön kuuluvat kaupunginjohtaja, hallinto- ja talousjohtaja (50 % palkasta), kaupunginsihteeri sekä yhteispalvelupisteen palveluneuvoja.

Keskeiset toiminnalliset muutokset sekä tavoitteet ja niiden mittaaminen: Vuonna 2023 alkavan suunnitelmakauden keskeisenä tavoitteena on kaupungin toiminnan ja talouden suhteuttaminen osaksi hyvinvointialueuudistusta ja uudenlaista toimintaympäristöä. Toisena kärkeä on ulkoisen ja sisäisen viestinnän kehittäminen edelleen käynnistämällä verkkosivujen uudistamisprosessi vuonna 2023. Markkinointiryhmä toimii aktiivisesti ja koordinoi kaupungin markkinointia kaupunginhallituksen hyväksymän markkinointisuunnitelman mukaisesti.

Kaupunki edesauttaa ja mahdollistaa aktiivisesti omalta osaltaan elinkeinoelämän ja kaupungin elinvoiman kokonaisvaltaista kehittämistä. Kaupungin ja elinkeinoelämän yhteydenpito on aktiivista ja kaupungin aloitteesta lähtevää. Tavoitteena on 20 yrityskäyntiä vuodessa. Tehokkaat työllistämispalvelut edesauttavat elinvoimaisuutta. Kaupunki valmistautuu TE-2024 –uudistukseen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Markkinointiryhmä toteutti kaupungin brändityön. Brändityö valmistui marraskuussa. Alkuvuonna 2024 aloitetaan kaupungin internet-sivujen päivitystyö.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Toimintayksikön talousarvio alittui merkittävästi, erityisesti palveluiden ostot ja avustukset alittuivat.

Henkilöstöhallinto

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Henkilöstöjaosto on päättävä elin henkilöstöasioissa. Henkilöstöjaoston tehtävänä on kehittää kaupungin henkilöstörakennetta.

Parkanon kaupungin henkilöstöhallinnossa vastataan KT-yhteyshenkilön tehtävistä, virka- ja työehtosopimusten tulkintaa ja soveltamista koskevasta neuvonnasta, henkilöstöasioihin liittyvän ohjeistuksen kehittämisestä, henkilöstösuunnittelusta, -raportoinnista ja tilastoinnista, eläkeperusteisista Keva-maksuista, sekä nuorten kesätyöllistämiseen liittyvistä asioista. Henkilöstöhallinnossa huolehditaan myös uusien työntekijöiden rekrytoinnista, henkilöstön työhyvinvoinnista, työterveyshuoltoyhteistyön kehittämisestä, työsuojelusta sekä yhteistoiminnasta työnantajan ja henkilöstön välillä (yhteistoimintaelin). Palkanlaskentapalvelut on ulkoistettu 1.4.2020 lukien Monetra Pirkanmaalle. Parkanon kaupungin henkilöstöhallinto vastaa Monetra-yhteistyöhön liittyvien käytäntöjen kehittämistä.

Talousarvion toteutuminen

Henkilöstön hyvinvointi heijastuu organisaation menestymiseen ja tuloksellisuuteen. Henkilöstön tyhy-toimintaa pyritään kehittämään koko ajan. Henkilöstöä kannustetaan terveelliseen ja liikunnalliseen elämäntapaan tarjoamalla mahdollisuus käyttää paloaseman ja urheilutalon kuntosaleja sekä urheilutalon ja Kaaman palloilusalua. Myös hallintokunnat järjestävät omaa tyhy-toimintaa. Edellä mainittujen toimien lisäksi henkilöstön työhyvinvointia tuetaan lounasseteleiden avulla ja Epassi-järjestelmän avulla. Järjestelmään ladattavan korvauksen suuruus on maksimissaan 150 €/työntekijä/vuosi. Edun suuruus määräytyy palvelussuhteen keston mukaisesti. Etuuden saaminen edellyttää vähintään 3 kk yhdenjaksoista palvelussuhdetta. Henkilöstön työhyvinvointia kartoitetaan työhyvinvointitutkimuksen ja sähköisen terveystarkastuksen avulla. Työhyvinvointitutkimus toteutetaan 3 vuoden välein ja sähköinen terveystarkastus 5 vuoden välein.

Organisaatioviestinnän toimivuus on organisaation toiminnan kannalta tärkeää. Organisaatioviestinnän kulmakivenä toimii vuonna 2021 käyttöön otettu Parkanon kaupungin intranet (Pakki), joka toimii koko kaupungin henkilöstön sisäisen tiedotuksen välineenä. Pakki toimii myös tietovarastona, johon pyritään kokoamaan kaikki henkilöstöä koskevat ohjeistukset uusien työntekijöiden rekrytoinnista työsuhteen päättymiseen. Pakin sisältöjen ajantasaistaminen ja kehittäminen jatkuu vuonna 2023.

Osaavan henkilöstön hankkiminen on suuri haaste. Tämän tiedostaminen ja siihen reagoimista on mietittävä koko kaupungin tasolla.

Volyymitiedot ja niiden kehitys: Henkilöstösihteerin tehtävä perustettiin keväällä 2017 osana hallinnon tehtäväjärjestelyjä. Henkilöstöhallintoa organisoitiin uudelleen syksyllä 2022 perustamalla henkilöstöpäällikön virka. Henkilöstöpäällikkö toimi paikka-asiamiehenä ja työsuojelupäällikkönä.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen: Henkilöstöhallintoa hoidetaan kaikilla kaupungin osa-alueilla, joilla toteutetaan kaupungin yhteisiä strategia-tavoitteita: Työympäristön turvallisuus ja viihtyisyys, henkilöstön tavoitteiden selkeys ja aktiivinen sisäinen viestintä, säännölliset henkilöstöpalaverit ja kehityskeskustelut, henkilöstön osaamisen kehittäminen, työhyvinvoinnin ylläpito ja kehittäminen, kannustaminen henkiin ja fyysiseen aktiivisuuteen, vetovoiman parantaminen työnantajana.

Talousarviovuoden ja suunnittelukauden keskeiset toiminnalliset tavoitteet:

- henkilöstöhallinnon sujuva yhteistyö Monetran Pirkanmaan paikanlaskentapalveluiden kanssa, paikanlaskentapalveluissa raportoitujen poikkeamatilanteiden vähentäminen Monetra Pirkanmaan kanssa yhteistyössä toteutetun koulutuksen ja ohjeistuksen avulla.
- työterveyshuollon kanssa tehtävän yhteistyön tiivistäminen ja kehittäminen
- sairauspoissaolot ja työkyvyn tukeminen -mallin ja varhaisen välittämisen mallin mukaisten käytäntöjen jalkauttaminen läpi koko organisaation
- Intranetissa (Pakissa) olevien henkilöstöasioita koskevien ohjeistusten ja sisältöjen kehittäminen
- henkilöstöhallinnon prosessien kehittäminen ja ohjelmallisesti toteutettuun prosessien hallintaan ja arkistointiin valmistautuminen.
- Työsuhteiden edun käyttöönotto

Merkittävin menoerä on henkilöstön työterveyshuolto n. 140 000 euroa vuodessa. Tulopuolella henkilöstön koulutuskorvaus noin 3 300 euroa vuodessa.

Henkilöstöpäällikön palkkaus kohdentuu tähän toimintaan.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Vuoden aikana henkilöstöjaostossa on päivitetty mm. rekrytointiohje, vapaita koskeva ohje ja sivutoimia koskeva ohje. Työterveyshuollon ohjausryhmä kokoontui kerran. Henkilöstöhallintoa ovat työllistäneet ylimmän

Talousarvion toteutuminen

Johdon rekrytoinnit, joita on toteutettu syksyn 2022 – kevään 2023 aikana neljä. Polkupyöräetä otettiin käyttöön kesäkuussa henkilöstöjaoston päätöksellä. Kesätyöseteleitä myönnettiin 105 kpl. 1.6.2023 on käynnistynyt Liiku ja voi paremmin -hanke. Loppuvuoden teemana on ollut työturvallisuus, työhyvinvointi ja työtyytyväisyys. Tämän teeman ympärillä on toteutettu luentoja, tapahtumia, tyhy-kysely ym. Vuoden aikana toteutettiin toimenpiteitä sairauspoissaolojen vähentämiseksi.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Toimintayksikön talousarvio ylittyi merkittävästi.

Uusi Kuel-kuntakohtainen tasausmaksu maksetaan keskitetysti henkilöstöhallinnosta. Eläkemenoperusteisesta maksusta tasausmaksuun siirtyminen laskee kuitenkin kaupungin kustannuksia merkittävästi verrattuna vuoteen 2022. Tämä kuitenkin nostaa henkilöstöpalveluiden kustannuksia aiempiin vuosiin verrattuna. Työterveyshuollon kustannukset ovat nousseet merkittävästi v. 2023. Määrärahan käyttö tältä osin on kasvanut edellisvuodesta, vaikka henkilökunnan määrä on pienempi.

Tukipalvelut

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Tukipalveluita ovat talouden johtaminen, toimistopalvelut, postitus, monistamo, neuvonta ja yhteläpalvelupiste.

Tämän tehtäväalueen vastuulle kuuluvat mm. talouden kehityksen seuranta ja analysointi, talousarvion ja toimintakertomuksen valmistelu, kirjanpito ja tilinpäätös, ostoreskontra, maksuliikenne, päivähoito- ja yleislaskutus, perintätoimet, palkat ja eläkeasiat, maksuvalmius ja rahoitus.

Toimistopalveluissa hoidetaan kaupungin kirjaamoa, aslakirjojen tietopalvelua, diariontia, arkistotoimea, tiedonhallintaa, tietosuoja-asioita sekä virallisten kuulutuksien nähtäväksi asettamista. Tiedonhallinta vastaa kaupungin asianhallintajärjestelmän taustalla toimivien tiedonohjausjärjestelmän ja tiedonohjaussuunnitelman ylläpidosta sekä päivittämisestä. Toimistotarvikkeiden hankinta on keskitetty toimistopalveluihin, jossa myös postitus ja palveluneuvonta hoidetaan koko organisaation tukipalveluna.

Monetra Pirkanmaa Oy:lle siirtyi 1.4.2020 alkaen talous- ja henkilöstöpalveluiden operatiivinen suorittaminen, jolloin 6 henkilöä siirtyi Monetra Pirkanmaa Oy:n palvelukseen.

Volyymitiedot ja niiden kehitys: Hallinto- ja talousjohtaja (50 % palkasta), tiedonhallintasihteeri ja palvelusihteeri.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen: Talouspalveluiden tavoitteena on tulevalle kaudella vakiinnuttaa Monetralla ulkoistettujen toimintojen, erityisesti raportoinnin, sujuminen ja samalla järkevöittää omiakin prosesseja. Tavoitteena myös sähköisten palveluiden kehittäminen, uusien järjestelmien vakiointi osaksi organisaation toimintaa sekä tiedonhallintamallin laatiminen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Alkuvuonna tehtiin päätös uuden budjetoitiohjelman hankkimiseksi. Yhteistyö Monetran kanssa on ollut aktiivista ja palvelua on kehitetty. Tietosuojajoista on kehitetty päivittämällä kaikkien tietosuojatesti. Ict- ja tietosuojatyöryhmän toiminta käynnistettiin uudelleen. Päätettiin sähköisen arkiston hankinnasta ja käyttöönotosta.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio ylittyi hiukan.

Määrärahan käyttö pienentynyt mm. Monetran palveluissa ja henkilöstökuluissa. Toimistotarvikkeissa ja it-sovellusvuokrissa määräraha on ylittynyt. Talousarviossa ennakoituja tuloja ei ole kertynyt.

ICT-palvelut

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: ICT-palvelut sisältävät alakohdat Ict-palvelut, Ulkoiset yhteydet, Oma verkko ja palvelimet sekä Ohjelmistojen ylläpito. ICT-palvelujen tehtävänä on järjestää tietoteknisiä palveluja sekä varmistaa kaupungin tietoteknisten järjestelmien toimivuus ja ajanmukaisuus.

Volyymitiedot ja niiden kehitys: Tietohallintojohtaja ja järjestelmäasiantuntija. Vuoden 2022 aikana ICT:itä poistui 0,3 henkilötyövuotta. Kaupungilta ei ole siirtymässä resurssia maakuntauudistuksen myötä hyvinvointialueelle.

Parkanon kaupungin tietohallinto tuottaa ICT palvelut Parkanon Vesi Oy:lle ja edelleen toistaiseksi myös Kolmostien Terveydelle. Sekä Parkanon Veden, että Kolmostien Terveuden osalta toiminta kattaa myös Kihniön ICT asiat. Maakunta SOTE:n suhteen tulee muutoksia myös ICT palvelujen tuottamiseen, mutta vielä ei ole tiedossa, miten esimerkiksi ICT-tuki tulevaisuudessa tullaan järjestämään Kolmostien Terveuden osalta. Vuoden 2023 osalta tiedetään, että sosiaalitoimen noin 20 laitetta siirtyvät Pirhan hallintaan.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen: ICT:n kehittämisen painopiste tulee olemaan vuonna 2023 maakunnan tuomassa muutoshallinnassa verkkojen, tietoturvan ja ylläpidon suhteen. Tavoitteena on eriyttää maakunnan käyttämät resurssit Parkanon kaupungin käyttämistä resursseista niin, että voimme niin kustannuksellisesti, kuin toiminnallisesti eritellä ne tulevaisuudessa paremmin. Erityisinä investointikohteina on Parkanon kaupungin käyttöön jäävä tietoliikenneverkko, tietoturva ja Parkanon kaupungin julkiset internet-sivustot. Keskusteluja käydään myös kolmansien osapuolten kanssa olemassa olevan kuituverkon hyödyntämisestä esimerkiksi maakunnan tarpeisiin. Nykyinen kyberturvallisuustilanne edellyttää myös kasvavaa panostusta tietoturvaan ja tietosuojaan, joka taas edellyttää panostusta myös henkilökunnan koulutukseen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Yhteistyö Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa on käynnistynyt. Ict:n siirto Koten palveluissa kaupungilta Pirhalle on viivästynyt. Kiinteistöautomaation siirrosta ostopalvelusta ict-palveluihin päätettiin loppuvuodesta. Trimble Locus Cloud otettiin käyttöön ensimmäisenä maankäytössä. Käyttöä laajennetaan vuoden 2024 aikana.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Talousarvio alittui merkittävästi.

Alltusta on erityisesti palveluiden ostoissa ja it-sovellusvuokrissa. Myyntituloja kertyi talousarviossa ennakoitua enemmän.

Talousarvion toteutuminen

Työllisyyden kuntakokeilu

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Työllisyyden kuntakokeilu käynnistyi 1.3.2021 ja se jatkuu 31.12.2024 saakka. Parkanon kaupunki vastaa myös Kihniön kunnan työllisyyspalveluista. Työllisyyskokeilulla tavoitellaan vahvempaa vaikuttavuutta sovittamalla yhteen valtion ja kuntien resursseja, osaamista ja palveluita. Tavoitteena on pitkäaikaistyöttömien, nuorten ja vieraskielisten työllistymisen tukeminen. Kokeilussa tuotetaan asiakkaille kokonaisvaltaisia, asiakaslähtöisiä palveluita ja yrityksille löydetään parempia ratkaisuja työvoimatarpeeseen. Palveluita ohjaavat työllisyystoimikunta ja työllisyyden ohjausryhmä.

Lisäksi työllisyyspalveluissa koordinoidaan maahanmuuttajien kotoutumista paikkakunnalle. Pääpaino kotouttamisessa on ollut tilapäistä suojelua tarvitsevien ukrainalaisten kotouttaminen, koska Parkanon kaupunki on tehnyt Kuntamallin mukaisen sopimuksen Karkun vastaanottokeskuksen kanssa. Maaliskuun lopussa Kuntamallin sopimuksen mukaisia ukrainalaisia oli 33 ja sopimus on voimassa vuoden loppuun.

Volyymitiedot ja niiden kehitys:

	2021	2022	2023
työllisyyskoordinaattori	1	1	1
omavalmentajat	2	2,4	2
TE:n omavalmentajat	1,5	2	2

(yo. TE-toimisto maksaa palkan)

työkykykoordinaattori	0,1
-----------------------	-----

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen:

Muuttuja	Mitä mittaa	Tietolähde ja saatavuustiheys	Lähtötaso (vertailukohde ka)	Tavoite-taso vuonna 2023	Tavoite-taso vuonna 2026
Työllisyysaste (%)	Työllisten 15–64-vuotiaiden %-osuus suhteessa samanikäiseen väestöön	Tilastokeskus, työvoimatutkimus, vuosittain	69,4 % (2019) 72,1 %	75 %	75 %
Työttömien määrä ja työttömyysaste (%)	Työttömien määrän ja osuuden suhde työvoimaan	TEM, työnvälitystilasto, kuukausittain	9,4 % (1/2022) 9,7 % (Pirkanmaa)	8,9 %	8,5 %

Talousarvion toteutuminen

Työttömyyden rakenne: alle 25-vuotiaiden työttömien määrä	Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä	TEM, työnvälitystilasto, kuukausittain	12,3 % (1/2022) 11,6 % (Pirkanmaa)	10 %	8 %
Aktivointiaste (%)	Aktiivitoimenpiteissä olevien määrä keskimäärin kuukauden aikana työmarkkinatukea saaneista henkilöistä	KELA, Kelastietokanta, kuukausittain	57,1 % (11/2021) 33,6 % (koko maa)	58 %	60 %

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Työttömyys oli Parkanossa hiukan korkeammalla tasolla kuin edellisellä vuonna vastaavaan aikaan. Työttömyys oli samalla tasolla kuin Pirkanmaalla keskimäärin. Nuorisotyöttömyys ja lomautusten määrä lisääntyivät edellisvuodesta, mutta ovat pirkanmaalaisella keskitasolla. Aktivointiaste oli syyskuussa 2023 50 %. Lasku johtuu erityisesti kuntouttavan työtoiminnan käytön vähenemisestä. Pirkanmaan kunnat ml. Parkano ei ole tehnyt sopimusta työttömien monialaisesta palvelusta, koska hyvinvointialue ei ole esittänyt pystyvänsä tuottaa osuutensa palvelusta lain mukaista.

Työllisyystoimikunnan toiminta päättyi vuoden lopulla.

Ukrainalaisten määrä oli vuoden lopussa 31. Vuoden loppuun mennessä 24 heistä oli hakenut kotikuntaa. Kotouttamisen kuntamalli päättyi vuodenvaihteessa. Tammikuussa 2024 siirtyi yksittäisiä henkilöitä vastaanottokeskukseen.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Talousarvio ylittyi.

Ailitusta oli erityisesti henkilöstökuluissa. Ylitystä oli työmarkkinatuen kuntaosuudessa.

Maaseutuhallinto

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Maaseututoimen tehtäviin kuuluvat mm. EU:n kokonaan tai osittain rahoittamien ja kansallisten tukien hallinnointi, muu maatalouteen liittyvä opastus ja neuvonta sekä vahinkoarvioinnit. Maaseutuhallinnon järjestämistä uudistettiin kunnissa muodostamalla yhteistoiminta-alueita, jotka aloittivat toimintansa vuoden 2013 alusta lukien. Yhteistoiminta-alueen muodostamisen vähimmäisvaatimuksena oli vähintään viisi työntekijänä ja 800 tilaa. Kankaanpään kaupungin hallinnoimalla yhteistoiminta-alueella tataan lainmukaisten maaseututoimen tehtävien hoitaminen Parkanon maaseutuyrittäjille.

Volyymitiedot ja niiden kehitys:

Parkanossa toimivat tilat ja hakemusten määrä:

Talousarvion toteutuminen

	Tilaa	Hakemusta
2010	194	1 290
2011	191	1 208
2012	188	1 176
2013	186	1 140
2014	179	1 171
2015	168	1 053
2016	167	858
2017	164	820
2018	157	797
2019	158	867
2020	156	850
2021	153	835
2022	151	830
2023	145	815

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Palvelusta vastaa Kankaanpään kaupunki.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Talous toteutui hyvin lähelle talousarviota.

Sivistyslautakunta

Sivistyspalvelujen toiminta-ajatus:

Sivistyspalvelujen toiminta-ajatuksena on edistää kuntalaisten hyvinvointia laadukkaita sivistyspalveluita tuottamalla. Sivistyspalvelut mahdollistavat kaikille parkanolaisille oppimisen, itsensä toteuttamisen ja kehittämisen sekä virikkeellisen elämän. Sivistyspalvelut luovat edellytyksiä, jotta jokainen ihminen voi elää aktiivista, luovaa ja merkityksellistä elämää.

Yhteistyö, kumppanuudet sekä kuntalaisten osallisuus ovat palveluiden toteuttamisessa keskeisenä toiminta-ajatuksena.

Lautakunnan toiminnan kuvaus:

Sivistyslautakunta vastaa sivistyspalvelujen osalta varhaiskasvatuksesta, perusopetuksesta sisältäen erityisopetuksen, lukokoulutuksesta, kirjastotoimista, vapaa-aikapalveluista sisältäen kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut, sekä aikuiskoulutus- ja musiikkiopistotoiminnasta. Palvelut tuotetaan osaavan ja motivoituneen henkilökunnan toimesta sekä ostopalveluina.

Sivistyslautakunnan keskeiset toiminnalliset tavoitteet:

1. Edistää ja tukea lasten ja nuorten turvallista kasvua ja oppimista sekä vahvistaa lapsiperheiden osallisuutta ja hyvinvointia muuttuneessa toimintaympäristössä
2. Luoda palveluverkostoon kumppanuuksia sekä jokaisen osallisuuden ja vaikuttamisen mahdollisuuksia toimialan sisällä sekä laajasti eri verkostojen kanssa.
3. Kehittää toimintaympäristöjä kuntalaisten kohtaamispaikoiksi ja kansalaistoiminnan keskuksiksi, jotka mahdollistavat liikumisen, virkistymisen sekä viihtymisen yhdessä.

Sivistyslautakunnan vastualueiden kuvaukset ja tavoitteet

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Sivistysjohtajan tehtävää hoidettiin vuoden 2023 alusta poikkeavin tavoin. Johtava rehtori toimi oman virkansa ohella vs. sivistysjohtajana. Sivistysjohtajan vakinainen virka täytettiin 1.7.2023.

Varhaiskasvatuksen toimintaan kohdistui vuoden aikana myös odottamattomia tapahtumia. Laajamittaisen peruskorjaustarpeen ja erittäin todennäköisten altistumisolosuhteiden vuoksi Kallion päiväkoti suljettiin 5.6.2023. Päiväkodin toiminnan päättyminen vaikutti merkittävästi varhaiskasvatuksen ryhmien sijoitteluun. Osa Kallion ryhmistä sijoitettiin rakenne- ja sisäilmatutkimusten jälkeen keskustan koulun C-osaan Lystinmäen tiloihin, ja osa Kuttikallion päiväkodin tiloihin. Tämän takia osa Kuttikallion päiväkodin ryhmistä siirtyi Lystinmäkeen keskustan koulun kiinteistöön.

Päikky Hallinto- ohjelma on korvannut loppuvuodesta aiemmin käytössä olevan Abilita päivähoitojärjestelmän. Päikkyä käyttävät varhaiskasvatuksen hallinnon työntekijät ja päiväkodin johtaja sekä heidän varahenkilönsä. Järjestelmässä käsitellään asiakkaiden sähköisesti tai muuten toimittamat hakemukset, lasten sijoitusta koskevat päätökset, ja järjestelmä laskee ja tallentaa asiakasmaksut tallennettujen tietojen perusteella.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunginhallitus päätti varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimen perustamisesta kokouksessaan 27.3.2023. Toimeen palkattu henkilö aloitti työsuhteensa elokuussa 2023. Toimen perustamisen taustalla oli varhaiskasvatustilain muutos ja olemassa olevan erityisopetusresurssin riittämättömyys.

Kirjastonjohtajan virka tuli avoimeksi irtisanoutumisen seurauksena. Rekrytoinnin jälkeen uusi kirjastonjohtajan aloitti vakinaisessa virkasuhteessa 1.10.2023. Kirjaston informaatikon toimi tuli avoimeksi samoihin aikoihin, ja toimeen valittiin uusi tekijä lokakuussa. Myös kirjastonhoitajan toimi tuli avoimeksi, ja siihen valittiin työntekijä marraskuussa.

Kaupunginhallitus myönsi täyttöluvat määräaikaisiin rekrytointisihteerin ja hyvinvointikoordinaattorin toimeen joulukuussa. Molempiin toimiin valittiin työntekijät ennen vuodenvaihdetta. Rekrytointisihteerin määräaikaisuus kestää kesäkuun 2024 loppuun, ja hyvinvointikoordinaattorin määräaikaisuus vuoden 2024 loppuun saakka.

Parkanon lukiossa aloitti neljä vietnamilaista opiskelijaa. He ovat hakeutuneet lukioon Finest Future-ohjelman kautta. Nuoret opiskelevat suomeksi lukion opetussuunnitelman mukaisesti. Lukiossa on lisäksi vaihto-opiskelijoita ulkomailta. Lähes 30 lukiolaista on ollut ulkomailla eri mittaisissa vaihdoissa.

Ruokapalvelujen esihenkilö on siirretty suoraan sivistysjohtajan alaisuuteen. Esihenkilön tehtävänimike on vaihtunut ravitsemispäälliköksi, ja tähän tehtävään rekrytoitiin vakinainen työntekijä lokakuussa 2023. Ravitsemispäällikkö vastaa kaikkien sivistyksen toimipisteiden ruokahuollosta, ja toimii kaikkien toimipisteiden henkilöstön esihenkilönä. Hän vastaa ruokahuollon toiminnasta ja taloudesta.

Kaikilla toimialoilla toteutettiin työhyvinvointikysely. Henkilöstön vastausten perusteella jokaisesta toimintayksiköstä valittiin yksi hyväksi koettu asia, jota pyritään pitämään yllä, ja yksi kehittämiskohde. Näihin liittyvät toimenpiteet raportoidaan eteenpäin.

Koulunuorisotyöntekijä aloitti avin tukemalla määräaikaisella hankkeella 6.2.2023.

Jalkautuva nuorisotyö aloitettiin syksyllä 2023 vastauksena nuorison parissa näkyneisiin ilmiöihin. Tämä tapahtui käytännössä nuorisotyöntekijöiden jalkautumisena nuorison vapaa-ajanviettopaikkoihin iltaisin ja viikonloppuisin, kun nuoria on liikenteessä. Myös valkoisen talon nuorisotila oli avoinna. Jalkautumisen seurauksena on koettu, että esimerkiksi häiriökäyttäytyminen on vähentynyt alueella.

Liikuntapaikkojen hoitajat siirtyivät sivistyspalveluiden alaisuuteen 1.1.2023. Vuoden aikana on käyty läpi liikuntapaikkojen nykytila-analyysiä. Siirrot vaikuttivat liikuntapalvelujen kustannuspaikalla budjetin ylitykseen. Käytännön työt ovat hoituneet hyvin ja suunnitellusti.

Kulttuuritapahtumia on ollut useita. Esimerkiksi Art Festivo järjestettiin usean vuoden tauon jälkeen, ja ITE-kesänäyttely tuotettiin yhteistyössä Maaseudun Sivistysliiton kanssa. Alueellisissa kulttuurihankkeissa oltiin mukana suunnitellusti. Tämä lisäsi alueellista kulttuuriyhteistyötä.

Hyvinvointityö liitettiin osaksi sivistyksen toimialaa.

Liikuntaneuvontahankkeet toteutuivat ja päättyivät vuoden 2023 aikana. Hankkeen omarahoitusosuus vaikutti alijäämäisesti liikuntapalveluiden tulokseen. Hankkeella oli palkattu liikuntaneuvoja, jonka työ on ollut tärkeää ja vaikuttavaa liikunnan ja hyvinvoinnin näkökulmasta.

Nuorten startti ja etsivä nuorisotyö siirtyivät uusiin vuokratiloihin 1.7.2024. Edellinen starttiohjaaja irtisanoutui 31.7. Rekrytointi oli haasteellinen työvoiman saatavuuden vuoksi, jonka johdosta sitä jatkettiin. Uusi, vakituinen nuorten starttiohjaaja aloitti 2.10.2023. Rekrytoinnin aikana toimintaa tuotettiin supistetusti. Uudet tilat ja toimintamuodot on todettu hyvin toimiviksi.

Talousarvion toteutuminen

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Vuodelle 2023 asetetut toiminnalliset tavoitteet näkyvät lautakunnan päätöksissä (mm. avustukset sekä varhaiskasvatuksen asiakasmaksut). Kumppanuuksien on luotu erityisesti toisen asteen koulutuksen kesken seudullisesti. Hyvinvointityö on käynnistynyt mm. perhekeskuskokoontumisilla ja paikallisten toimijoiden yhteen kokoontumisella.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Koko sivistystoimen käyttötalouden toteuma on joulukuun lopussa 100 %. Henkilöstökulujen toteuma on 102 %. Vuoteen 2022 verrattuna sivistystoimen toimintakulut ovat n. 950 000 € suuremmat kuin viime vuonna samaan aikaan, toimintatuotot ovat n. 32000 € pienemmät kuin vuonna 2022 samaan aikaan. Toimintatuotot ylittävät tänä vuonna talousarvion. Hanketuloja on siirretty vuodelle 2024, koska kaikkia niitä ei ole pystytty käyttämään kuluvan vuoden aikana, ja osa hankkeista jatkuu ensi vuoden puolella. Joukkoliikenteen, ruokapalveluiden ja erityisesti varhaiskasvatuksen osalta alkuperäinen talousarvio on ylittynyt. Koko toimialan tasolla kasvua edellisvuoteen verrattuna ja ylitystä alkuperäiseen talousarvioon verrattuna on kaikissa kulujen tiliryhmissä. Kaupunginhallitus myönsi sivistystoimelle 780 000 € lisämäärärahan marraskuussa.

Ruokapalveluja ei ole osavuosikatsaukseen erikseen merkitty omaksi toimintayksiköksi. Ruokapalvelujen osalta määrärahoissa tapahtui alkuperäisen talousarvion ylitys henkilöstökulujen ja elintarvikkeiden osalta. Sijaisten palkkarahoihin ja elintarvikkeisiin on budjetoitu vähemmän määrärahaa kuin vuonna 2022.

	TP 2022	TA 2023	MUUTOS-TA 2023	TA+MUUTOS- TA 2023	TP 2023	Erä TP-TA	TOTEUMA-%
LT60 SIVISTYSLAUTAKUNTA							
30 TOIMINTATUOTOT							
300 MYYNTITUOTOT	300 957	232 666	300	232 966	308 848	75 882	133 %
340 MAKSUTUOTOT	192 413	186 020	- 100 000	86 020	125 405	39 385	146 %
370 TUET JA AVUSTUKSET	413 115	95 749		95 749	441 592	345 843	461 %
380 MUUT TOIMINTATUOTOT	45 757	29 661	200	29 861	43 707	13 846	146 %
30 TOIMINTATUOTOT	952 242	544 096	- 99 500	444 596	919 552	474 956	207 %
40 TOIMINTAKULUT							
400 PALKAT JA PALKKIOT	- 5 931 203	- 5 606 197	- 579 100	- 6 185 297	- 6 566 903	- 381 606	106 %
410 HENKILÖSIVUKULUT	- 1 431 346	- 1 392 866	- 127 800	- 1 520 666	- 1 344 594	- 176 072	88 %
420 HENKILÖSTÖKORVAUKSET	106 826	18 696	-	18 696	59 563	40 867	319 %
430 PALVELUJEN OSTOT	- 1 170 574	- 1 191 918	- 55 800	- 1 247 718	- 1 374 970	- 127 252	110 %
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAV-	- 577 883	- 517 594	- 55 550	- 573 144	- 604 178	- 31 034	105 %
470 AVUSTUKSET	- 298 000	- 281 900	- 50 000	- 331 900	- 314 653	- 17 247	95 %
480 MUUT TOIMINTAKULUT	- 329 151	- 290 551	- 1 150	- 291 701	- 409 267	- 117 566	140 %
40 TOIMINTAKULUT	- 9 631 331	- 9 262 330	- 869 400	- 10 131 730	- 10 555 003	- 423 273	104 %
Toimintakate	- 8 679 090	- 8 718 234	- 968 900	- 9 687 134	- 9 635 451	51 683	99 %

Sivistyslautakunnan hallinto

Tehtävälueen toiminnan kuvaus: Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on johtaa, ohjata ja koordinoida koko toimialan toimintaa sekä vastuualueiden yhteistyötä palveluiden joustavan tuottamisen mahdollistamiseksi.

Volyymitiedot ja niiden kehitys: sivistysjohtaja, 1 toimistos sihteeri

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarvion toteutuminen

Sivistyslautakunnan hallinnon toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet pääosin suunnitellusti. On hyvä huomioida, että vs. sivistysjohtaja on hoitanut osittain myös johtavan rehtorin tehtäviä samaan aikaan. Virkaan valittu sivistysjohtaja aloitti toistaiseksi voimassa olevassa virassa heinäkuun alussa.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Sivistystoimen hallinnon osalta määrärahojen käyttö on henkilöstökustannusten osalta pienempi johtuen sivistysjohtajan palkkamenoihin varattujen rahojen säästymisestä. Joulukuun lopussa käyttötalouden toteuma on 71 %.

Koulutus

Peruskoulutus

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Parkanon yhtenäiskoulu on kunnallinen peruskoulu, joka antaa lakisääteistä perusopetusta. Koulun arvopohjaa ohjaavat valtakunnallisissa opetussuunnitelman perusteissa sekä kunnan perusopetuksen opetussuunnitelmassa määritellyt arvot.

Parkanolainen esi- ja peruskoululainen saa kulkea turvallista oppimisen polkua kohti peruskoulun jälkeisiä jatko-opintoja yhtenäiskoulussa. Työtä tehdään yhteisvastuullisesti koulun, kodin ja lähiympäristön kanssa positiivisessa ja kannustavassa ilmapiirissä. Koululaistenaamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään koulun yhteydessä.

Volyymitiedot ja niiden kehitys

Perusopetus, luokat 1.–9.

581 oppilasta

johtava rehtori 1, rehtori 2, luokanopettaja 17, aineenopettaja 16, päätoiminen tuntiopettaja 2, laaja-alainen erityisopettaja 4, erityisluokanopettaja 3, jopo-ryhmän opettaja 1, luokkien 3-6 kielten opettaja 2, resurssiopettajat 2, erityisohjaaja 2, koulunkäynnin ohjaaja 6, koulunkäynninohjaaja/lähihoitaja 3, määräaikainen koulunkäynnin ohjaaja (52,3-78,4%) 10, joista 2 lähihoitajaa, koulunkäynnin ohjaaja oppisopimuksella 1, koulukuraattori 1, ruokapalveluesimies 1, ruokapalvelutyöntekijä 3, koulusihteeri 1 ja toimistosihteeri 1. Lisäksi kaikille kouluasteille yhteiset koulukuraattori 1, palvelukoordinaattori 1 ja pedagoginen tv-tukihenkilö 1 sekä kasvatusyön palveluvastaava 1.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen:

1. Yhtenäiskoulun yhteistyön tehostaminen eri luokka-asteiden, oppiaineiden ja toimijoiden välillä

Tavoitteena on luoda jatkuva käytännön yhteistyöstä yli luokka-asteiden ja oppiaineiden huomioiden myös koulun ulkopuoliset toimijat. Tavoitteena on, että kokeiluista syntyisi toimivia ja pysyviä käytänteitä, jotka toistuvat vuosittain osana normaalia kouluarkea opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Tavoitte toteutetaan monialaisten oppimiskokonaisuuksien avulla sekä eri toimijoiden kanssa sovittujen yhteisten projektien ja vierailujen muodossa osallistamalla erityisesti oppilaita. Tavoitetta mitataan toteutuneilla projektien, kokonaisuuksien ja vierailujen määrällä.

Talousarvion toteutuminen

2. Kiusaamisen vastaisen toimintakulttuurin vahvistaminen

Tavoitteena on kehittää olemassa olevia kiusaamisen vastaisen toiminnan käytänteitä yhdessä koko koulu yhteisön, oppilaiden ja huoltajien kanssa. Tavoitteena on vahvistaa arjen käytänteitä siten, että ne tukevat koulun ja kotien yhteistä kasvatusta ja opetustyötä. Tavoite toteutetaan yhteistyössä opiskeluhoiton kanssa jalkautamalla luokkiin ja tekemällä ennaltaehkäisevää työtä yhdessä opetushenkilöstön kanssa. Tavoitetta vahvistetaan yhteisten tapahtumien, vierailijoiden ja luennoitsijoiden avulla. Tavoite toteutetaan myös päivittämällä koulun kiusaamisen vastainen suunnitelma ja jalkauttamalla päivitetty suunnitelma arkeen. Koulun kehittämissuunnitelma toimii yhteistyöelimenä. Tavoitetta mitataan opiskeluhoiton ennaltaehkäisevän toiminnan lisääntymisellä, tapahtumien ja vierailijoiden määrällä sekä niistä kerättävillä palautteilla. Tavoitetta mitataan osittain myös koteihin ja oppilaille lähtevällä kyselyllä, jolla kartoitetaan kokemuksia mm. kiusaamisesta.

3. Oppilaitosturvallisuuden vahvistaminen

Tavoitteena on kehittää varautumista erilaisiin muuttuviin turvallisuusuhkiin ja vahvistaa käytännössä toimintamalleja erilaisia poikkeustilanteita varten. Tavoite toteutetaan kouluttamalla henkilöstöä ja harjoittelemalla toimintaa erilaisissa poikkeustilanteissa. Tavoitetta mitataan syntyneillä toimintamalleilla sekä henkilöstön osaamisen kehittämisellä.

Lukiokoulutus

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus

Lukio on yleissivistävä oppilaitos, joka jatkaa peruskoulun kasvatustehtävää. Lukiokoulutus antaa oppilaille riittävän laajat tiedot ja taidot jatko-opintoihin sijoittumista varten.

Volyymitiedot ja niiden kehitys

Henkilöstön määrä:

Rehtori 1, aineenopettajia 8, yhteisiä aineenopettajia yhtenäiskoulun kanssa 8, yhteinen opinto-ohjaaja perusopetuksen kanssa 1, koulusihteeri 1. Lisäksi kaikille kouluasteille yhteiset koulukuraattori 1, palvelukoordinaattori 1 ja pedagoginen tv-tukihenkilö 1 sekä kasvatustyön palveluvastaava 1. Parkanon lukiossa on 88 oppilasta.

Lukuvuosi	2022-2023	2021-2022	2020-2021	2019-2020	2018-2019	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015
oppilasmäärä	88	109	108	95	89	90	84	95	95
aloittaneet	18	29	43	34	32	31	30	32	26

Tiedot 20.9.2022 tilanteen mukaan.

1. Opiskelijoiden hyvinvoinnin ja jaksamisen tukeminen

Tavoitteena on tukea ja edistää opiskelijoiden opiskeluun liittyvää hyvinvointia ja jaksamista

Talousarvion toteutuminen

Tavoite toteutetaan vahvistamalla jo olemassa olevia hyviä arjen käytänteitä ja rakenteita sekä huolehtimalla esim. osallisuuden toteutumisesta: opiskelijakunta on omalla toiminnallaan vaikuttamassa lukiolaisten äänen kuulumiseen. Tavoite toteutetaan yhteistyössä opiskeluhoillon kanssa huolehtimalla riittävien ohjaus- ja tukipalveluiden saatavuudesta ja näkyvyydestä sekä palveluiden tarkoituksenmukaisesta koordinoinnista.

Tavoite toteutetaan myös laatimalla opiskelijoiden valintoja helpottavia jatko-opintopolkuja. Tavoite toteutetaan huomioimalla lukuvuoden vuosikellon suunnittelussa ja toteutuksessa opiskelijoiden hyvinvointi ja jaksaminen.

Tavoitetta mitataan mm. lukion omilla sekä kouluterveyskyselyn tuloksilla sekä toteutuneiden vierailijoiden ja tapahtumien määrällä. Tavoitteen toteutumista mitataan myös syntyneillä uusilla toimintamuodoilla ja yhteistyön määrällä sekä opiskelijoiden tyytyväisyydellä.

2. Kansainvälisyystoiminnan kehittäminen

Tavoite on kehittää lukion kansainvälisyystoimintaa monipuolisemmaksi, jotta opiskelijoilla on mahdollisuus kehittää kansainvälistä osaamistaan.

Erasmus+ on Euroopan unionin koulutuksen, nuorisoalan ja urheilun ohjelma, jonka rahallisen tuen myötä nuoret voivat mm. opiskella ja harjoitella ulkomailla. Ohjelma tarjoaa myös oppilaitoksille ja organisaatioille mahdollisuuden yhteistyöhön kansainvälisten kumppanien kanssa. Tavoite toteutetaan käynnistämällä Erasmus+ -hanke annettujen reunaehtojen mukaisesti. Tavoite toteutetaan määrittelemällä Erasmus+ -hankkeesta vastaavat opettajat (2 hlöä), jotka toimivat hankkeessa koordinaattoreina. Tavoite toteutetaan kehittämällä vuosikello, jonka myötä Erasmus-toiminta saadaan sujuvaksi osaksi lukion arkea.

Tavoitetta mitataan toteutuneiden vierailuiden ja vierailijoiden määrällä sekä hankkeen myötä syntyneellä vuosikellolla. Tavoitetta mitataan myös mukana Erasmus-toimintaa hyödyntävien lukiolaisten määrällä.

3. Yhteistyön vahvistaminen

Lukuvuoden tavoite on vahvistaa lukion ja perusopetuksen välistä yhteistyötä, mutta myös lukion ja muun toisen asteen ja korkeakoulujen välistä yhteistyötä. Tavoitteena on tiivistää ryhmien, luokka-asteiden ja koulujen välistä yhteistyötä ja luoda pysyviä toimintamalleja. Tavoite toteutetaan järjestämällä yhteisiä tarkoituksenmukaisia tapaamisia, oppitunteja, projekteja, luentoja tai opintokokonaisuuksia. Tavoitetta mitataan toteutuneiden yhteistyömuotojen määrällä sekä kehitettyjen uusien toimintamallien määrällä. Tavoitetta mitataan myös opiskelijoilta kerättävällä palautteella.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Perusopetuksen osalta yhtenäiskoulun yhteistyön tehostamista on jatkettu erityisesti yhteistyöprojektein. Opetussuunnitelman tavoitteita on viety eteenpäin kolmen erilaisen lukion ja perusopetuksen välisen, luonnontieteisiin keskittyvän yhteisprojektin myötä.

Kiusaamisen vastaisen toimintakulttuurin vahvistaminen on edennyt koulukyselyn myötä, joka tehtiin sekä perusopetuksen huoltajille että oppilaille ja jonka tulokset analysoitiin ja käytiin läpi kevään aikana. Tuloksien perusteella kiinnitettiin huomiota erityisesti kouluarjen vapaisiin tilanteisiin ja niissä esiintyviin riskeihin mm. eriyttämällä eri ikäisten välitunti- ja ruokailuaikoja. Kiusaamisen vastaista toimintakulttuuria on pyritty vahvistamaan myös kouluttamalla henkilöstöä kohtamaan erilaisia lapsia, nuoria ja perheitä, kun psyko- ja perheterapeutti Piia Penttala kävi keväällä luennoimassa opetushenkilöstölle. Lisäksi kaveritaitotunteja ja ryhmäyhtämisä on lisätty arkeen.

Oppilaitosturvallisuutta on vahvistettu kouluttamalla henkilöstöä harjoittelemalla mm. sisällesuojausta.

Talousarvion toteutuminen

Kansainvälisyysosaamisen kehittäminen on edennyt hyvin. Lähes 30 lukiolaista oli eri pituisissa Erasmus+ -vaihtoissa Italiassa, Belgiassa ja Saksassa. Myös kuusi opettajaa on ollut lyhyissä job shadowing vaihtoissa mm. Saksassa ja Espanjassa.

Lukio-opiskelijoiden hyvinvointia ja jaksamista on tuettu osallisuuden vahvistamisella, ja mm. Rehtorin aamukahvipöytä on jatkettu. Lisäksi koulunuorisotyöntekijä on ollut jonkin verran mukana myös lukiolaisten opiskeluarjessa. Lukiolaiset osallistuivat lisäksi kouluterveyskysely 2023:een, ja opiskeluhoitosuunnitelma päivitettiin 6/2023.

Koulutuksen osalta voidaan todeta, että kolmannella neljänneksellä on jatkettu oppilaitosten välistä yhteistyötä niin Kaarna-rakennuksen sisällä kuin seudullisesti toisen asteen oppilaitosten kesken. Yhteistyöprojekteja on edelleen ollut erityisesti lukion ja alaluokkien välillä. Hyvinvointimessut syyskuun alussa yhdistivät perusopetuksen, lukion sekä niiden tukipalveluiden ja ulkopuolisten toimijoiden yhteistyötä. Tällaisia ovat olleet nuorisovapaa-aikapalvelut sekä yhteistyö mm. urheiluseurojen, seurakunnan ja 4H:n kanssa. Lukiokoulutuksessa on tehty yhteistyötä erityisesti Saksyn lukioiden kanssa jatkamalla yhteisiä hankkeita. Perusopetuksen harrastustoiminta käynnistyi syyskuussa. Edellä mainituilla toiminnoilla on vahvistettu myös kiusaamisen vastaista toimintakulttuuria.

Oppilaitosturvallisuutta on vahvistettu edelleen edistämällä piha-alueen turvallisuutta yhteistyössä teknisen toimen kanssa. Parkkialueen levottomuutta on rauhoitettu uudelleenjärjestelmällä mopoautojen sekä moottoroitujen kaksipyöräisten parkkeerausta sekä tuomalla piha-alueita rajaavia aitoja.

Opiskelijoiden hyvinvoinnin ja jaksamisen tukeminen ei ole onnistunut kolmannen neljänneksen aikana odotetusti henkilöstöpulan vuoksi. Kuraattorin puuttuminen syyskuun alusta alkaen on vähentänyt opiskelijoiden mahdollisuuksia saada tukea ja apua. Koulunuorisotekijän puuttuminen on osaltaan vähentänyt nuorten mahdollisuuksia saada keskusteluapua. Opiskeluhoitoon johtamiseen on panostettu, ja sekä yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä että oppilaitoskohtainen opiskeluhoitoryhmä on kokoontunut säännöllisesti.

Kansainvälisyystoiminnalle on haettu uusia kumppaneita ja jäsennetty lukuvuoden 2023–2024 toimintaa.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Koulutuksen käyttötalouden toteuma joulukuun lopussa on 102 %.

Varhaiskasvatus

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus:

Varhaiskasvatus

Lapsiperheille tarjotaan laadukasta varhaiskasvatusta turvallisessa ympäristössä. Varhaiskasvatuksen ensisijaisena tavoitteena on edistää lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia. Varhaiskasvatusta tarjotaan joko perhepäivähoidossa tai päiväkodissa. Varhaiskasvatuksen toiminta perustuu valtakunnallisiin varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin sekä Parkanon varhaiskasvatussuunnitelmaan.

Esiopetus

Esiopetuksessa toiminta perustuu valtakunnallisiin esiopetussuunnitelman perusteisiin ja Parkanon esiopetussuunnitelmaan. Esiopetus on osa varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa. Esiopetuksen tavoitteena on lapsen

Talousarvion toteutuminen

kasvun, kehityksen ja oppimisedellytysten vahvistaminen. Esiopetus on ensimmäinen vaihe lapsen opinpolkua ja sen tavoitteena on luoda lapselle tasavertaiset mahdollisuudet oppimiseen ja perusopetukseen aloittamiseen. Esiopetusta annetaan Kuttikallion päiväkodin alaisuudessa toimivissa esiopetusryhmissä.

Volyymitiedot ja niiden kehitys

- Lapsia varhaiskasvatuksen piirissä sekä esiopetuksessa yhteensä noin 240.

-Esiopetuksessa ikäryhmästä 100 %

- 0–6-vuotiaiden ikäryhmästä varhaiskasvatuksen piirissä 70 %.

	2022	2019	2018	2017	2016
Alle 3v	54	35	51	41	34
3-5 v.	105	142	138	115	111
esiopetus	59	62	43	61	67
yhteensä	218	239	232	217	212

Talousarvion toteutuminen

Henkilöstön määrä ja yksiköt 1.8.2022- Päiväkotien hallinnollinen johtaja 1, kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja/ perhepäivähoidon ohjaaja/ palveluohjaaja 1

- Varhaiskasvatuksen opettajia 10, varhaiskasvatuksen sosionomi 1, varhaiskasvatuksen resurssiopettaja (hanke) 1, varhaiskasvatuksen lastenhoitajia 21,5, varhaiskasvatuksen resurssilastenhoitaja 1, perhepäivähoitajia 8, ruokapalvelutyöntekijät 4

- Perhepäivähoitokoteja 5, päiväkoteja 2

Keskiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen

1. Laadukkaiden varhaiskasvatuspalveluiden tarjoaminen

Tavoite toteutetaan kouluttamalla henkilökuntaa monipuolisesti eri varhaiskasvatuksen osa-alueilla. Pyrimme varmistamaan pedagogisen osaamisen rekrytoimalla lastentarhanopettajia / varhaiskasvatuksen opettajia varhaiskasvatuslain määrittämälle tasolle.

Varhaiskasvatuksessa kehitetään arviointia systemaattisemmaksi arvioinnin eri tasoilla. Otetaan käyttöön Kansallinen koulutuksen arviointikeskus Karvin varhaiskasvatuksen laatuindikaattorit.

1. Laadukkaiden varhaiskasvatuspalveluiden tarjoaminen

Tavoite toteutetaan kouluttamalla henkilökuntaa monipuolisesti eri varhaiskasvatuksen osa-alueilla.

Jatkamme varhaiskasvatuksen arvioinnin kehittämistä ja tiiminvetäjät vievät prosessia omissa toimintayksiköissään. Mitattaessa arvioinnin laatua hyödynnetään Kansallisen koulutuksen arviointikeskus Karvin tukimateriaalia.

Tavoitteita mitataan koulutusten osallistujamäärällä ja päiväkodin johtoryhmä varmistaa, että arviointi on suunnitelmallista ja varhaiskasvatusta toteutetaan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.

2. Päivitetty varhaiskasvatuslaki (326/2022) sekä Parkanon varhaiskasvatussuunnitelma käyttöönotto

Lakimuutoksessa sekä varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden päivityksessä tärkeimmät muutokset koskevat lapsen kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukea sekä varhaiskasvatusta inklusiivisten periaatteiden mukaan. Henkilöstö ja vanhemmat perehdytetään lain tuomiin muutoksiin, henkilöstöä koulutetaan ja varmistetaan, että prosessit ovat yhtenevät ja toimivat.

Tavoitetta mitataan pedagogisissa keskusteluissa, koulutukseen osallistujien määrällä ja vanhempien palautteella.

3. Yhtenäinen tiedonsiirto nivelkohdissa

Esiopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa vahvistetaan edelleen nivelkohtien tiedonsiirron prosesseja. Esiopetuksessa otetaan käyttöön Wilma ja tavoitteena on, että tiedonsiirto vahvistuu esiopetuksesta kouluun siirtyessä.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstö siirtää tarvittavat tiedot lapsen siirtyessä perhepäivähoidosta päiväkotiin, päiväkodista esiopetukseen ja esiopetuksesta perusopetukseen. Päivitetään prosessit ja dokumentoidaan vastuut.

Talousarvion toteutuminen

Tavoitetta mitataan Wilman käytöstä saadulla palautteella sekä dokumenttien toimivuudella.

4. Päivitetään henkilökunnan tieto esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen arkistoinnista

Päivitetään henkilöstön tietämys lain vaatimasta arkistoinnista ja luodaan yhteinen käytäntö. Henkilöstöä koulutetaan ja perehdytään arkistointiin.

Tavoitetta mitataan varmistamalla osaaminen.

Tolminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimi perustettiin 1.8.2023 alkavaksi. Kevään haussa emme onnistuneet saamaan pätevää varhaiskasvatuksen erityisopettajaa, toimi täytettiin määräaikaisena toimintakaudelle 2023–2024. Päteviä varhaiskasvatuksen opettajia ei hakenut avoimmiin määräaikaisiin toimiin. Kaudella 2023–2024 on yksitoista pätevää varhaiskasvatuksen opettajaa ja kolme, jolla ei ole muodollista pätevyyttä.

Sosionomiopiskelija on keväällä 2023 aikana tehnyt opinnäytetyötä; aiheena miten varhaiskasvatukseen osallistuvien kaveri – ja tunnetaitoja tuetaan ja millaista kasvatusyhteistyö on kodin ja varhaiskasvatuksen välillä kaveri- ja tunnetaitojen tukemisen osalta. Tutkimuksesta saatua tietoa hyödynnetään toiminnan suunnittelussa.

Yhteistyössä Kihniön varhaiskasvatuksen kanssa toukokuussa järjestettiin koko varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstölle koulutusta; aiheena vahvuusperustainen tuki varhaiskasvatuksessa.

Henkilökunnan omaehtoista koulutusta on tuettu ja henkilökunta on osallistunut hyvin ammatillisiin täydennyskoulutuksiin. Koulutuksen painopiste vuonna 2023 on ollut tunne- ja vuorovaikutustaidoissa. Lisäkoulutuksella halutaan syventää ja laajentaa omaa osaamista.

Nivelkohdat - lapsen tietojen siirtyminen perhepäivähoidosta päiväkotiin, päiväkodista esiopetukseen ja esiopetuksesta perusopetukseen on tehty. Tiedonsiirrosta vastaavat perhepäivähoitajat, varhaiskasvatuksen opettajat sekä esiopettajat.

Esiopetuksesta kouluun siirtyminen tapahtui yhteistyössä rehtorin ja alkuopettajien kanssa. Esiopetuksen ja alkuopetuksen vuosikello on päivitetty. Esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä on kehitetty. Esiopetusluokilla on omat kummiluokat ja he ovat järjestäneet yhteistä toimintaa Kaarnassa sekä esiopetuksen tiloissa. Yhteistyöpalavereita esiopettajat ja alkuopettajat ovat pitäneet säännöllisesti.

Varhaiskasvatuksen asiakirjojen arkistointiohje on päivitetty tiedonhallintasihteerin kanssa. Uudet ohjeet otettiin käyttöön heti.

Kansallinen laadunarviointijärjestelmä Valssi on otettu valtakunnallisesti käyttöön 1.8.2023. Olemme valmisteet Valssin käyttöönottoa osallistumalla Valssin käyttöönottoa tukeviin koulutuksiin. Valssi otetaan käyttöön vuoden 2024 alussa.

Haasteita on edelleen rekrytoinnissa. Pätevän henkilökunnan saanti on vaikeaa ja varhaiskasvatuksessa on toimintakauden alussa kolme varhaiskasvatuksen ryhmää, jossa ei ole koulutuksen omaavaa varhaiskasvatuksen opettajaa. Myös varhaiskasvatuksen lastenhoitajien lyhyempiin sijaisuuksiin on ollut haastetta saada päteviä varhaiskasvatuksen lastenhoitajia.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Talousarvion toteutuminen

Varhaiskasvatuksen osalta henkilöstökustannukset ylittyivät johtuen Viherlaakson ryhmän perustamisesta 1/2023 ja sinne palkatusta henkilöstöstä. Lisäksi varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muututtua 1.3.2023 varhaiskasvatuksen maksutuotot vähenivät yli 40 % kuukaudessa. Tämä tarkoittaa talousarvioon kirjattujen maksutuottojen merkittävää alenemista.

Määräraikaisten työntekijöiden palkkoihin on budjetoitu selkeästi liian vähän määrärahoja vuodelle 2023 verrattuna edelliseen vuoteen ja tämän hetken toteumaan. Kotitalouksille maksettavaan kotihoidon tukeen ei ole budjetoitu riittävää määrärahaa. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan palkkamäärärahoja ei ole otettu budjetissa huomioon, eikä myöskään Viherlaakson uuden ryhmän perustamiseen tarvittavien kolmen työntekijän palkkakuluja. Varhaiskasvatuksessa on kuluvana vuonna ollut enemmän alle 3-vuotiaita, joiden ryhmäkoon mitoitus on pienempi kuin yli kolmivuotiaiden. Vaikka lapsimäärä varhaiskasvatukseen piirissä vähenee, tarvitaan lakisääteisen mitoituksen vuoksi enemmän henkilöstöä pienten lasten ryhmien kasvaneen määrän vuoksi. Kesähoidon tarpeen vuoksi henkilöstöä on ollut myös kesällä aiempaa enemmän, mikä on lisännyt palkkamenoja.

Sairaspoissaolojen määrä on kasvattanut sijaiskuluja merkittävästi. Varhaiskasvatuksen aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin on budjetoitu vuodelle 2023 vähemmän määrärahaa, mitä edellisen vuoden toteuma on ollut. Kokonaisuudessaan varhaiskasvatuksen budjetti on ollut 180 000 € pienempi verrattuna vuoden 2022 toteumaan. Talousarvioylitys johtuu osittain myös tästä.

Tulojen osalta varhaiskasvatuksen maksutuotoista saatavat tulot ovat pienentyneet 1.3.2023 voimaan astuneen lakimuutoksen vuoksi.

Toteuma yhdessä Kallion päiväkodin sulkemisesta johtuvista tila-asioista vaikuttivat siihen, että ennakoitavissa oli merkittävä budjetin ylitys. Toiminnan järjestäminen keskustan koululla on vaatinut mm. kalustehankintoja.

Edellä kuvatuilla perusteilla varhaiskasvatukseen esitettiin 700 000 € lisämäärärahaa.

Varhaiskasvatuksen käytötalouden toteuma joulukuun lopulla on 96 %.

Musiikkiopisto

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Musiikkiopistossa järjestetään musiikin perusopintojen ja musiikin syventävien opintojen opetusta. Opisto on tarkoitettu pääsääntöisesti kouluikäisille nuorille. Opistossa on musiikkileikkikoulu pääsääntöisesti alle kouluikäisille lapsille

Opistossa on myös yleinen osasto, jossa annetaan opetusta 18 vuotta täyttäneille sekä sellaisille henkilöille, jotka eivät jostain syystä voi opiskella opetussuunnitelman mukaisesti.

Musiikkiopiston palvelut ostetaan Sastamalan koulutuskuntayhtymän Ylä-Satakunnan musiikkiopistolta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Musiikkiopiston toiminta on jatkunut sovitulla tavalla.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Talousarvion toteutuminen

Musiikkiopiston toimintakulut alittavat tällä hetkellä talousarviossa olevat tasaisen taulukon mukaiset toimintakulut. Toteuma joulukuun lopussa on 80 %.

Vapaa sivistystyö

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Vapaata sivistystyötä tarjoaa Parkanossa pääsääntöisesti Saskyn seudullinen kansalaisopisto, Petäjä-opisto. Parkanon kaupunki ostaa palveluita vuosittaisen sopimuksen mukaisesti. Tarjontaan kuuluu monipuolisesti taiteen, käsityön, musiikin ja liikunnan sekä kielten kurssseja. Opinnot tarjotaan pääsääntöisesti aikuisille elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti.

Petäjä-opisto asettaa toiminnalle omat tavoitteensa, ja niiden seurannan, mallinuksensa mukaisesti. Tavoiteseuranta perustuu ylläpitäjäkuntien kanssa käytyihin vuosittaisiin neuvotteluihin.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Petäjä-opiston lukuvuoden 2023–2024 toiminta jatkuu.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Kansalaisopiston toimintakulut alittavat tällä hetkellä talousarviossa olevat tasaisen taulukon mukaiset toimintakulut. Joulukuun lopussa toteuma on 91 %.

Joukkoliikenne

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Joukkoliikenteen tarkoituksena on asukaspuhjan tarpeiden mukaisesti taata tarvittavat perusedelytykset seudullisen ja kansallisen tason liikennöintiin.

Talousarviovuoden ja suunnittelukauden keskeiset toiminnalliset muutokset:

Ely-keskuksen hankkimaan liikenteeseen kuntaosuudet vuoden 2021 alusta.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen

1. Turvata parkanolaisten mahdollisuus käyttää joukkoliikennettä opiskelu- ja työmatka- sekä muuhun asiointiliikenteeseen
2. Liityntäliikenteen kehittäminen juna-asemalle

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Sekä joukkoliikenne ja palveluliikenne toimii.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Talousarvion toteutuminen

Joukkoliikenteeseen on budjetoitu 13 252 €, eikä se riittänyt kattamaan siitä aiheutuvia kustannuksia. Syy ylitykseen on palveluliikenne, joka oli aikaisemmin sote- puolella, ja jolle ei ole budjetoitu varoja. Joukkoliikenteen osalta budjetti on ylittynyt. Joulukuun lopussa toteuma on 170 %.

Vapaa-aikatoimi

Vapaa-aikapalveluihin kuuluvat kulttuuripalvelut, nuoriso- ja raittiuspalvelut sekä liikuntapalvelut, jotka kaikki edistävät kuntalaisten kokonaisvaltaista hyvinvointia. Näiden osa-alueiden kuvaukset ja tavoitteet esitetään erikseen.

Talousarviovuoden ja suunnittelukauden keskeiset toiminnalliset muutokset

Kaupungin uusi strategia, alueelliset yhteistyöhankkeet sekä hyvinvointialueelle siirtyminen näkyvät myös vapaa-aikapalveluissa mm. palveluiden ja rakenteiden kehittämisenä sekä moniammatillisena yhteistyönä eri toimijoiden kesken. Lisäksi vapaa-aikapalveluiden henkilöstö kasvaa liikuntapaikkojen hoitajien siirryttyä sivistyksen toimialan alaisuuteen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Liikuntapaikkojen hoitajat ovat aloittaneet työnsä sivistystoimen alla. Hyvinvointialueelle siirtyminen on näkynyt vahvasti sidosryhmä- ja verkostoyhteistyössä. Lisäksi hyvinvointikoordinaattori (40 %) on aloittanut toimintansa 13.2.2023.

Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on käynnistynyt mm. sähköisen perhekeskuksen sekä alueellisen liikunta-neuvonnan myötä. Yhdyspintoja sekä yhteistyömalleja käynnistetään resurssien puitteissa. Vapaa-aikapalveluiden henkilöstön vahvuus oli keväällä erilaisten hankkeiden myötä yhteensä 10 henkilöä.

Toiminnalliset tavoitteet ovat pääsääntöisesti toteutuneet suunnitellusti. Rajapintatyöskentely Pirhan ja Kolmostien Terveiden kanssa on muotoutunut pikkujiljaa, työ jatkuu. Uusina työmuotoina aloitettiin kouluunori-sotyö sekä jalkautuva nuorisotyö.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Liikuntapaikkojen kustannuspaikalle on siirretty kaikki budjetoidut rahat teknisen puolelta, tämä näkyy budjet-timuutoksena. Myös hankkeiden tulot vaikuttavat toimintatuottojen määrään sekä vastaavasti kulupuolella lisääntyneinä palkkakustannuksina.

Vapaa-aikapalveluiden käyttötalouden toteuma oli joulukuun lopussa 115 %. Yliitys johtuu liikuntapalveluilta koostuneista budjetolmattomista menoista.

Kulttuuripalvelut

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus

Talousarvion toteutuminen

Kulttuuripalveluiden tavoitteena on aktiivisesti ylläpitää ja kehittää kaikkien kuntalaisten kulttuuripalveluja sekä osallistaa kuntalaisia mukaan kulttuurin tuottamiseen. Hyvinvointia edistävien kulttuuripalvelujen tuottamisessa ylläpidetään ja kehitetään hyvää yhteistyötä paikallisten, alueellisten sekä valtakunnallisten kulttuuritoimijoiden kanssa.

Volyymitiedot ja niiden kehitys

Vapaa-aikatoimen ohjaaja (50 %), nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja (10 %)

Tehdään yhdessä -järjestöfoorumi

Kulttuuriparlamentti

Paikalliset kulttuurintuottajat

Alueelliset ja valtakunnalliset kulttuuritoimijat ja yhteistyöverkostot

Talousarviovuoden ja suunnittelukauden keskeiset toiminnalliset muutokset

Kulttuuriparlamentin toiminnan vakiinnuttaminen osaksi kulttuuritoiminnan rakenteita. Lisäksi osallistutaan Operaatio Pirkanmaa ja Kulttuurihyvinvoinnin palveluohjaus Pirkanmaalla -hankkeisiin, joiden tavoitteena on lisätä alueellista yhteistyötä sekä kulttuurihyvinvointia.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen

1. Kulttuuriparlamentin toiminnan vakiinnuttaminen

Vuonna 2022 perustettu Kulttuuriparlamentti pyritään vakiinnuttamaan rakenteisiin ja kaupungin toimintaan kulttuuritoiminnan asiantuntijaraatina ja toimielimenä.

Tavoitetta seurataan Kulttuuriparlamentin aloittamisen ja toiminnan myötä sekä Kulttuuriparlamentin jäseniltä kerätyiltä palautteilta.

2. Operaatio Pirkanmaa

Operaatio Pirkanmaan tavoitteena on kehittää pirkanmaalaista kulttuuritoimijoiden yhteistyöverkostoa ja toimintamalleja kulttuuripääkaupunkihankkeen jatkohankkeen myötä. Hanke toteutetaan vuosina 2022–2024.

Tavoitetta seurataan hankkeeseen osallistumisella sekä toimintamallien syntymisellä.

3. Kulttuurihyvinvoinnin palveluohjaus Pirkanmaalla –hanke

Kulttuurihyvinvoinnin palveluohjaus Pirkanmaalla –hankkeen tavoitteena on luoda kulttuurihyvinvoinnin palveluohjaukselle oikeanlaiset rakenteet. Hanke edellyttää tiivistä yhteistyötä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä kulttuuripalveluiden välillä. Hankeajataulu on 1.1.2021-30.10.2023.

Tavoitetta seurataan hankkeeseen osallistumisella sekä rakenteiden syntymisellä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarvion toteutuminen

Molemmat hankkeet etenevät suunnitellusti. Esim. Operaatio Pirkanmaan kautta on järjestetty sirkustyöpajoja ja kulttuurihyvinvoinnin hankkeen puitteissa on pidetty yhteistyöpalavereja.

Operaatio Pirkanmaa –hanke toi Lasten kyläkarnevaalit Parkano-päiville sekä katutaideprojektin toteutuksen Valkoisen talon nuorisotilalle. Kulttuurihyvinvointihankkeen kautta on käynnistetty kulttuurihyvinvoinnin palvelutarjottimen kokoaminen.

KUPPI-hanke päättyi suunnitellusti lokakuun lopussa 2023. Operaatio Pirkanmaa –hanke jatkaa vuoden 2024 loppuun ja yhteistyötä on tehty mm. Erilaisten kulttuuritapahtumien myötä. Kulttuuriparlamentti on suunniteltu kutsuttavaksi kokoon joulukuussa 2023.

Kulttuuriparlamentin käynnistäminen siirrettiin keväälle 2024, koska siihen ei toimintavuonna löytynyt tarvittavia resursseja. Parkano on osallistunut Operaatio Pirkanmaa -hankkeeseen suunnitellusti. Hankkeen myötä saatiin mm. Lasten Kyläkarnevaalit Parkano-päivien yhteyteen. KUPPI-hankkeeseen osallistuttiin suunnitellusti, tuloksena tiivis Pirkanmaan kulttuurihyvinvoinnin verkosto. Paikallisella tasolla hankkeella toteutettiin mm. Lähtöritoiminnan aloittamista.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Joulukuun lopussa käyttötalouden toteuma on 99 %

Nuorisopalvelut

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus

Nuorisopalvelujen tehtävänä on nuorten osallisuuden ja osallistumisen lisääminen sekä sosiaalinen vahvistaminen yksilö- ja ryhmätoiminnan myötä. Tavoitteena on kehittää nuorten toimintamahdollisuuksia, kannustaa heitä päättäväiseen toimintaan sekä tukea nuorten kokonaisvaltaista kasvua kohti aikuisikää ja kiinnittymistä yhteiskunnan jäseneksi.

Toimintamuotoina ovat nuorisotilatoiminta, nuorisovaltuusto, koulu yhteistyö, etsivä nuorisotyö, tapahtumat, leirit, matkat ja kurssit. Toimintapaikkoina mm. nuorisotila Puolen Kuution Koppi, koulu- ja kulttuurikampus Kaarna sekä nuorten työpaja.

Volyymitiedot ja niiden kehitys

Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja (40 %), vapaa-alkatoimen ohjaaja (40 %), nuorisotilojen tuntiohjaajat (n. 20 h/vko), etsivä nuorisotyöntekijä (100 %, valtion rahoittama), Startti-ohjaaja (80 %, valtion rahoittama), koulu-nuorisotyöntekijä (max. 90 % valtion rahoittama)

Parkanon Nuorisovaltuusto, 10 jäsentä

Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto

Tehdään yhdessä-järjestöfoorumi

Seudulliset ja valtakunnalliset yhteistyöverkostot

Talousarvion toteutuminen

Talousarviovuoden ja suunnittelekauden keskeiset toiminnalliset muutokset

Koulunuorisotyöntekijän palkkaaminen koulu- ja kulttuurikampus Kaamaan ja toiminnan käynnistäminen, nuorten osallisuuden lisääminen sekä harrastustoiminnan tiedotus.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen

1. Koulunuorisotyön käynnistäminen

Nuorisopalvelut on hakenut Aluehallintoviraston hanketta koulunuorisotyöntekijän palkkaamiselle koulu- ja kulttuurikampus Kaamaan. Tavoitteena on lisätä yksi helposti lähestyttävä aikuinen osaksi peruskoululaisten ja lukiolaisten kouluarkea, jolla pyritään lisäämään nuorten hyvinvointia, osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja sosiaalista vahvistamista.

Tavoitetta seurataan hankkeen toteutumisella, saavutettujen nuorten määrällä sekä toiminnan laadulla.

2. Nuorten osallisuuden lisääminen

Nuoret otetaan yhä aktiivisemmin huomioon nuorisotoimintaa suunniteltaessa. Erilaiset kyselyt, ideariihet sekä muut osallistavat menetelmät antavat nuorille äänen vaikuttaa mm. Valkoisen talon toimintaan, koulunuorisotyöhön sekä muuhun nuorille järjestettävään toimintaan.

Tavoitetta seurataan osallistavien menetelmien käytön laajuudella sekä nuorten vaikutusmahdollisuuksien määrällä.

3. Harrastustoiminnan yhteen kokoaminen ja tiedotus

Pyritään saamaan parkanolaisten harrastusten tarjoajien toiminnot samaan paikkaan, josta ne ovat helposti löydettävissä ja päivitettävissä.

Tavoitetta seurataan harrastustarjottimen syntymisellä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Koulunuorisotyöntekijän työsopimus päättyi 30.6., jonka jälkeen paikka laitettiin uudelleen auki, tavoitteena saada uusi koulunuorisotyöntekijä syyslukukaudelle. Nuorten osallisuutta on kehitetty järjestämällä nuorten tapahtumia ja toimintoja, joihin sisältöön nuoret ovat päässeet vaikuttamaan mm. Välituntitoiminnassa kerättyjen ideoiden ja palautteiden kautta. Harrastustarjottimen osalta toimijoiden kontaktointi toteutetaan syksyllä.

Koulunuorisotyö on ollut tauolla elo-syyskuussa, koska tehtävään ei ole löytynyt työntekijää. Nuoria on osallistettu erilaisin välitunti- ja somekyselyin, joiden mukaan syksyn toimintaa on järjestetty. Yhdessä harrastusten tarjoajien kanssa koottu harrastustarjotin julkaistiin syyskuussa.

Uusi koulunuorisotyöntekijä aloitti 23.10. täysipäiväisenä, hanke jatkuu seuraavan vuoden kesäkuulle. Nuorten osallisuutta on toteutettu välituntitoiminnoissa, nuorisotiloilla, kyselyille sekä sosiaalisessa mediassa. Lisäksi jalkautuvan nuorisotyön yhteydessä nuoria on osallistettu omien elinolojensa kehittämiseen. Harrastustarjotin on koottu, julkaistu ja todettu toimivaksi.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Talousarvion toteutuminen

Vuoden lopussa käyttötalouden toteuma on 104 %. Ylitys johtuu hyvinvointikoordinaattorin budjetoimattomista palkkakululista.

Liikuntapalvelut

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus

Liikuntapalvelujen tehtävänä on tuottaa ja koordinoita monipuolisia ja laadukkaita liikunta- ja vapaa-ajan palveluja sekä ylläpitää liikuntapaikkoja. Liikuntapaikkojen hoitajat vastaavat asianmukaisista liikuntapaikoista (urheilutalo, kentät, huoltorakennukset, kuntoradat, vaellusreitit, uimapaidat, jäähalli, valvonta ja kalusto). Liikuntapalvelut toteuttavat tehtäviään laajan yhteistyöverkoston kanssa. Liikuntapalvelut vastaavat liikuntatoiminnan kehittämisestä organisoimalla toimivan urheiluseuraverkoston, tiedottamalla erilaisista liikuntatoiminoista sekä luomalla toimivat pultteet yhteistyössä teknisen toimialan kanssa liikunnan harrastamiselle.

Volyymitiedot ja niiden kehitys

Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja (50 %), liikuntaneuvoja (80 % valtion rahoittamalla hankkeella), vapaa-alkatoimen ohjaaja (10 %)

Kolme (3) liikuntapaikkojen hoitajaa (100 % / hlö)

Jäähallille tuotetaan palvelut kaupungin ja jäähallin sopimuksen mukaisesti

Kuntouttavasta työtoiminnasta tilapäisiä henkilöitä tilapalveluilla 2-3 hlöä

Paikalliset urheiluseurat ja järjestöt, joista koostuva urheiluseuraverkosto toimii urheilu- ja liikuntajärjestöjen yhteisenä äänenä

Talkootyön osuus liikuntapaikkojen kunnossapidossa, peruskorjauksissa ja uusien toimintamuotojen rakentamisessa on merkittävä

Alueelliset ja valtakunnalliset liikuntatoimijat ja yhteistyöverkostot

Talousarviovuoden ja suunnittelukauden keskeiset toiminnalliset muutokset

Liikuntapaikkojen hoitajien siirryttyä sivistyksen toimialan alaisuuteen käynnistetään liikuntapaikkojen nykytilan kartoitus sekä laaditaan suunnitelmat uudelle toimialaorganisaatiolle. Hyvinvointialueen PirSOTE-hankeessa luodaan toimintavuonna ikäihmisten elintapaohjauksen palvelupolku moniammatillisessa yhteistyössä. Viedään teknisen toimialan kanssa eteenpäin skeitti- ja pumptrack-puiston suunnitteluprosessia, hankehakua ja toimenpiteitä.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen

1. Liikuntapaikkojen nykytilan kartoitus

Yhdessä liikuntapaikkojen hoitajien kanssa kartoitetaan olemassa olevat liikuntapaikat, määritetään ja resursoidaan ylläpidettävät liikuntapaikat ja tehdään tarvittavat muutokset nykytila-arvioinnin perusteella.

Talousarvion toteutuminen

Tavoitetta seurataan nykytila-arvioinnin perusteella ylläpidettävien liikuntapaikkojen määrällä ja laadulla.

2. PirSOTE-hanke / ikäihmisten elintapaohjauksen palvelupolku

Parkanon liikuntapalvelut ovat mukana PirSOTE-hankkeessa osana hankkeen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toiminnallista muutosohjelmaa, jossa tavoitteena on vuoden 2023 aikana luoda ikäihmisten elintapaohjauksen palvelupolku moniammatillisesti muiden toimijoiden kanssa.

Tavoitetta seurataan palvelupolun valmistumisella sekä asiakas- ja yhteistyöpalautteilla.

3. Skeitti- ja pumptrack-puisto

Toimintavuonna käynnistetään suunnittelutyöt puiston perustamiselle yhdessä teknisen toimialan kanssa ja haetaan liikuntapaikkarakentamisen hankeavustusta.

Tavoitetta seurataan suunnittelutöiden käynnistymisellä sekä hankehaun toteutumisella.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Nykytilaa on kartoitettu yhdessä liikuntapaikkojen hoitajien kanssa yhteisissä kuukausipalaverissa. Ikäihmisten elintapaohjauksen palvelupolku sekä palvelutarjotin päätettiin koota syksyllä. Skeitti- ja pumptrack-puiston suunnittelu on käynnistetty yhteistyössä teknisen toimialan kanssa; paikat on kartoitettu, nuorisovaltuustoa on kuultu, rata-asiantuntija on vierailut paikolla ja seuraavaksi avataan kuntalaiskysely puiston paikasta.

Ikäihmisten elintapaohjauksen palvelutarjotin koottiin yhteistyössä Kolmostien Terveystien kanssa kaupungin nettisivuille syyskuun loppuun mennessä. Skeitti- ja pumptrack -puiston tila on ollut esiselitysvaiheessa, koska kaikki mahdolliset sijoituskohteet eivät ole vielä selvillä.

Nykytilakartoitusta on tehty yhdessä liikuntapaikkojen hoitajien kanssa koko vuoden ajan. Skeitti- ja pumptrack -puiston sijoituskohteet ovat edelleen avoinna, sen vuoksi projekti ei ole edennyt suunnitellusti.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Liikuntapalveluiden käyttötalouden toteuma on 125 %. Ylitykset johtuvat budjetoimattomista henkilöstömennoista, hankkeen omarahoitusosuudesta sekä palveluiden ostoista.

Kirjastopalvelut

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus:

Kaupunginkirjasto tarjoaa kirjastopalveluita tasapuolisesti kaikille. Kirjaston asiakkaiden käytettävissä on monipuolinen ja uusiutuva aineisto, henkilökunnan osaaminen ja yhteydet tietoverkkoihin. Kirjasto edistää lue-
miskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa sekä yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin. E-ai-
neistoja tarjotaan aktiivisesti Pirkanmaan laajuisena seutuyhteistyönä. Tapahtumatuotantoon panostetaan.

Volyymitiedot ja niiden kehittyminen

- Kirjastonjohtaja, kirjastonhoitaja, informaattikko ja 1,5 kirjastovirkailijaa (4,5 htv)

Talousarvion toteutuminen

- tilat: 2017 uudistetut toimitilat, 750 m, kaupungin oma huoneisto
- kokoelma: Vuonna 2023: 55929 kpl, joista kirjoja 48474
- Vuonna 2023: avoinna 2464 h, 49782 käyntiä
- verkkokäyntejä Vuonna 2023: 65628
- Lainat vuonna 2023: 87090

Talousarviovuoden ja suunnittelukauden keskeiset toiminnalliset muutokset

kirjasto tapahtumien keskipisteenä

asiakkaiden/asukkaiden osallistaminen

omatoimisen kirjastonkäytön lisääminen

pyrkimys koulun ja kirjaston yhteistyösuunnitelman laatimiseen

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen

1. Hyvinvoinnin edistäminen, tasa-arvon turvaaminen

- Aineiston maksuton lainausmahdollisuus ja käyttö kirjastossa

- Monipuolinen ja uudistuva kokoelma

- Kirjaston rooli näkyväksi kaupungin hyvinvointisuunnitelmassa ja strategiassa. Hyvinvointia kirjastosta – hankkeesta nousseiden hyvien ideoiden toteutus resurssien rajoissa

Tavoitetta mitataan uutuusaineiston määrällä ja hankintaan käytetyillä määrärahoilla

tavoite: -300–400 hankintaa/1000 as., 1 kpl/alle 15-vuotias

-15–20 lehtivuosikertaa/1000 as

- aineistohankintaan 10 €/asukas, tästä kirjojen osuus 7 €/as

Seuranta: lainausten määrä

tavoite: 18 lainaa/as

Seuranta: ammattitaitoisen henkilökunnan määrä

tavoite: 0,8–1,0 hlötyövuotta/1000 as

Seuranta: asiakaskäytössä olevien internet-päätteiden määrä

tavoite: 1 pääte/1000 as.

Seuranta: opastetut kirjastokäynnit, tiedonhallinta- ja digitaalisten opetus, kirjaston palvelut seinien ulkopuolella

Talousarvion toteutuminen

lapset ja nuoret:

tavoite: 500 hlöä/v

aikuiset:

tavoite 100 hlöä/v

Seuranta: verkkokirjastoasiointien määrä

tavoite: 10 kertaa/asukas/v

Seuranta: Hyvinvointia kirjastosta –hankkeen asiakaspalautteisiin vastaaminen

tavoite: vastataan

2. Kansalaisten osallistaminen

Riittävät aukioloajat, maksuttomat palvelut, ilmaiset yleisötapahtumat yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Yhteiskunnalliseen vuoropuheluun tähtäävät tapahtumat. Asiakkaiden osallistaminen asiakasraadissa.

Seuranta: aukiolotuntien määrä, kävijämäärä, tapahtumien määrä

tavoite: -kirjasto avoinna 2100 h/vuosi

- 30 käyntiä/aukiolotunti

-10 käyntiä/asukas/vuosi

-maksuttomat yleisötapahtumat, väh. 1/kk

3. Henkilökunnan osaamisen turvaaminen

Henkilökunnan osaaminen ja ajan tasalla pysyminen turvataan mahdollistamalla osallistuminen työajalla tapahtuviin oman alan täydennyskoulutuksiin.

Seuranta: koulutustapahtumien määrä

tavoite: 6 koulutustapahtumaa/hlö/v

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kirjaston aineistoja on sijoitettu asiakkaiden kannalta järkevämmiin ja näkyvämmiin, työ jatkuu. Aineistoesittelyihin ja -näyttelyihin on keskitytty kevätkaudella paremmin. Asiakkaille mahdollisuus palautteen antamiseen kirjallisena helpottuu, myös aineistotoiveita voi esittää anonyymisti jatkossa. Kirjailijavierailuja ja muita moni-

Talousarvion toteutuminen

puolisia tapahtumia tulossa syksyllä. Tavoitteena saada myös koulu mukaan räätälöityyn suunnitteluun ja yhteistyöhön siten, että kirjaston henkilöstöresurssit voidaan paremmin täsmentää kirjastonkäytön opetukseen sekä vinkkaustapahtumiin asiakaspalvelun kärsimättä.

Suunniteltu palautelaatikko on tulossa, sen paikka on vielä mietinnässä. Syksyille oli kaavailtu yksi kirjailijavieras, mutta se siirtyi kirjailijan taholta myöhempään ajankohtaan. Kesällä kirjasto oli mukana Parkano-päivillä ja muiden tahojen järjestämiä pieniä tapahtumia on kirjastolla ollut, kuten sienineuvonta ja sieninäyttely, Vauvan päivä sekä Geoparkin yleisöluentoja. Henkilöstövaje on vaikuttanut tapahtumajärjestämiseen. Koulutyö jatkuu syyslukukauden alusta resurssien pulitteissa.

Kirjaston loppuvuoden tapahtumiin lukeutuu muun muassa kolme kirjailijavierallua, konsertti ja yhteislauluilta. Erilaisia tapahtumia koko vuoden aikana oli 136 kpl. Käyttäjäkoulutuksia järjestettiin 67 kertaa (poislukien henkilökohtaiset opastukset).

Kokoelmatyöhön on panostettu. Vanhaa ja huonokuntoista aineistoa on poistettu keskimääräistä enemmän, jotta päästään tasapainoon hankintojen ja poistojen kanssa. Asiakastoiveita huomioidaan hankintaa tehdessä.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Kirjastolla on ollut henkilöstövaihdoksia. Kirjastonjohtaja ja informaattikko irtisanoutuivat elokuussa, ja uusi kirjastonjohtaja aloitti lokakuussa. Informaattikko aloittaa tammikuussa 2024. Henkilöstövajetta on paikattu sijaisella. Vuoden ensimmäiselle neljännekselle on tullut myös henkilöstön pitkiä sairauslomia, joten molemmat seikat näkyvät jonkin verran henkilöstökuluissa. Aineistoja on hankittu enemmän alkuvuodesta. Uusi kirjastonhoitaja aloitti työnsä joulukuussa. Käyttötalouden toteuma on joulukuun lopussa 95 %.

Talousarvion toteutuminen

Tekninen lautakunta

Lautakunnan toiminnan kuvaus: Tekninen lautakunta turvaa osaltaan kaupunkielämän ja kunnallisen infrastruktuurin toiminnan perusedellytykset mm. tuottamalla kunnallisteknisiä ja kiinteistönhoitopalveluja. Lisäksi tekninen lautakunta suunnittelee ja rakentaa katuja sekä muita liikenneväyliä, yleisiä alueita sekä viheralueita ja huolehtii niiden kunnossapidosta.

Volyymitiedot ja niiden kehitys: Teknisen lautakunnan talousarvion toimintakatteen kasvuun on vaikuttanut mm. Pappilan vuokra-asuntojen valmistuminen joulukuussa 2020, hulevesitulojen lisääntyminen sekä 2020 käyttöön otettu maksullinen katu- ja sijoituslupakäytäntö.

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Kallion päiväkodin sulkemisesta aiheutunut korvaavien tilojen järjestäminen aiheutti merkittäviä lisämenoja tilipalveluihin sekä kuormitti teknisen toimen henkilöstöresursseja poikkeuksellisella tavalla. Auras- ja hiekoituskäytännöissä tehtiin kevään jälkeen toiminnallisia muutoksia siten, että aiemmin omana työnä tehty katujen aurauksen urakka-alue kilpailutettiin ulkopuoliselle urakoitsijalle. Vastavuoroisesti kaupungin kiinteistöjen pihojen auraus ja hiekoitus otettiin kaupungin oman henkilökunnan hoitoon. Samaan aikaan Käenmäentie siirtyi aiemmin tehdyn sopimuksen mukaisesta Ely:n hoidosta kaupungille.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Korjaavat toimenpiteet aurauksikäytännöissä näyttäisivät edesauttaneet muutetussa talousarviossa pysymistä.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Alkuvuoden perusteella tehdyn ennusteen mukaan toimialan talousarviomääräraha ylittyy merkittävästi, erityisesti palveluiden ostoissa ylitysriski on merkittävä. Kaupunginvaltuusto myönsi syyskuussa lisämäärärahan ylitysriskin vuoksi. Syyskuun toteutuman mukaan kulut menevät ennusteen mukaan ja on pysytty muutetun talousarvion sisällä. Toimialan talous toteutuu muutetun talousarvion mukaisena.

	TP 2022	TA 2023	MUUTOS-TA 2023	TA+MUUTOS- TA 2023	TP 2023	Ero TP-TA	TOTEUMA-%
LT70 TEKINEN LAUTAKUNTA							
30 TOIMINTATUOTOT							
300 MYYNTITUOTOT	455 055	313 305	-	300	313 005	375 358	120 %
340 MAKSUTUOTOT	11 912	25 050			25 050	6 954	28 %
370 TUET JA AVUSTUKSET	77 747				-	36 565	#JAKO/0!
380 MUUT TOIMINTATUOTOT	631 854	2 494 350	-	200	2 494 150	2 731 071	109 %
30 TOIMINTATUOTOT	1 176 567	2 832 705	-	500	2 832 205	3 149 948	111 %
35 VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN							
390 VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	91 390	128 380			128 380	90 832	71 %
35 VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	91 390	128 380	-	-	128 380	90 832	71 %
40 TOIMINTAKULUT							
400 PALKAT JA PALKKIOT	- 1 345 037	- 1 219 820			- 1 219 820	- 1 177 401	97 %
410 HENKILÖSIVUKULUT	- 365 350	- 336 350		6 900	- 329 450	- 223 936	68 %
420 HENKILÖSTÖKORVAUKSET	12 118				-	6 866	#JAKO/0!
430 PALVELUJEN OSTOT	- 1 866 948	- 1 516 060	-	566 200	- 2 082 260	- 2 180 287	105 %
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 1 089 325	- 1 099 100	-	44 450	- 1 143 550	- 1 129 052	99 %
470 AVUSTUKSET	- 18 551	- 60 000			- 60 000	- 36 227	60 %
480 MUUT TOIMINTAKULUT	- 316 596	- 372 130	-	8 850	- 380 980	- 470 520	124 %
40 TOIMINTAKULUT	- 4 989 689	- 4 603 460	-	612 600	- 5 216 060	- 5 210 558	100 %
Toimintakate	- 3 721 732	- 1 642 375	-	613 100	- 2 255 475	- 1 969 778	87 %

Tekninen hallinto

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Huolehtii lautakunnan ydintehtävien ja peruspalvelujen järjestämisestä

Volyymitiedot ja niiden kehitys: Henkilöstön määrä: tekninen johtaja ja toimistos sihteeri.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Ei olennaista raportoitavaa.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Hallinnon menot pysyivät talousarvion puitteissa.

Liikenneväylät

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Liikenneväylät käsittävät katujen, kevyenliikenteenväylien ja puistoteiden kesä- ja talvikunnossapidon asemakaava-alueella. Lisäksi kaupunki on urakoinut tärkeimpien yksityisteiden aurauksia. Edelleen kaupunki avustaa tiekuntia valtuuston hyväksymällä periaatteella kunnossapidossa. Pääasiallisena perusteena kaupungin maksamalle yksityisteiden auraukselle ja avustuksille on pysyvän asutuksen määrä tien vaikutusalueella.

Volyymitiedot ja niiden kehitys: Henkilöstön määrä: kunnallistekniikan päällikkö, kunnossapitomestari, puistotyönjohtaja ja kaksi tunti- ja kaksi kuukausipalkkaista työntekijää. Kunnallistekniikanpäällikön virka oli täyttämättä maalisi- joulukuun ajan.

Asemakaava-alueella kaupungin kunnossapidossa on katuja reilu 50 km ja kevyenliikenteenväyliä noin 18 km. Kaupungin aurauksessa olevia yksityisteitä on noin 236 km. Uusia katuja ja väyliä rakennetaan vuosittain muutamia satoja metrejä. Käenmäentie välillä Parkanontie - Uudenasemantie siirtyi lokakuun alusta kaupungin holtoon.

Talousarviovuoden ja suunnittelukauden keskeiset toiminnalliset muutokset: Vuoden 2020 alusta on käytössä ollut maksullinen katu- ja sijoituslupakäytäntö.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen: Tavoitteena on suorittaa väylien kunnossapito laatustandardien mukaisesti mahdollisimman edullisesti.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Aurauksessa tehdyt toiminnalliset muutokset aiheuttivat aurauksenkustannusten suhteellista nousua Liikenneväylissä säästön kohdistuessa lähinnä Kiinteistöpalveluihin.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Talousarvion toteutuminen

Keväällä pitkään jatkunut aurasaus aiheutti menojen kertymisen ajankohtaan nähden edellisiä vuosia suu-remmiksi. Tästä johtuen tulevaan talveen varauduttiin lisämäärärahalla. Aurasaus alkoi syksyllä vielä edeltäviä talvia aiemmin myötävaikuttaen arvioidun määrärahan ylittymiseen.

Kaupungille hankittiin toiminnallisten muutosten vuoksi pyöräkone, joka on alustavien arvioiden mukaan vaikuttanut halutulla tavalla.

Jätehuolto

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Kunnan tehtävänä on jätelain 13 §:n mukaan asumisessa ja siihen rinnastettavassa toiminnassa syntyneiden jätteiden jätehuollon järjestäminen. Toiminta on sopimuksella siirretty 1.1.2002 alkaen Pirkanmaan jätehuolto Oy:n holdettavaksi. Kaatopaikkajätteen pieneriä otetaan vastaan kolmena päivänä viikossa Pirkanmaan jätehuolto Oy:n jäteasemalla. Hyötyjätteitä voi toimittaa hyötyjättepisteisiin, joita on 5 kpl keskusta-alueella ja 11 kpl haja-asutusalueella. Keskusta-alueen 3 hyötyjättepisteen ylläpidosta vastaa Pirkanmaan Jätehuolto Oy ja kahden pisteen osalta Suomen Pakkauskierrätys rinki. Näidenkin pisteiden toiminnasta ja ylläpidosta vastaa Pirkanmaan jätehuolto Oy. Paperinkeräyksestä kunnan alueella vastaa Paperinkeräys Oy. Hylätyt ja romuajoneuvot siirretään lain mukaisesti kaupungin ylläpitämään varastoon joko kaupungin, Tiehallinnon urakoitsijan tai poliisin toimesta. Suljetun Kangaslammin kaatopaikan velvoitetarkkailu jatkuu Ympäristökeskuksen hyväksymän valvontatutkimusohjelman mukaisesti.

Volyymitiedot ja niiden kehitys: Vastaanotetuista jätemääristä pitää tilastoa Pirkanmaan ympäristökeskus.

Talousarviovuoden ja suunnittelukauden keskeiset toiminnalliset muutokset: Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n omistajakunnat sopivat sopijakunnille kuuluvasta 1.5.2012 voimaan tullen uuden jätelain (646/2011) mukaisesta jätehuollon viranomaistehtävien järjestämisestä jätelain 23 §:n mukaisesti siten, että yhteistoiminta-alueen jätehuoltoviranomaisena toimii Tampereen kaupungin jätehuoltolautakunta.

Jätehuoltolautakunnan tehtävänä on päättää jätelaissa säädetyistä viranomaistehtävistä, joita ovat mm. päätökset jätehuoltomääräyksistä, jätteenkuljetuksen järjestämisestä, jätetaksan hyväksymisestä, jätemaksujen maksuunpanosta, jätetaksasta tehdyistä muistutuksista ja jätemaksujen kohtuullistamisesta.

Lautakunnan kokouksissa on läsnäolo- ja puheoikeus yhdellä jokaisen osakaskunnan edustajalla. Parkanon osalta edustajaksi on määrätty ympäristötarkastaja.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mitittäminen: Talousarviovuoden ja suunnittelukauden tavoitteina ovat jätemaksujen kohtuullistamis- ja vapauttamispäätösten yhtenäistäminen. Kunnan vastuulla olevien sako- ja umpikaivolietteen kiinteistökohtainen kuljetus siirtyi kunnan järjestämäksi 1.1.2017 alkaen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

El olennaista raportoitavaa.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Menojen toteutuma on ajankohtaan nähden linjassa talousarviossa määritellyn rahamäärän kanssa.

Talousarvion toteutuminen

Koneet ja kuljetusvälineet

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Koneet ja kuljetusvälineet kohta käsittää 3 umpipakettiautoa, 3 avolava-autoa, 2 traktoria ja aluehoitokoneen. Toinen traktori vaihdettiin loppu vuodesta pyöräkoneeseen. Autojen ja koneiden menot kirjataan tähän kohtaan ja vastaavasti laskutetaan sisäisesti niiltä kohteilta, joilla kalustoa käytetään.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen: Tavoitteena on pitää kalusto teknisesti hyvässä käyttökunnossa uusimalla sitä riittävän ajoissa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toinen traktori on vaihdettu vuoden aikana pyöräkoneeseen.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Määrärahat ylittyivät hieman johtuen mm. koneiden yllättävistä korjauskustannuksista.

Yleiset alueet

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Tehtäväalueeseen kuuluvat puistot, leikkikentät, maa- ja metsätilat, sora-alueet ja liikuntapaikat.

Volyymitiedot ja niiden kehitys: Hoidettavien puistojen määrä kasvaa vuosittain.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen

1. Metsätilojen tuoton parantaminen

Tavoite toteutetaan metsänhoitotöiden suunnitelmallisella toteuttamisella mm. harvennushakkuiden, ojitusten ym. muodossa.

2. Puistojen ja keskeisten alueiden kunnon ylläpitäminen viihtyisässä ja siistissä kunnossa

Tavoite toteutetaan suunnitelmallisella siistimisellä ja rakentamalla alueet siten, että ne ovat helposti hoidettavissa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Syyskuun alusta lähtien ollut yksi vakinainen tuntityöntekijä vähemmän. Paikka täytetään niin, että valittava henkilö tulee työskentelemään osittain – etenkin talviaikaan - myös liikenneväylissä.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Ei olennaista raportoitavaa.

Tilapalvelut

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Tilapalvelut hallinnoi kaupungin rakennuksia ja tarjoaa tiloja eri palvelualueille. Kiinteistöjen ylläpitoon kuuluu kiinteistönhallinta, kiinteistönhoito sekä kiinteistöjen kunnossapito. Tilapalvelut-yksikkö huolehtii päivittäisen kiinteistöjen toimivuuden, ennakkohuoltojen sekä kiinteistöjen alueiden ulkoaluetöistä. Vastuualue huolehtii teknisistä palveluista asiakasyksiköille ja niiden tiloille sekä turvallisuus-, ympäristöhuolto- ja ulkoaluepalveluista. Palveluprosessin tavoitteena on aikaansaada ja ylläpitää tiloja rakennusten koko elinkaaren ajan asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti toiminnan edellytykset täyttävänä, suojaisina, turvallisina, terveellisinä ja viihtyisinä. Tilapalveluihin kuuluvat kiinteistöpalveluiden lisäksi puhtauspalvelut.

Parkanon kaupunki vuokraa sote-rakennukset hyvinvointialueelle 1.1.2023 3+1 pituisella sopimuksella kiinteistöt ylläpidettynä. Hyvinvointialueelle vuokrattavat kiinteistöt vaikuttavat tilapalveluiden tuleviin volyymitietoihin ja niiden kehitykseen.

Volyymitiedot ja niiden kehitys: Henkilöstön määrä: tekninen isännöitsijä, kiinteistöhuollon työnjohtaja, 1 tuntipalkkainen työntekijä, 4 ammattimiestä, puhtauspalveluissa siivouspalveluesimies ja 7 toimitilahuoltajaa.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen:

1. Kiinteistöjen arvon säilyttäminen

Tavoite toteutetaan suunnitelmallisella kiinteistöjen peruskorjausten toteuttamisella sekä ylläpidon laadukkaalla hoitamisella taloudellisten resurssien mukaan.

Kaikkien kiinteistöjen tuleva käyttö on selvityksen alla.

2. Kiinteistöjen energiankulutuksen kiinteistökohtainen tehokas seuranta

Tavoite toteutetaan toiminnanohjausjärjestelmällä, energiankulutuksen ja kiinteistövalvontalaitteiden jatkuvalla seurannalla sekä vikojen ja epäkohtien tehokkaalla korjauksella.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kiinteistöissä on tehty sisäilmatutkimuksia tulevan käytön selvittämiseksi.

Tilajohtamisen sujuvuuden parantamiseksi ajantasaisella tilatiedolla otettu käyttöön Senaatti-kiinteistöjen ylläpitämä, maksuton kuntien tilatietopalvelu.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Loppuvuoteen varauduttiin lisämäärärahalla erityisesti palveluostojen ylityksen vuoksi. Kallion päiväkodin sisäilmaongelmiin liittyvät toimenpiteet ovat paitsi sitoneet paljon resursseja, aiheuttaneet merkittäviä lisämenoja, joita kertyy vielä loppuvuonnakin. Yhteensä Kallion päiväkodin sisäilmaongelmien vuoksi on kertynyt alkuvuonna kuluja reilu 80 000 euroa ja koko vuoden arvio on vähintään 100 000 euroa. Tähän ei ole huomioitu kaupungin työntekijöiden työaika.

Talousarvion toteutuminen

Keväällä pitkään jatkunut auras- ja hiekoituskausi aiheutti menojen kertymisen ajankohtaan nähden edellisiä vuosia suuremmaksi. Tulevan talven menoihin pyritään vastaamaan toimintaa kehittämällä. Kaupungille hankittiin syyskuussa pyöräkone, ja kiinteistöjen auraukset ja hiekoitukset hoidettiin loppu vuodesta lähtien itse. Korjaavat toimenpiteet tuottivat toivottua tulosta ja Tilapalvelut pysyivät lisämäärärahan puitteissa.

Kaavoitustoimi

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Kaavoituslautakunnan tehtävät ovat siirtyneet tekniselle lautakunnalle 2018 alussa.

Kaavoitustoimi tuottaa kaupungille yleis- ja asemakaavoja. Maankäytön suunnittelulla ohjataan ja edistetään rakentamista sekä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle. Tärkeänä tehtävänä on luoda laadukkaita ja kilpailukykyisiä, kaupungin asukashankintaa tukevia asuntoalueita sekä turvata riittävät tonttivarannot teollisuuden tarpeisiin.

Mittaustoimi vastaa numeerisen kartaston jatkuvasta ajantasaisuudesta ja tonttijakojen laadinnasta. Mittaustoimen tehtävänä on ohjata ja valvoa mittaustehtävien suorittamista kaupungissa, huolehtia pohjakarttojen laadimisesta, kaavojen ja rakennuspaikkojen maastoon merkitsemisestä sekä korkeusaseman antamisesta.

Talousarviovuoden ja suunnittelukauden keskeiset toiminnalliset muutokset:

Uudet kaavoituspalvelut ostetaan puitesopimuksen mukaisesti ulkopuolisilta toimijoilta. Kiinteistönuodostamislain mukaiset toimitukset ja kiinteistörekisterin ylläpito siirtyivät 1.1.2020 Maanmittauslaitoksen hoidettavaksi.

Volyymitiedot ja niiden kehitys: Henkilöstön määrä: maankäyttö- ja kaavoituspäällikkö, paikkatietoasiantuntija, paikkatietokäsittelijä, kartoittaja. Uusia kaavoja ja kaavamuutoksia valmistuu vuosittain ja suunta on kasvava.

Asemakaavoitettuja alueita on yhteensä n. 1043 hehtaaria ja määrä tulee tasaisesti kasvamaan. Kaupunki tekee aktiivisesti kiinteistökauppoja uusien raakamaiden hankkimiseksi, jotta kaavoituksen kehittyminen voidaan varmistaa myös tulevaisuudessa.

Ranta-asemakaavoitettuja alueita on yhteensä n. 1613 hehtaaria ja niiden määrä on myös kasvussa.

Yksikössä jatkuu uuden Trimble Locus Cloud paikkatietojärjestelmän käyttöönotto.

Vuonna 2023 Parkanon taajamaa alueella oli tehty drone kuvauksia omalla tuotannolla.

Kuvattu alue on 1486 ha.

Lopputuloksena syntyi tarkka ilmakuva (2.5 sm per pikseli) DTM, DSM mallit, pisteplvi.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen

Pohjakarttaa uudistetaan jatkuvasti. Tavoitteena on tehostaa ja nykyaikaistaa pohjakartan ylläpitoa ottamalla käyttöön uutta laitteistoa ja teknologiaa. Sijaintikatselmuksia tehdään n. 60 kpl vuosittain, rakennusten merkintöjä n. 19 kpl, kunnallistekniikan ja vesilaitoksen merkintöjä n 49 kpl sekä rajan merkintöjä n. 37 kpl.

Talousarvion toteutuminen

Myös yleisten alueiden lohkomisiin tullaan tulevaisuudessa kiinnittämään enemmän huomiota. Lohkomattomat yleiset alueet aiheuttavat lisätyötä useille tahoille sekä hankaloittavat muun muassa kiinteistökauppojen tekoa. Myös kuntalaisilta on tullut viestiä, että lohkomattomat yleiset alueet aiheuttavat epäselvyyttä heidän maanomistukseensa. Maanmittauslaitos huolehtii lohkomisen toteuttamisesta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Ei olennaista raportoitavaa.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Menojen toteutumisessa pysyttiin talousarviossa määritellyn rahamäärän kehyksissä.

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Lautakunnan toiminnan kuvaus

Rakennus- ja ympäristölautakunnan tehtävänä on huolehtia kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluvista tehtävistä. Rakennus- ja ympäristölautakunnan tehtävänä on huolehtia lisäksi sille hallintosäännössä annetuista tehtävistä.

Rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on valvoa kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa siten kuin siitä säädetään, sekä huolehtia kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta ja neuvonnasta.

Rakennus- ja ympäristölautakunta hoitaa valtion asuntopoliittikkaan kuuluvien asioiden valmistelua ja täytäntöönpanoa. Näitä ovat mm. valtion lainoittamien vuokratilojen toiminnan seuraaminen.

Aluepelastuslaitos siirtyi vuoden 2023 alusta hyvinvointialueelle, jolloin lautakunnalle kuulunut maksuosuuden käytön valvonta päättyi.

Ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviin kuuluvat ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain lupa- ja valvontasiat sekä vesi- ja vesihuoltolaissa ympäristönsuojeluviranomaiselle määrätyt tehtävät. Näiden lisäksi tehtäviin kuuluvat mm. jätehuollon valvonta sekä maasto- ja vesiliikennelaissa ja luonnonsuojelulaissa kunnalle määrätyt tehtävät.

Rakennus- ja ympäristölautakunta hallinnoi ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen palvelusopimusta ja seuraa sopimuksen toteutumista Parkanon kaupungin osalta.

Volyymittiedot ja niiden kehitys

Rakennus- ja ympäristölautakunnan alaisina viranhaltijoina toimivat rakennustarkastaja ja ympäristötarkastaja. Lisäksi kiinteistöveroselvityksen tekemiseen saatiin täyttölupa määräaikaiseen apulaisrakennustarkastajan virkaan ajalle 1.2.2023 -31.7.2024. Rakennusvalvontatoimistossa työskentelee myös lupasihteeri.

Parkanon kaupunki on tehnyt yhteistyösopimukset Kihniön kunnan kanssa. Sopimuksilla Parkanon rakennustarkastajan ja ympäristötarkastajan työpanosta on myyty yksi päivä viikosta Kihniön kunnalle.

Lautakunnan keskeiset toiminnalliset tavoitteet

Rakennus- ja ympäristölautakunnan tavoitteena on turvallisen, terveellisen ja viihtyisän asuin-, työ- ja vapaa-ajan ympäristön tuottaminen. Tavoitteena on turvata osallistumismahdollisuus asioiden valmisteluun, suunnittelu- ja vuorovaikutteisuus, asiantuntemuksen monipuolisuus sekä avoin tiedottaminen käsiteltävänä olevissa asioissa. Sähköiset asiointipalvelut lisäävät saavutettavuutta ja helpottavat asiointia.

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Lautakunta on pitänyt keväisin ympäristön siistimiskatselmuksen, jossa kiinnitetään huomiota rakennusten kuntoon ja ympäristön siisteyteen. Osa kohteista on pitkäaikaisia valvontakohteita, joissa on jo päädytty uhkasakon asettamiseen, siistimisen toteuttamiseksi. Yhdestä kohteesta tehtiin poliisille ilmoitus ympäristöririkoksesta.

Talousarvion toteutuminen

Rakennusrekisterin laadunparannusta jatkettiin ja kiinteistöveroinventoinnissa tarkastettiin noin 230 kiinteistöä, pääasiassa Pohjois-Parkanossa. Rakennusrekisteriin lisättiin uusia rakennuksia 110 kpl ja korjattiin rakennuksen tietoja 185 kpl.

Rakentamisen määrä on vähentynyt valtakunnallisesti ja myös Parkanossa lupia haettiin vähemmän kuin aiempina vuosina, rakennuslupia 32 kpl, toimenpidelupia 57 kpl. Yleinen taloustilanne ja vuonna 2025 voimaantulevan uuden rakentamislain tuomat helpotukset ovat saaneet rakentajia siirtämään rakennushankkeitaan.

Rakennusvalvonnassa otettiin käyttöön uusi tilastokeskuksen rakennusluokitus, jossa rakennukset on luokiteltu tarkemmin käyttötarkoituksen mukaisesti. Samalla otettiin käyttöön myös VTJ:n pysyvä huoneistotunnus PHT, jolla huoneisto yksilöidään rekisteriin sen elinkaaren ajaksi.

Ara-rahoitteisten vuokra-asuntojen valvontaan tuli lakimuutos 1.9.2023 alkaen, eli valvontavastuu erityisryhmien asukasvalinnoista siirtyi hyvinvointialueelle. Rakennus- ja ympäristölautakunta valvoo jatkossa vain Parkanon Vuokrakodit Oy:n asuntojen vuokrausta

Uusi ympäristötarkastaja aloitti työssään 1.9.2023. Ympäristönsuojelun valvontaohjelman mukaisesti määrä-alkaisvalvontoja vuodelle 2023 oli noin 50 kpl, joista valvonta toteutui noin 30 kohteista. Valvonnan toteutusta hidasti viranhaltijan vaihtuminen ja perehdytys meneillään oleviin ympäristöasioihin sekä aikaisin tullut pysyvä lumi. Valvonalle ei myöskään ole riittävästi aikaa työmäärään nähden. Valituksia tulee tietyistä kohteista paljon ja niiden käsittely työllistää. Vuonna 2023 ympäristölupia myönnettiin 5 kpl, maa-ainelupa 1 kpl ja poikkeamislupapäätöksiä öljysäiliön maahan jättämiseen 4 kpl. Lisäksi kiinteistöjä on kehoitettu liittymään järjestettyyn jätteenkuljetukseen ja vesihuollon toiminta-alueella viemäriverkostoon.

Parkano kuului vuonna 2023 valtakunnalliseen leväseurantaan, jota tehdään viikoittain kesäkuusta syyskuulle. Levätilanne Parkanossa vuonna 2023 oli maltillinen koko kesän. Ympäristönsuojelumääräykset päivitettiin ja uudet määräykset astuivat voimaan 1.10.2023.

Tolminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Asiakkaat ovat ottaneet sähköiset palvelut hyvin käyttöönsä, ohjausta ja neuvontaa hoidetaan nyt paljon Lupapistein viestien avulla. Lupahakemuksiin on vaadittu naapurien kuulemiset ja yksi vesialuetta koskeva lupasia on myös kuulutettu paikallislehdessä. Naapurien kuuleminen voidaan hoitaa myös Lupapistein kautta, jos vain naapurin sähköpostiosoite on saatavilla, tämä nopeuttaa asian käsittelyä.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Talousarvion toteutuminen

Määrärahojen käyttö toteutui ennakoidusti.

	TP 2022	TA 2023	MUUTOS-TA 2023	TA+MUUTOS- TA 2023	TP 2023	Ero TP-TA	TOTEUMA-%
LT78 RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUN							
30 TOIMINTATUOTOT							
300 MYYNTITUOTOT	23 677	22 500		22 500	23 790	1 290	106 %
340 MAKSUTUOTOT	88 611	89 200		89 200	73 922	15 278	83 %
370 TUET JA AVUSTUKSET	8 025			-	6 866	6 866	#JAKO/OI
380 MUUT TOIMINTATUOTOT					611		
30 TOIMINTATUOTOT	120 314	111 700		111 700	105 189	6 511	94 %
40 TOIMINTAKULUT							
400 PALKAT JA PALKKIOT	- 140 109	- 209 473		- 209 473	- 183 522	25 951	88 %
410 HENKILÖSIVUKULUT	- 47 179	- 48 849		- 48 849	- 35 903	12 946	73 %
430 PALVELUJEN OSTOT	- 510 623	- 228 233		- 228 233	- 223 237	4 996	98 %
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAV-	- 187	- 17 667		- 17 667	- 3 614	14 053	20 %
470 AVUSTUKSET	- 10 000	- 10 000		- 10 000	- 10 000	-	100 %
480 MUUT TOIMINTAKULUT	- 30 753	- 76 234		- 76 234	- 61 795	14 439	81 %
40 TOIMINTAKULUT	- 738 852	- 590 456		- 590 456	- 518 071	72 385	88 %
Toimintakate	- 618 538	- 478 756		- 478 756	- 412 883	65 873	86 %

Asumisen edistäminen

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus

Tehtävät ovat lakisääteisiä. Ne muuttuvat jossain määrin vuosittain. Valtion lainoittamien vuokratalojen valvonta kohdistuu Parkanon kaupungin vuokrataloihin, Parkanon Rantakotoon, Kiinteistö Oy Väistön ryhmäkotelhin ja kaupungin vuokrakerrostaloon Asunto Oy Pappilanpolkuun. Käytännössä valvonnan järjestäminen on haasteellista, koska vuokraustietojen saanti on ollut puutteellista.

Volyymitiedot ja niiden kehitys

Asuntotoimen lakisääteiset tehtävät ovat kunnassa vähentyneet ja ne on siirretty tehtävien uudelleen järjestyksen myötä rakennustarkastajan tehtäviin, kun asuntosihteerin virka on lakkautettu. ARA voi valtuuttaa kunnan viranhaltijan suorittamaan tarkastuksia avustuskohdeissa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

ARA- rahoitteisten vuokra-asuntojen valvontaa suoritetaan kaksi kertaa vuodessa.

Ara-rahollisten vuokra-asuntojen valvontaan tuli lakimuutos 1.9.2023 alkaen, eli valvontavastuu erityisryhmien asukasvalinnoista siirtyi hyvinvointialueelle. Rakennus- ja ympäristölautakunta valvoo jatkossa vain Parkanon Vuokrakodit Oy:n ara-asuntojen vuokrausta.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Toteutui ennakoidusti, vain eläkekuluja.

Rakennusvalvonta

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus

Rakennusvalvonnan tehtävät ovat lakisääteisiä, ne on määritelty maankäyttö- ja rakennuslaissa, rakennusjärjestyksessä sekä kaupungin hallintosäännössä.

Volyymitiedot ja niiden kehitys

Henkilöstöön kuuluu 1 rakennustarkastaja ja 1 lupasihteeri. Apulaisrakennustarkastajan virka on ollut täytettynä määrä-aikaisesti ajalle 1.2.2023 - 31.7.2024. Rakennustarkastajan palvelua myydään Kihniön kuntaan, yhtenä päivänä viikossa.

Rakentamisen määrä on vähentynyt valtakunnallisesti ja myös Parkanosssa lupia haettiin vähemmän kuin aiempina vuosina, rakennuslupia 32 kpl, toimenpidelupia 57 kpl. Yleinen taloustilanne ja vuonna 2025 voimaantulevan uuden rakentamislain tuomat helpotukset ovat saaneet rakentajia siirtämään rakennushankkeitaan.

Talousarviovuoden ja suunnittelukauden keskeiset toiminnalliset muutokset

Rakennuslupa-asioiden hoitamiseen otettiin v. 2021 käyttöön Lupapiste -sähköinen asiointipalvelu. Palvelun käytön opettelu ja asiakkaiden ohjaaminen palvelun pariin työllistää ja vie vuosia, jotta kaikki luvat tulevat sähköisinä hakemuksina, toimintatapojen muutos on todella suuri. Rakennuslupa-asiakirjat arkistoituvat sähköisesti, joten kaikki paperisena toimitetut asiakirjat pitää skannata järjestelmään, mikä aiheuttaa lisätyötä rakennusvalvontaan.

Ryhti-hanke ja sen aikataulu kytkeytyy useisiin muihin alan digitalisaatiota edistäviin hankkeisiin. Keskeisin on maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) uudistus. Rakennetun ympäristön digitalisaatiota koskevat lait tulevat voimaan 1.1.2024, jolloin myös uusi rakennetun ympäristön tietojärjestelmä avautuu. Uusi toimintamalli edellyttää muutoksia kuntien tietojärjestelmiin, ohjelmistoihin ja rajapintoihin ja aiheuttaa myös kustannuksia sekä koulutustarvetta. Ryhti-hankkeen tietojärjestelmät edellyttävät, että kaavat laaditaan tietomallimuotoisina ja rakentamisen luvat haetaan jatkossa koneluettavassa muodossa. Ryhti-hankkeen edellyttämät ohjelmistomuutokset, käytännön toimintatapojen muutokset sekä koulutus työllistivät rakennusvalvontaa jo vuonna 2023 lähinnä koulutuksen osalta.

Rakennusrekisterin laadunparannusta jatketaan ja kiinteistöveroinventoinnissa tuotetun aineiston rekisteriin vienti ja luvattomien rakennusten käsittely aiheuttavat lisätyötä rakennusvalvonnassa. Tähän tehtävään on tarkoitus käyttää palkattavan apulaisrakennustarkastajan työpanosta täysimääräisesti.

Osoiterekisterin tarkastaminen, uuden rakennusluokituksen ja pysyvän huoneistotunnuksen käyttöönotto sekä mahdollinen paikkatieto-ohjelmiston vaihtamiseen liittyvä selvitystyö työllistää ja vie aikaa rakennusvalvonnassa.

Asianhallintajärjestelmä Dynasty10 ja sähköisen arkistoinnin käyttöönotto koko kaupungin asiakirjojen osalta vaikuttaa myös rakennusvalvonnan asiakirjojen käsittelyyn ja arkistointiin.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen

1. Viranomistoiminnan tehokkuus ja sujuvuus

Talousarvion toteutuminen

Tavoite toteutetaan huomioiden hankkeen vaativuus ja asiakkaan resurssit. Tavoitetta seurataan mittarilla käsittelyajoista.

2. Kuntalaistyytyväisyys

Tavoite toteutetaan tiedottamalla naapureille rakennushankkeista. Maakäyttö- ja rakennuslain, mukaiset vaatimukset otetaan huomioon tasapuolisesti kaikissa luvissa. Tavoitetta seurataan valitusten määrällä.

3. Rakentamisen laadun edistäminen ja ylläpito

-tavoite toteutetaan vaatimalla rakennuskohteisiin pätevät suunnittelijat ja vastaavat työnjohtajat

-vaatimalla rakennus- suunnitelman yhteydessä, ympäristöministeriön määräyksen (D3), mukainen vaipan lämpöhäviölaskelma ja energiatodistus

-pitämällä aloituskokoukset ja lopputarkastukset

-vaatimalla lopputarkastuksessa: energiatodistukset, lvi- ja sähkötarkastus- pöytäkirjat, vastaavalta työnjohtajalta työvaiheiden tarkastusasiakirjat, rakentajalta laatukansio sekä huolto- ja käyttöohjeineen.

Tavoitetta seurataan lopputarkastusten määrällä.

Perusteluna esitettävät mittarit

Arviointikohde	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Lupien käsittely	kpl	140	138
Rakennusten lopputarkastusten tekeminen	kpl	120	110
Poikkeuslupien ja suunnittelutarveratkaisujen valmistelu	kpl	12	5
Rakennuslupien käsittelyaika			
Rakennustarkastajan päätös	aika / kk	1	1
Rakennuslautakunnan päätös	aika/ kk	2	1

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kautena on käsitelty yhteensä 138 lupahakemusta, joista 20 kpl on toimitettu paperisena, muut hakemukset on toimitettu Lupapiste-palvelun kautta. Käsittelyajat ovat venyneet yksittäisten lupahakemusten kohdalla pitkiksi, koska asiakkaat eivät ole toimittaneet vaadittuja suunnitelmia Lupapisteeseen. Lupapisteessä on helppoa jättää hakemus vireille, mutta hakemuksen valmiiksi saaminen venyy sen vuoksi, että viranomaisen viestit eivät tavoita hakijaa, koska kaikki asiakkaat eivät lue sähköpostejaan päivittäin. Vuonna 2023 on naapurien kuulemisen yhteydessä tullut kuusi muistutusta, nämä kaikki luvat on käsitelty ja niistä viidestä ei ole valitettu. Yhdestä toimenpideluvasta tehtiin oikaisuvaatimus lautakunnalle, joka piti rakennustarkastajan päätöksen voimassa ja sen jälkeen luvasta valitettiin myös Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Asian käsittely on siellä vielä kesken.

Käyttöönotto- ja loppukatselmuksia on pidetty yhteensä 110 kpl vuonna 2023. Muutamat niistä ovat vanhojen kohteiden tarkastuksia, joita on tehty kiinteistön myynnin yhteydessä selvinneen loppukatselmuksen puuttumisen myötä. Ympäristönsiistimiskatselmus pidettiin kesäkuulla ja sen myötä lähetettiin kehotuskirjeitä kiinteistöjen omistajille, osa kiinteistöjen omistajista ei ole ryhtynyt vaadittuihin siistimistömiin

Talousarvion toteutuminen

ja asioita on viety eteenpäin uhkasakkomenettelyn kautta.

Rakennusvalvonnassa otettiin käyttöön uusi tilastokeskuksen rakennusluokitus, jossa rakennukset on luokiteltu tarkemmin käyttötarkoituksen mukaisesti. Samalla otettiin käyttöön myös VTJ:n pysyvä huoneistotunnus PHT, jolla huoneisto yksilöidään rekisteriin sen elinkaaren ajaksi. Loppuvuonna 2023 rakennusvalvonnassa valmisteltiin myös Kuntanet rakennusvalvontaohjelmasta siirtymistä Trimble Locus järjestelmään asteittain. Ohjelmistovaihdos aiheuttaa suuria muutoksia rakennus ja ympäristövalvontaan tulevaisuudessa.

Rakennusrekisterin laadunparannusta jatkettiin ja kiinteistöveroinventoinnissa tarkastettiin noin 230 kiinteistöä, pääasiassa Pohjois-Parkanossa. Rakennusrekisteriin lisättiin uusia rakennuksia 110 kpl ja korjattiin rakennuksen tietoja 185 kpl. Lupapuitteita todettiin 22 rakennuksen kohdalla.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Vuoden 2023 lupamaksutuotot ovat alle arvioidun, koska rakennuslupien määrä on selkeästi vähentynyt ja myös palvelumaksut ovat alhaisemmat, kun naapurien kuulemiset saa lupapisteessä hoidettua myös sähköisesti, jolloin viranomaisen suorittamaa kuulemistä ei tarvita ja sähköisissä hakemuksissa asiakirjojen kopiointia ei tarvita. Ohjelmisto- ja sovellusvuokrat laskutetaan aina alkuvuonna, ja niiden osuus on nyt kahden päälekkäisen ohjelman kulujen myötä noussut.

Ympäristötoimi

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus

Ympäristötoimen keskeisiä tehtäviä ovat ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain mukaisten lupa-, rekisteröinti- ja ilmoitusasioiden käsittely ja valvonta. Muita ympäristönsuojeluviranomaiselle osoitettuja tehtäviä ovat mm. jätehuollon valvonta- ja ilmoitusasiat, vesiensuojeluun, Ilmansuojeluun, meluntorjuntaan, luonnonsuojeluun ja maastoliikenteeseen liittyvät lupa-, ilmoitus- ja valvonta-asiat.

Volyymitiedot ja niiden kehitys

Ympäristönsuojelussa työskentelee ympäristötarkastaja, jonka palveluja myydään Kihniön kunnalle yksi päivä viikossa. Vuosittain käsiteltäviä ympäristölupa- ja maa-aineslupia on 7–15 kpl sekä rekisteröinti- ja ilmoitusasioita keskimäärin 5 kpl. Ympäristönsuojelun valvontaohjelman mukaisia tarkastuksia tehdään 60–70 kpl, minkä lisäksi hoidetaan ympäristönsuojeluun liittyvät lausunnot, valitukset ja muut yhteydenotot.

Uusi ympäristötarkastaja aloitti työssään 1.9.2023. Ympäristönsuojelun valvontaohjelman mukaisesti määräaikaivalvontoja vuodelle 2023 oli noin 50 kpl, joista valvonta toteutui noin 30 kohteista. Valvonnan toteutumisista hidasti viranhaltijan vaihtuminen ja perehdytys meneillään oleviin ympäristöasioihin sekä aikaisin tullut pysyvä lumi.

Talousarviovuoden ja suunnittelukauden keskeiset toiminnalliset muutokset

Vuoden 2023 aikana käsiteltiin viimeiset olemassa olevat ympäristölupaa edellyttävät toiminnot, joilla lupamenettely on jäänyt aiemmin tekemättä. Säännöllistä valvontaa jatketaan valvontasuunnitelman mukaisesti. Muita erityisiä valvontakohteita ovat vesihuollon toiminta-alueella viemäriverkostoon liittymättömät kiinteistöt sekä ympäristön epäsiisteyteen liittyvät kohteet. Lupa- ja valvonta-asioissa selvitetään sähköisten palvelujen lisäämistä.

Talousarvion toteutuminen

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen

Lupa-asioiden käsittelyajat pidetään mahdollisimman lyhyinä, keskimäärin 2–2,5 kuukaudessa kuulemisineen. Tarkastusten määrää seurataan vuosittain lautakunnalle toimitettavan valvontaohjelman seurannan yhteydessä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Vuosi 2023 toteutui suunnitelman mukaisesti. Vuoden 2023 aikana myönnettiin viisi ympäristönsuojelulain mukaista lupa-asiaa ja yksi maa-ainelainmukainen lupa. Poikkeamislupapäätöksiä öljysäiliön maahan jättämiseen myönnettiin 4 kpl. Lisäksi kiinteistöjä on kehoitettu liittymään järjestettyyn jätteenkuljetukseen ja vesihuollon toiminta-alueella viemäriverkostoon. Kiinteistön liittämistä järjestettyyn lietteenkuljetukseen on jouduttu käsittelemään uhkasakkomenettelyn kautta ja myös määrätty kiinteistön omistaja uusimaan jätevesivesijärjestelmänsä asettamalla se uhkasakon päävelvoitteeksi. Asioiden käsittelyt ovat vielä kesken. Ympäristön siistimiskatselmuksella todettiin uusia kohteita ja yhdestä kohteesta tehtiin ilmoitus poliisille ympäristöringkaksena. Ympäristön epäsiisteyteen liittyvien kohteiden valvontaa on ollut runsaasti.

Parkano kuului vuonna 2023 valtakunnalliseen leväseurantaan, jota tehdään viikoittain kesäkuusta syyskuulle. Levätilanne Parkanossa vuonna 2023 oli maltillinen koko kesän.

Ympäristönsuojelumääräykset päivitettiin ja ne hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 19.6.2023, uudet määräykset astulvat voimaan 1.10.2023.

Määrärahojen käytön toteutuminen

Ympäristötoimen määrärahojen käyttö toteutui ennakoidusti. Ympäristötoimen tuotot painottuvat alkuvuoteen, jolloin laskutetaan maa-ainesten oton vuosittaiset valvontamaksut.

Ympäristöterveydenhuolto

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus

Parkano kuuluu ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueeseen, johon kuuluvat Parkanon lisäksi palvelun tuottaja Sastamalan kaupunki, Ikaalisten kaupunki sekä Punkalaitumen ja Kihniön kunnat. Palvelut tuotetaan ympäristöterveydenhuollon sopimuksen ja talousarviosuunnitelman 2023 mukaisesti. Ympäristöterveydenhuollon palvelut käsittävät yleisen terveystarkastuksen (elintarvikevalvonta ja terveydensuojeluvalvonta) sekä eläinlääkintähuollon. Lisäksi yksikkö tuottaa ympäristönsuojelupalvelut Sastamalan kaupungille ja Punkalaitumen kunnalle. Ympäristöterveydenhuollon tehtävä on turvata kuntalaisille terveellinen elinympäristö. Toimielimenä toimii vuoden 2023 alusta Sastamalan kaupunginhallituksen jaosto.

Volyymitiedot ja niiden kehitys

Yhteistoiminta-alueen ympäristöterveydenhuollossa on 18 virkaa. Terveystarkastuksen johtajan lisäksi yksikössä toimii 4 terveystarkastajaa, 2 ympäristötarkastajaa sekä kunnaneläinlääkäreitä ja valvontaeläinlääkäreitä. Parkano kuuluu eläinlääkintähuoltoalueeseen 2 yhdessä Ikaalisten ja Kihniön kanssa ja alueella 2 toimii 4 kunnaneläinlääkäriä ja 1 valvontaeläinlääkäri.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen

Talousarvion toteutuminen

Toiminnallisena tavoitteena ympäristöterveydenhuollon osalta on terveellinen elinympäristö, puhdas vesi ja turvalliset elintarvikkeet. Elintarvikevalvonnassa pyritään tarkastusten osalta yli 90 % toteutumiseen. Eläinlääkintähuollossa pyritään turvaamaan seutukunnan tuotantoeläinten hyvinvointi ja terveys ja päivystysvelvoitteen osalta 100 %:n toteutumiseen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Palvelut ostetaan Sastamalan kaupungilta

Määrärahojen käytön toteutuminen

Kuntalaskutus on toteutunut budjetin mukaisesti.

Käyttötalouden toteutuminen

Käyttötalouden toteutuminen

Talousarvion sitovuustaso on lautakunnittain netto. Sisäiset ja ulkoiset erät.

	TP 2022	TA 2023	MUUTOS-TA 2023	TA+MUUTOS- TA 2023	TP 2023	Ero TP-TA	TOTEUMA-%
LT10 KESKUSVAALILAUTAKUNTA							
30 TOIMINTATUOTOT	14 145	8 000		8 000	12 302	4 302	154 %
40 TOIMINTAKULUT	- 10 996	- 20 890		- 20 890	- 14 781	6 109	71 %
Toimintakate	3 149	- 12 890		- 12 890	- 2 479	10 411	19 %
LT20 TARKASTUSLAUTAKUNTA							
40 TOIMINTAKULUT	- 22 156	- 34 200		- 34 200	- 31 407	2 793	92 %
Toimintakate	- 22 156	- 34 200		- 34 200	- 31 407	2 793	92 %
LT25 KAUPUNGINVALTUUSTO							
40 TOIMINTAKULUT	- 105 112	- 66 280	30 000	- 96 280	- 99 491	3 211	103 %
Toimintakate	- 105 112	- 66 280	30 000	- 96 280	- 99 491	3 211	103 %
LT30 KAUPUNGINHALLITUS							
30 TOIMINTATUOTOT	1 192 254	491 600		491 600	1 448 602	957 002	295 %
40 TOIMINTAKULUT	- 5 447 305	- 4 616 150	228 000	- 4 388 150	- 4 210 422	177 728	96 %
Toimintakate	- 4 255 051	- 4 124 550	228 000	- 3 896 550	- 2 761 821	1 134 729	71 %
LT50 PERUSTURVALAUTAKUNTA							
30 TOIMINTATUOTOT	17 083 528			-	-	-	0 %
40 TOIMINTAKULUT	- 46 814 892			-	-	-	0 %
Toimintakate	- 29 731 364			-	-	-	0 %
LT60 SIVISTYSLAUTAKUNTA							
30 TOIMINTATUOTOT	952 242	544 096	99 500	444 596	919 552	474 956	207 %
40 TOIMINTAKULUT	- 9 631 331	- 9 262 330	868 700	- 10 131 030	- 10 555 003	- 423 973	104 %
Toimintakate	- 8 679 090	- 8 718 234	968 200	- 9 686 434	- 9 635 451	50 983	99 %
LT70 TEKNINEN LAUTAKUNTA							
30 TOIMINTATUOTOT	1 176 567	2 832 705	500	2 832 205	3 149 948	317 743	111 %
35 VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖ	91 390	128 380		128 380	90 832	37 548	71 %
40 TOIMINTAKULUT	- 4 989 689	- 4 603 460	613 300	- 5 216 760	- 5 210 558	6 202	100 %
Toimintakate	- 3 721 732	- 1 642 375	613 800	- 2 256 175	- 1 969 778	286 397	87 %
LT78 RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUN							
30 TOIMINTATUOTOT	120 314	111 700		111 700	105 189	6 511	94 %
40 TOIMINTAKULUT	- 738 852	- 590 456		- 590 456	- 518 071	72 385	88 %
Toimintakate	- 618 538	- 478 756		- 478 756	- 412 883	65 873	86 %

Perusturvan toimialalle on kertynyt vielä vuoden 2023 aikana kuluja ja tuloja (mm. hankepalautuksia, nettona +48 714 euroa). Nämä on yhdistelty kaupunkinhallituksen toimialalle.

Käyttötalouden toteutuminen

	TP 2022	TA 2023	MUUTOS-TA 2023	TA+MUUTOS- TA 2023	TP 2023	Ero TP-TA	TOTEUMA-%
LT10 KESKUSVAALILAUTAKUNTA							
30 TOIMINTATUOTOT							
370 TUET JA AVUSTUKSET	14 145	8 000		8 000	12 302	4 302	154 %
30 TOIMINTATUOTOT	14 145	8 000		8 000	12 302	4 302	154 %
40 TOIMINTAKULUT							
400 PALKAT JA PALKKIOT	- 8 033	- 14 500		- 14 500	- 9 298	5 202	64 %
410 HENKILÖSIVUKULUT	- 455	- 890		- 890	- 312	578	35 %
430 PALVELUJEN OSTOT	- 2 008	- 5 000		- 5 000	- 2 462	2 538	49 %
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAV-	369	500		500	2 515	2 015	503 %
480 MUUT TOIMINTAKULUT	- 131			-	- 194	194	#JAKO/OI
40 TOIMINTAKULUT	- 10 996	- 20 890		- 20 890	- 14 781	6 109	71 %
Toimintakate	3 149	- 12 890		- 12 890	2 479	10 411	19 %
LT20 TARKASTUSLAUTAKUNTA							
40 TOIMINTAKULUT							
400 PALKAT JA PALKKIOT	- 6 358	- 7 000		- 7 000	- 7 565	565	108 %
410 HENKILÖSIVUKULUT	- 48	- 100		- 100	- 115	15	115 %
430 PALVELUJEN OSTOT	- 14 585	- 27 100		- 27 100	- 22 150	4 950	82 %
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT					116		
480 MUUT TOIMINTAKULUT	- 1 164			-	- 1 461	1 461	#JAKO/OI
40 TOIMINTAKULUT	- 22 156	- 34 200		- 34 200	- 31 407	2 793	92 %
Toimintakate	- 22 156	- 34 200		- 34 200	- 31 407	2 793	92 %
LT25 KAUPUNGINVALTUUSTO							
40 TOIMINTAKULUT							
400 PALKAT JA PALKKIOT	- 57 528	- 52 500		- 52 500	- 61 813	9 313	118 %
410 HENKILÖSIVUKULUT	- 2 934	- 1 280		- 1 280	- 3 106	1 826	243 %
430 PALVELUJEN OSTOT	- 26 465	- 7 000	5 000	- 12 000	- 16 694	4 694	139 %
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAV-	857	5 000		5 000	1 795	3 205	36 %
480 MUUT TOIMINTAKULUT	- 17 329	- 500	25 000	- 25 500	- 16 084	9 416	63 %
40 TOIMINTAKULUT	- 105 112	- 66 280	30 000	- 96 280	- 99 491	3 211	103 %
Toimintakate	- 105 112	- 66 280	30 000	- 96 280	- 99 491	3 211	103 %

Käyttötalouden toteutuminen

	TP 2022	TA 2023	MUUTOS-TA 2023	TA+MUUTOS- TA 2023	TP 2023	Ero TP-TA	TOTEUMA-%
LT30 KAUPUNGINHALLITUS							
30 TOIMINTATUOTOT							
300 MYYNTITUOTOT	215 569	225 600		225 600	1 284 330	1 058 730	569 %
340 MAKSUTUOTOT	32 350			-	266	266	#JAKO/01
370 TUET JA AVUSTUKSET	643 080	135 000		135 000	102 187	32 813	76 %
380 MUUT TOIMINTATUOTOT	301 255	131 000		131 000	61 819	69 181	47 %
30 TOIMINTATUOTOT	1 192 254	491 600		491 600	1 448 602	957 002	295 %
40 TOIMINTAKULUT							
400 PALKAT JA PALKKIOT	- 1 004 933	- 1 018 850		- 1 018 850	- 1 094 029	- 75 179	107 %
410 HENKILÖSIVUKULUT	- 665 096	- 676 550		- 676 550	- 599 935	- 76 615	89 %
420 HENKILÖSTÖKORVAUKSET	5 901	50		50	3 386	3 336	6773 %
430 PALVELUJEN OSTOT	- 2 543 812	- 1 842 700		- 1 842 700	- 1 548 384	- 294 316	84 %
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAV-	- 114 136	- 77 000		- 77 000	- 95 322	- 18 322	124 %
470 AVUSTUKSET	- 303 078	- 487 000		- 487 000	- 424 139	- 62 861	87 %
480 MUUT TOIMINTAKULUT	- 822 151	- 514 100	228 000	- 286 100	- 452 000	- 165 900	158 %
40 TOIMINTAKULUT	- 5 447 305	- 4 616 150	228 000	- 4 388 150	- 4 210 422	- 177 728	96 %
Toimintakate	- 4 255 051	- 4 124 550	228 000	- 3 896 550	- 2 761 821	- 1 134 729	71 %

	TP 2022	TA 2023	MUUTOS-TA 2023	TA+MUUTOS- TA 2023	TP 2023	Ero TP-TA	TOTEUMA-%
LT60 SIVISTYSLAUTAKUNTA							
30 TOIMINTATUOTOT							
300 MYYNTITUOTOT	300 957	232 666	300	232 966	308 848	75 882	133 %
340 MAKSUTUOTOT	192 413	186 020	100 000	86 020	125 405	39 385	146 %
370 TUET JA AVUSTUKSET	413 115	95 749		95 749	441 592	345 843	461 %
380 MUUT TOIMINTATUOTOT	45 757	29 661	200	29 861	43 707	13 846	146 %
30 TOIMINTATUOTOT	952 242	544 096	99 500	444 596	919 552	474 956	207 %
40 TOIMINTAKULUT							
400 PALKAT JA PALKKIOT	- 5 931 203	- 5 606 197	- 579 100	- 6 185 297	- 6 566 903	- 381 606	106 %
410 HENKILÖSIVUKULUT	- 1 431 346	- 1 392 866	- 127 800	- 1 520 666	- 1 344 594	- 176 072	88 %
420 HENKILÖSTÖKORVAUKSET	106 826	18 696	-	18 696	59 563	40 867	319 %
430 PALVELUJEN OSTOT	- 1 170 574	- 1 191 918	- 55 800	- 1 247 718	- 1 374 970	- 127 252	110 %
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAV-	- 577 883	- 517 594	- 55 550	- 573 144	- 604 178	- 31 034	105 %
470 AVUSTUKSET	- 298 000	- 281 900	- 50 000	- 331 900	- 314 653	- 17 247	95 %
480 MUUT TOIMINTAKULUT	- 329 151	- 290 551	- 1 150	- 291 701	- 409 267	- 117 566	140 %
40 TOIMINTAKULUT	- 9 631 331	- 9 262 330	- 869 400	- 10 131 730	- 10 555 003	- 423 273	104 %
Toimintakate	- 8 679 090	- 8 718 234	- 968 900	- 9 687 134	- 9 635 451	- 51 683	99 %

Käyttötalouden toteutuminen

	TP 2022	TA 2023	MUUTOS-TA 2023	TA+MUUTOS- TA 2023	TP 2023	Ero TP-TA	TOTEUMA-%
LT70 TEKNINEN LAUTAKUNTA							
30 TOIMINTATUOTOT							
300 MYYNITUOTOT	455 055	313 305 -	300	313 005	375 358	62 353	120 %
340 MAKSUTUOTOT	11 912	25 050		25 050	6 954 -	18 096	28 %
370 TUET JA AVUSTUKSET	77 747			-	36 565	36 565	#JAKO/OI
380 MUUT TOIMINTATUOTOT	631 854	2 494 350 -	200	2 494 150	2 731 071	236 921	109 %
30 TOIMINTATUOTOT	1 176 567	2 832 705 -	500	2 832 205	3 149 948	317 743	111 %
35 VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN							
390 VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	91 390	128 380		128 380	90 832 -	37 548	71 %
35 VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	91 390	128 380		128 380	90 832 -	37 548	71 %
40 TOIMINTAKULUT							
400 PALKAT JA PALKKIOT	- 1 345 037 -	- 1 219 820		- 1 219 820 -	- 1 177 401	42 419	97 %
410 HENKILÖSIVUKULUT	- 365 350 -	- 336 350	6 900	- 329 450 -	- 223 936	105 514	68 %
420 HENKILÖSTÖKORVAUKSET	12 118			-	6 866	6 866	#JAKO/OI
430 PALVELUJEN OSTOT	- 1 866 948 -	- 1 516 060 -	566 200	- 2 082 260 -	- 2 180 287 -	98 027	105 %
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAV-	- 1 089 325 -	- 1 099 100 -	44 450	- 1 143 550 -	- 1 129 052	14 498	99 %
470 AVUSTUKSET	- 18 551 -	- 60 000		- 60 000 -	- 36 227	23 773	60 %
480 MUUT TOIMINTAKULUT	- 316 596 -	- 372 130 -	8 850	- 380 980 -	- 470 520 -	89 540	124 %
40 TOIMINTAKULUT	- 4 989 689 -	- 4 603 460 -	612 600	- 5 216 060 -	- 5 210 558 -	5 502	100 %
Toimintakate	- 3 721 732 -	- 1 642 375 -	613 100	- 2 255 475 -	- 1 969 778	285 697	87 %

	TP 2022	TA 2023	MUUTOS-TA 2023	TA+MUUTOS- TA 2023	TP 2023	Ero TP-TA	TOTEUMA-%
LT78 RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUN							
30 TOIMINTATUOTOT							
300 MYYNITUOTOT	23 677	22 500		22 500	23 790	1 290	106 %
340 MAKSUTUOTOT	88 611	89 200		89 200	73 922 -	15 278	83 %
370 TUET JA AVUSTUKSET	8 025			-	6 866	6 866	#JAKO/OI
380 MUUT TOIMINTATUOTOT					611		
30 TOIMINTATUOTOT	120 314	111 700		111 700	105 189 -	6 511	94 %
40 TOIMINTAKULUT							
400 PALKAT JA PALKKIOT	-- 140 109 -	- 209 473		- 209 473 -	- 183 522	25 951	88 %
410 HENKILÖSIVUKULUT	- 47 179 -	- 48 849		- 48 849 -	- 35 903	12 946	73 %
430 PALVELUJEN OSTOT	- 510 623 -	- 228 233		- 228 233 -	- 223 237	4 996	98 %
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAV-	187 -	17 667		17 667 -	3 614	14 053	20 %
470 AVUSTUKSET	- 10 000 -	- 10 000		- 10 000 -	- 10 000	-	100 %
480 MUUT TOIMINTAKULUT	- 30 753 -	- 76 234		- 76 234 -	- 61 795	14 439	81 %
40 TOIMINTAKULUT	- 738 852 -	- 590 456		- 590 456 -	- 518 071	72 385	88 %
Toimintakate	- 618 538 -	- 478 756		- 478 756 -	- 412 883	65 873	86 %

Tuloslaskelmaosa

Vertailu talousarvion mukaisiin lukuihin. Sisäiset ja ulkoiset erät.

	TP 2022	TA 2023	MUUTOS -TA 2023	TA+MUUTOS -TA 2023	TP 2023	Ero TP-TA	TOTEUMA-%
20 TOIMINTATUOTOT							
300 MYYNTITUOTOT	12 872 354	794 071	- 100 000	694 071	1 992 326	1 298 255	287 %
340 MAKSUTUOTOT	4 596 041	300 270		300 270	206 546	- 93 724	69 %
370 TUET JA AVUSTUKSET	1 328 950	238 749		238 749	599 513	360 764	251 %
380 MUUT TOIMINTATUOTOT	1 741 704	2 655 011		2 655 011	2 837 208	182 197	107 %
30 TOIMINTATUOTOT	20 539 049	3 988 101	- 100 000	3 888 101	5 635 593	1 747 492	145 %
35 VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN							
390 VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	91 390	128 380		128 380	90 832	- 37 548	71 %
35 VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	91 390	128 380		128 380	90 832	- 37 548	71 %
40 TOIMINTAKULUT							
400 HENKILÖSTÖKULUT	- 11 981 148	- 10 566 479	- 700 000	- 11 266 479	- 11 238 617	27 862	100 %
430 PALVELUJEN OSTOT	- 49 247 599	- 4 818 011	- 627 000	- 5 445 011	- 5 369 826	75 185	99 %
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 3 156 380	- 1 716 861	- 100 000	- 1 816 861	- 1 836 593	- 19 732	101 %
470 AVUSTUKSET	- 1 767 051	- 838 900	- 50 000	- 888 900	- 785 019	103 881	88 %
480 MUUT TOIMINTAKULUT	- 1 608 156	- 1 253 515	193 000	- 1 060 515	- 1 411 321	- 350 806	133 %
40 TOIMINTAKULUT	- 67 760 334	- 19 193 766	- 1 284 000	- 20 477 766	- 20 641 375	- 163 609	101 %
Toimintakate	- 47 129 895	- 15 077 285	- 1 384 000	- 16 461 285	- 14 914 950	1 546 335	91 %
50 VEROTULOT							
500 VEROTULOT	25 856 925	14 566 000		14 566 000	14 917 701	351 701	102 %
50 VEROTULOT	25 856 925	14 566 000		14 566 000	14 917 701	351 701	102 %
55 VALTIONOSUUDET							
550 VALTIONOSUUDET	22 187 977	5 426 383		5 426 383	5 295 689	- 130 694	98 %
55 VALTIONOSUUDET	22 187 977	5 426 383		5 426 383	5 295 689	- 130 694	98 %
60 RAHOITUSTUOTOT JA KULUT							
600 KORKOTUOTOT	4 177	1 000		1 000	44 260	43 260	4426 %
610 MUUT RAHOITUSTUOTOT	181 007	120 000		120 000	80 140	- 39 860	67 %
620 KORKOKULUT	- 127 004	- 282 000		- 282 000	- 374 371	- 92 371	133 %
630 MUUT RAHOITUSKULUT	- 637 641	- 650 000		- 650 000	- 617 377	32 623	95 %
60 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	- 579 461	- 811 000		- 811 000	- 867 348	- 56 348	107 %
Vuosikate	335 546	4 104 098	- 1 384 000	2 720 098	4 431 092	1 710 994	163 %
70 POISTOT JA ARVONAALENTUMISET							
710 SUUNNITELMAN MUK. POISTOT	- 1 917 452	- 2 145 001		- 2 145 001	- 1 977 505	167 496	92 %
723 ARVONAALENTUMISET					- 253 347		
70 POISTOT JA ARVONAALENTUMISET	- 1 917 452	- 2 145 001		- 2 145 001	- 2 230 852	- 85 851	104 %
Tilikauden tulos	- 1 581 906	1 959 097	- 1 384 000	575 097	2 200 240	1 625 143	383 %

Verotulojen ja valtionosuuksien erittelyt

Verotuloosuus 22,00 vuodesta 2018 vuoteen 2022. Sote-uudistuksen vuoksi tuloveroosuus laski kaikissa kunnissa vuodelle 2023 12,64 prosenttisyksikköä. Parkanon tuloveroosuus v. 2023 oli 9,36.

Kiinteistöveroosuuksien erittelyt

- Yleinen	1,10
- vakituiset asunnot	0,52
- muut asuinrakennukset	1,10
- voimalaitokset	2,85
- yleishyödylliset yhteisöt	0,00

Verotulokertymät

	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Ero TP-TA	TOTEUMA-%
50 VEROTULOT					
5000 Kunnan tulovero	20 328 674	10 200 000	10 446 527	246 527	102 %
5100 Kiinteistövero	2 042 247	2 022 000	2 129 530	107 530	105 %
5200 Osuus yhteisöveron tuotoista	3 486 003	2 344 000	2 341 645	- 2 355	100 %
50 VEROTULOT	25 856 925	14 566 000	14 917 701	351 701	102 %

Kuntaliiton veroennustekehikon mukainen toteuma ja arvio verotettavasta tulosta ja maksuunpantavasta verosta:

MAKSETTAVA KUNNALLISVERO						
VEROTETTAVA TULO	2021	2022**	2023**	2024**	2025**	2026**
Ansiotulot - vähennykset	100 134	101 930	105 055	110 002	112 423	115 195
<i>Tuloveroosuus</i>	22,00	22,00	9,36	9,40	9,40	9,40
VERO (Tulon perust.)	22 029	22 425	9 833	10 340	10 568	10 828
Työtulovähennys	1 784	1 861	140	149	147	145
Muut vähenn. verosta	246	338	54	54	59	54
Vähenn. Verosta yht.	2 031	2 199	195	203	207	199
MAKSUUNPANTAVA VERO	19 999	20 226	9 639	10 137	10 361	10 629

Huom. maksuunpantava vero ei ole vertailukelpoinen vuosittain tilitettävän veron määrän kanssa.

Valtionosuuskertymät

	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Ero TP-TA	TOTEUMA-%
55 VALTIONOSUUDET					
5501 Kunnan peruspalv. valtioi	13 931 401	4 536 705	2 498 542	- 2 038 163	55 %
5502 Verotulojen tasaus	4 523 796	1 245 420	2 059 716	814 296	165 %
5701 Opetus- ja kultt. muut va -	360 834	355 742	500 775	- 145 033	141 %
5850 Muut valtionosuudet	4 093 614		1 238 206	1 238 206	#JAKO/01
55 VALTIONOSUUDET	22 187 977	5 426 383	5 295 689	- 130 694	98 %

Peruspalveluiden valtionosuus sisältää mm. peruskoulujen, kirjastojen, yleisen osuuden ja verokompensaation valtionosuudet ns. yhtenä putkena. Valtionosuudet pohjautuvat asukas- ja oppilasrakenteeseen ja järjestelmässä huomioidaan mm. työttömyystekijät. Näillä tekijöillä saadaan valtionosuuden laskennallinen pohja, josta vähennetään kunnan rahoitusosuus. Sote-uudistuksen vuoksi peruspalveluiden valtionosuudesta tehdään kuntakohtainen vähennys, joka riippuu vuoden 2022 siirtynneiden sote-kustannusten määrästä.

Valtionosuuden yhtenä osana on Parkanolle merkittävä verotulotasaus, jonka avulla siirretään hyvin verotuloja saavilta kunnilta osa helkommin verotuloja saaville kunnille.

Järjestelmään kuuluu myös ns. koulutuksen ylläpitäjä -osuus, jolla rahoitetaan mm. toisen asteen koulutusta, esiopetusta ja ammattikorkeakouluja. Koska toisen asteen koulutusta Parkanolla on vain oma lukio eikä omaa ammattikorkeakoulua, muodostui tämä osa kunnan rahoitusosuuden jälkeen negatiiviseksi.

Investointiosa

- investoinnit esitetään kohteittain eroteltuna hankinnat, rahoitus ja myynnit
- sitova taso on vähintään 168.000 euron hanke ja 84.000 euron irtaimistohankinta
- pienet hankkeet ovat sitovia omaisuusryhmittäin
- investointimenoksi katsotaan vähintään 10.000 euron pitkävaikutteinen hankinta

Investointimenojen ja rahoituslaskelman investointimenojen erotus tulee niistä eristä, joissa raha ei liikkunut, eli sellaiset erät puuttuvat rahoituslaskelman investointimenojen luvusta.

KIINTEÄ OMAISUUS		Kaupunginhallitus, kaupunginvaltuusto				
		TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma-%	TP 2022
9020 Maan hankinta ja myynti, ostot ja myynnit	Tulot	350 000	56 770	-293 230	16 %	62 247
	Menot	-350 000	-409 962	-59 962	117 %	-264
	Netto	0	-353 192	-353 192	0 %	61 983
9020 Maan hankinta ja myynti, arvonorotusrahaston purkaminen	Tulot		775 454	775 454	0 %	
	Menot			0	0 %	
	Netto		775 454	775 454	0 %	
9020 Maan hankinta ja myynti	Tulot	350 000	832 224	482 224	238 %	62 247
	Menot	-350 000	-409 962	-59 962	117 %	-264
Sitova	Netto	0	422 262	422 262	0 %	61 983
ARVOPAPERIT		Kaupunginhallitus				
		TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma-%	TP 2022
9700 Osakkeet ja osuudet	Tulot	141 000	2 745 702	2 604 702	1947 %	141 714
	Menot			0	0 %	-200 822
Sitova	Netto	141 000	2 745 702	2 604 702	1947 %	-59 108
TALONRAKENNUS		Tekninen lautakunta				
		TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma-%	TP 2022
9100 Rauhalan palvelukeskus	Tulot			0	0 %	
	Menot	-90 000	-50 526	39 474	56 %	-25 300
	Netto	-90 000	-50 526	39 474	56 %	-25 300
9206 Kuttikallion pk:n aisan jatke	Tulot			0	0 %	
	Menot	-30 000	0	30 000	0 %	
	Netto	-30 000	0	30 000	0 %	
9207 Kallion päiväkodin alta	Tulot			0	0 %	
	Menot	-5 000	0	5 000	0 %	
	Netto	-5 000	0	5 000	0 %	
9208 Valkoisen talon vesikatko	Tulot			0	0 %	
	Menot	-15 000	-13 800	1 200	92 %	
	Netto	-15 000	-13 800	1 200	92 %	

Investointiosa

9209 Lukio	Tulot			0	0%	
	Menot	-50 000	0	50 000	0%	
	Netto	-50 000	0	50 000	0%	
9400 Uimarannat, laiturit	Tulot			0	0%	
	Menot	-10 000	-1 989	8 011	20%	-5 949
	Netto	-10 000	-1 989	8 011	20%	-5 949
Pienet rakennushankkeet yht.	Tulot					
	Menot	-200 000	-66 315			
Sitova	Netto	-200 000	-66 315	133 685	33 %	-5 949
9101 Terveyskeskuksen peruskorja	Tulot			0	0%	
	Menot	-210 000	-133 414	76 586	64%	-45 875
Sitova	Netto	-210 000	-133 414	76 586	64 %	-45 875
9104 Pappilanpolun tukiasunnot 2023	Tulot			0	0%	
	Menot	-40 000	-28 772	11 228	72%	
Sitova	Netto	-40 000	-28 772	11 228	72 %	
9201 Yhtenäiskoulun kampus-alue	Tulot			0	0%	
	Menot	-110 000	-31 984	78 016	29%	-49 787
Sitova	Netto	-110 000	-31 984	78 016	29 %	-49 787
9206 Kaillon päiväkodin katto	Tulot			0	0%	
	Menot	0	0	0	0%	-61 085
	Netto	0	0	0	0%	-61 085
9300 Kaupungintalo	Tulot			0	0%	
	Menot	-112 000	-39 615	72 385	35%	-78 038
Sitova	Netto	-112 000	-39 615	72 385	35 %	-78 038
9302 Leirintäalue	Tulot			0	0%	
	Menot	-30 000	-63 715	-33 715	212%	-88 117
Sitova	Netto	-30 000	-63 715	-33 715	212 %	-88 117
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	Tekninen lautakunta					
		TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma-%	TP 2022
9454 Skeitti- ja pumptrackrata	Tulot			0	0%	
	Menot	-40 000		40 000	0%	
	Netto	-40 000		40 000	0%	
9480 Lähiliikuntapaikat	Tulot			0	0%	15 000
	Menot	-50 000	-29 024	20 976	58%	-22 707
	Netto	-50 000	-29 024	20 976	58%	-7 707
Pienet kiinteät rakenteet	Tulot			0	0%	
	Menot	-90 000	-29 024	60 976	32%	
Sitova	Netto	-90 000	-29 024	60 976	32 %	

Investointiosa

9455 Koulukatu (Jättöliik muutos)	Tulot			0	0%	
	Menot	-110 000		110 000	0%	
	Netto	-110 000		110 000	0%	
9428 Mannerheimintie	Tulot			0	0%	
	Menot	-90 000		90 000	0%	
	Netto	-90 000		90 000	0%	
9456 Vehomäenkatu peruskorj.	Tulot			0	0%	
	Menot	-100 000	-1 637	98 363	2%	
	Netto	-100 000	-1 637	98 363	2%	
9404 Ennakoimattomat työt (kadun	Tulot			0	0%	
	Menot	-40 000	0	40 000	0%	-22 523
	Netto	-40 000	0	40 000	0%	-22 523
Pienet kadunrakennustyöt	Tulot			0	0%	
	Menot	-340 000	-1 637	338 363	0%	
	Netto	-340 000	-1 637	338 363	0%	
Sitova						
9403 Keskusta / Ympäristötyöt	Tulot			0	0%	
	Menot	-60 000	-56 485	3 515	94%	-62 211
	Netto	-60 000	-56 485	3 515	94%	-62 211
Sitova						
9433 Alanderin kaari	Tulot			0	0%	
	Menot	-20 000	-16 315	3 685	82%	
	Netto	-20 000	-16 315	3 685	82%	
9438 Valionkatu	Tulot			0	0%	
	Menot	-10 000	-18 215	-8 215	182%	
	Netto	-10 000	-18 215	-8 215	182%	
9448 Kalliokeivonkatu	Tulot			0	0%	
	Menot	-10 000	-16 582	-6 582	166%	-8 469
	Netto	-10 000	-16 582	-6 582	166%	-8 469
9457 Rauhalanraitti	Tulot			0	0%	
	Menot	-10 000	-10 215	-215	102%	
	Netto	-10 000	-10 215	-215	102%	
Pienet valaisukohteet	Tulot			0	0%	
	Menot	-50 000	-61 327	-11 327	123%	
	Netto	-50 000	-61 327	-11 327	123%	
Sitova						

Investointiosa

9442 Parkanontie(Niement-Aureer	Tulot			0	0%	
	Menot	-55 000	-89 386	-34 386	163%	
	Netto	-55 000	-89 386	-34 386	163%	
9458 Satakunnank (Parkanont-kesk	Tulot			0	0%	
	Menot	-25 000	-69 101	-44 101	276%	
	Netto	-25 000	-69 101	-44 101	276%	
9459 Niementie kevyenliik.väylä	Tulot			0	0%	
	Menot	-40 000	-23 584	16 416	59%	
	Netto	-40 000	-23 584	16 416	59%	
9461 Uusivatusentie	Tulot			0	0%	
	Menot	-20 000	0	20 000	0%	
	Netto	-20 000	0	20 000	0%	
9409 Paikkaukset ja valut	Tulot			0	0%	
	Menot	-70 000	-68 312	1 688	98%	-91 834
	Netto	-70 000	-68 312	1 688	98%	-91 834
9462 Ennakolmattomat (päällystys)	Tulot			0	0%	
	Menot	-30 000	-42 761	-12 761	143%	
	Netto	-30 000	-42 761	-12 761	143%	
9463 Koulukatu-Koulukuja	Tulot			0	0%	
	Menot	-40 000	0	40 000	0%	
	Netto	-40 000	0	40 000	0%	
Pienet pääll.kohteet	Tulot			0	0%	
	Menot	-280 000	-293 144	-13 144	105%	
	Netto	-280 000	-293 144	-13 144	105%	
Sitova						
9406 Tuomikatu-Tuomenhaara klv	Tulot			0	0%	
	Menot	-50 000	-112 830	-62 830	226%	-136 151
	Netto	-50 000	-112 830	-62 830	226%	-136 151
Sitova						
9425 Tehtaantie	Tulot			0	0%	
	Menot	-50 000		50 000	0%	-8 511
	Netto	-50 000		50 000	0%	-8 511
Sitova						
9429 Niemenperäntie	Tulot			0	0%	
	Menot	-40 000	-10 946	29 054	27%	-63 700
	Netto	-40 000	-10 946	29 054	27%	-63 700
Sitova						
9436 Välimäenkuja, jatko	Tulot			0	0%	
	Menot	0	-74 056	-74 056	0%	-84 804
	Netto	0	-74 056	-74 056	0%	-84 804
9466 Tuomenhaaran klv	Tulot			0	0%	
	Menot	0	-12 716	-12 716	0%	-32 331
	Netto	0	-12 716	-12 716	0%	-32 331
9467 Hallikatu	Tulot			0	0%	
	Menot	0	-108 703	-108 703	0%	
	Netto	0	-108 703	-108 703	0%	

Investointiosa

9405 Käenmäentie/Uudenasemant	Tulot	0	0%	
	Menot	0	0%	-144 286
	Netto	0	0%	-144 286
9413 Rantakodonkatu	Tulot	0	0%	
	Menot	0	0%	-49 594
	Netto	0	0%	-49 594
9414 Elokankaankadun jatke	Tulot	0	0%	
	Menot	0	0%	-764
	Netto	0	0%	-764
9431 Rantakatu (alkup.)	Tulot	0	0%	
	Menot	0	0%	-15 005
	Netto	0	0%	-15 005
9434 Kanankatu	Tulot	0	0%	
	Menot	0	0%	-21 953
	Netto	0	0%	-21 953
9439 Metsäkatu/Kaskenkatu	Tulot	0	0%	
	Menot	0	0%	6 200
	Netto	0	0%	6 200
9441 Ahertajankatu	Tulot	0	0%	
	Menot	0	0%	-6 153
	Netto	0	0%	-6 153
9446 Kaskenkatu-Metsäkatu	Tulot	0	0%	
	Menot	0	0%	-32 034
	Netto	0	0%	-32 034
9449 Kiviniittynkadun klv	Tulot	0	0%	
	Menot	0	0%	-7 766
	Netto	0	0%	-7 766
9450 Tehtaantien klv	Tulot	0	0%	
	Menot	0	0%	-4 856
	Netto	0	0%	-4 856
9451 Yrjönkadun perusparannus	Tulot	0	0%	
	Menot	0	0%	-38 185
	Netto	0	0%	-38 185
9452 Kollinkuja	Tulot	0	0%	
	Menot	0	0%	-554
	Netto	0	0%	-554

Investointiosa

9453 Elokankaan risteys	Tulot			0	0%	
	Menot			0	0%	-13 867
	Netto			0	0%	-13 867
9465 Leppäkatu-Koivukatu	Tulot			0	0%	
	Menot			0	0%	-10 836
	Netto			0	0%	-10 836
IRTAIN OMAISUUS	Kaupunginhallitus					
		TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma-%	TP 2022
9600 ICT-hankinnat	Tulot			0	0%	
	Menot	-100 000	-48 262	51 738	48%	
Sitova	Netto	-100 000	-48 262	51 738	48%	
IRTAIN OMAISUUS	Sivistyslautakunta					
		TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma-%	TP 2022
9603 Koulukampuksen Irtalmisto	Tulot			0	0%	
	Menot	-50 000	0	50 000	0%	
Sitova	Netto	-50 000	0	50 000	0%	
IRTAIN OMAISUUS	Tekninen lautakunta					
		TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma-%	TP 2022
9610 Yleisten töiden Irtalmisto	Tulot			0	0%	
	Menot	-20 000	-75 132	-55 132	376%	-21 034
Sitova	Netto	-20 000	-75 132	-55 132	376%	-21 034

Rahoitusosa

	TP 2022	TA 2023	MUUTOS -TA 2023	TA+MUUTOS -TA 2023	TP 2023	Ero TP-TA	TOTEUMA-%
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	335 546	4 105 398	- 1 384 000	2 721 398	4 431 092	1 709 694	163 %
Satunnaiset erät				-			
Tulorahoituksen korjaukset	- 80 040	-	-	-	- 56 039	- 56 039	0 %
Yhteensä	255 506	4 105 398	- 1 384 000	2 721 398	4 375 054	1 653 656	161 %
Lainauskannan rahavirta							
Investointimenot	- 1 449 149	- 2 182 000	-	- 2 182 000	- 1 731 922	450 078	79 %
Rahoitusosuudet Investointimenot	156 498	491 000		491 000	141 716	349 284	29 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	142 270	-		-	85 466	85 466	0 %
Yhteensä	- 1 150 381	- 1 691 000	-	- 1 691 000	- 1 504 740	186 260	89 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 894 875	2 414 398	- 1 384 000	1 030 398	2 870 313	1 839 915	279 %
Rahavarojen muutos							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäykset	- 87 250	-		-	-	-	0 %
Antolainasaamisten vähennykset	7 056	30 000		30 000	7 056	22 944	24 %
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	-	-		-	-	-	0 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	984 358	984 358		984 358	807 898	176 460	82 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos	750 000	-		-	- 2 850 000	- 2 850 000	#JAKO/OI
Muut maksuvalmiuden muutokset							
Toimeksiantojen varojen ja pääkassan	4 434	10 000		10 000	37 509	47 509	-375 %
Vaihto-omaisuuden muutos	49 351	70 000		70 000	-	70 000	0 %
Saamisten muutos	182 758	10 000		10 000	1 348 055	1 358 055	-13481 %
Korottomien velkojen muutos	2 291 596	-		-	- 2 511 145	- 2 511 145	0 %
Rahoituksen rahavirta	2 213 586	- 1 094 358	-	- 1 094 358	- 4 851 440	- 3 757 082	443 %
Rahavarojen muutos	1 318 711	1 320 040	- 1 384 000	- 63 960	- 1 981 127	- 1 917 167	3097 %
Rahavarat 31.12.	3 227 241,46	3 136 573		3 136 573	1 246 115	- 1 890 458	40 %
Rahavarat 1.1.	1 908 530,85	1 816 533		1 816 533	3 227 241	1 410 708	178 %
Rahavarojen muutos	- 1 267 151	1 320 040	- 1 384 000	- 63 960	- 1 981 127	- 1 917 167	3097 %

Sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteumat

Sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteumat

YHTEENVETO SITOVIA MENO- JA TULOARVIOLDEN TOTEUTUMISESTA 2023

N = nettomääräraha, B = bruttomääräraha

1000 euroa N=nettomr, B=bruttomr	N/B	Määrärahat					Tuloarvot					
		Sitovuus	Talousarvio	Muutos	TA+muutos	Toteutuma	Polkkea-	Talousarvio	Muutos	TA+muutos	Toteutuma	Polkkea-
KÄYTTÖTALOUSOSA												
Keskusvaalilautakunta	N	13			13	2	11					
Tarkastuslautakunta	N	34			34	31	3					
Kaupunginvaltuusto	N	66	30		96	99	-3					
Kaupunginhallitus	N	4 125	-228		3 897	2 762	1 135					
Sivistyslautakunta	N	8 718	969		9 687	9 635	52					
Tekninen lautakunta	N	1 642	613		2 255	1 970	285					
Rakennus- ja ympäristök	N	479			479	413	66					
TULOSLASKELMAOSA												
Verotulot	B						0	14 566		14 566	14 918	352
Valtionosuudet	B						0	5 426		5 426	5 296	-130
Nettorahoituskulut	N	811			811	867	-56	0		0	0	0
INVESTOINTIOSA												
9020 Maan hankinta ja myynti	N	0			0	-422	422					
Pienet rakennushankkeet yht.	N	200			200	66	134					
9101 Terveyskeskuksen peruskorj	N	210			210	133	77					
9104 Pappilanpolun tukiasunnot	N	40			40	29	11					
9201 Yhtenäiskoulun kampus-	N	110	-60		50	32	18					
9300 Kaupungintalo	N	112			112	40	72					
9302 Leirintäalue	N	30			30	64	-34					
Pienet kiinteät rakenteet	N	90			90	29	61					
Pienet kadunrakennustyöt	N	340			340	2	338					
9403 Keskusta / Ympäristötyöt	N	60			60	56	4					
Pienet valaisukohteet	N	50			50	61	-11					
Pienet pääil.kohteet	N	280			280	293	-13					
9406 Tuomikatu-Tuomenhaara	N	50			50	113	-63					
9425 Tehtaantie	N	50			50	0	50					
9429 Niemenperäntie	N	40			40	11	29					
9436 Välimäenkuja, jatko	N	0			0	74	-74					
9466 Tuomenhaaran klv	N	0			0	13	-13					
9467 Hallikatu	N	0			0	109	-109					
9600 ICT-hankinnat	N	100			100	48	52					
9603 Koulukampuksen lrtalvisto	N	50			50	0	50					
9610 Yleisten töiden lrtalvisto	N	20			20	75	-55					
9700 Osakkeet ja osuudet	N	-141			-141	-2 746	2 605					
RAHOITUSOSA												
Antolainojen muutokset	B	30			30	7	23					
Pitkäaik.lainojen muutokset	B	-984			-984	-808	-176					
Lyhytaik.lainojen muutos						-2 850						

Tilinpäätöslaskelmat

TULOSLASKELMA 2023 (ulkoinen)	2023	2022
Toimintatuotot		
Myyntituotot	1 868 145,11	12 800 355,10
Maksutuotot	206 216,28	4 595 776,22
Tuet ja avustukset	599 513,07	1 328 950,35
Muut toimintatuotot	2 827 127,92	1 620 942,54
Toimintatuotot yhteensä	5 501 002,38	20 346 024,21
Valmistus omaan käyttöön	90 831,89	91 389,83
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-9 030 715,51	-9 189 637,00
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	-1 913 705,04	-2 526 962,84
Muut henkilöstösivukulut	-294 196,67	-264 547,99
Palvelujen ostot	-5 245 314,86	-49 167 653,67
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 836 592,55	-3 156 380,18
Avustukset	-785 019,24	-1 767 050,74
Muut toimintakulut	-1 401 240,71	-1 495 076,31
Toimintakulut yhteensä	-20 506 784,58	-67 567 308,73
Toimintakate	-14 914 950,31	-47 129 894,69
Verotulot	14 917 701,48	25 856 924,57
Valtionosuudet	5 295 689,00	22 187 977,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	44 259,90	4 176,58
Muut rahoitustuotot	80 140,47	181 007,05
Korkokulut	-374 371,20	-127 003,89
Muut rahoituskulut	-617 377,16	-637 640,73
Vuosikate	4 431 092,18	335 545,89
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 977 504,66	-1 917 451,97
Arvonalentumiset	-253 347,35	0,00
Tilikauden tulos	2 200 240,17	-1 581 906,08
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 200 240,17	-1 581 906,08

Tilinpäätöslaskelmat

RAHOITUSLASKELMA 2023	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 431 092,18	335 545,89
Tulorahoituksen korjaukset	-56 038,68	-80 040,38
myyntivoitto	-58 845,58	-80 040,38
myyntitappio	2 806,90	0,00
	4 375 053,50	255 505,51
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 731 922,35	-1 449 148,92
Rahoitusosuudet investointimenoihin	141 716,00	158 497,74
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	85 466,31	142 270,26
	-1 504 740,04	-1 150 380,92
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 870 313,46	-894 875,41
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-87 250,00
Antolainasaamisten vähennykset	7 055,54	7 055,54
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-807 898,00	-984 358,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 850 000,00	750 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-37 508,54	4 433,95
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	49 350,82
Saamisten muutos	1 348 055,14	182 757,77
Korottomien velkojen muutos	-2 511 144,52	2 291 595,94
Rahoituksen rahavirta	-4 851 440,38	2 213 586,02
Rahavarojen muutos	-1 981 126,92	1 318 710,61
Rahavarat 31.12.	1 246 114,54	3 227 241,46
Rahavarat 1.1.	3 227 241,46	1 908 530,85
Rahavarojen muutos	-1 981 126,92	1 318 710,61

Tilinpäätöslaskelmat

TASE 2023

VASTAAVAA	2023	2022
PYSYVÄT VASTAAVAT	39 724 290,03	43 882 086,63
Aineettomat oikeudet	138 143,13	291 799,95
Aineettomat oikeudet	57 804,10	199 433,56
Muut pitkävaikuttaiset menot	80 339,03	92 366,39
Aineelliset hyödykkeet	26 221 416,85	27 472 798,80
Maa- ja vesialueet	5 656 609,79	6 078 872,22
Rakennukset	12 160 962,45	12 880 429,70
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 096 051,01	7 349 693,31
Koneet ja kalusto	333 664,37	443 521,12
Muut aineelliset hyödykkeet	11 610,26	11 610,26
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	962 518,97	708 672,19
Sijoitukset	13 364 730,05	16 117 487,88
Osakkeet ja osuudet	12 124 617,00	14 870 319,29
Kuntayhtymät	1 711 380,86	4 416 194,15
Tytäryhteisöt	8 940 633,72	8 840 633,72
Osakkuusyhteisöosakkeet	856 875,00	998 591,00
Yhteisyhteisöosakkeet	103 033,34	103 033,34
Muut osakkeet ja osuudet	512 694,08	511 867,08
Muut lainasaamiset	1 240 113,05	1 247 168,59
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	250 522,08	253 772,08
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	250 522,08	253 772,08
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 938 822,30	6 268 004,36
Vaihto-omaisuus	0,00	0,00
Aineet ja tarvikkeet	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	1 692 707,76	3 040 762,90
Myyntisaamiset	1 452 056,49	1 754 248,85
Lainasaamiset	10 000,00	10 000,00
Muut saamiset	85 001,13	462 484,37
Siirtosaamiset	145 650,14	814 029,68
Rahat ja pankkisaamiset	1 246 114,54	3 227 241,46
	42 913 634,39	50 403 863,07

Tilinpäätöslaskelmat

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA	22 115 945,76	23 243 483,63
Peruspääoma	9 973 062,19	12 525 385,75
Arvonkorotusrahasto	83 663,25	859 117,73
Muut omat rahastot	6 471,11	6 471,11
Edellisten tilikausien yli-/alljäämä	9 852 509,04	11 434 415,12
Tilikauden yli-/alljäämä	2 200 240,17	-1 581 906,08
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	368 788,84	409 547,40
Valtion toimeksiannot	12 944,02	50 462,56
Lahjoitusrahastojen pääomat	355 844,82	359 094,84
Muut toimeksiantojen pääomat	0,00	0,00
VIERAS PÄÄOMA	20 428 899,79	26 750 832,04
Pitkäaikainen	12 993 307,00	16 774 118,74
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	12 993 307	16 605 298,00
Saadut ennakot	0	168 820,74
Lyhytaikainen	7 435 592,79	9 976 713,30
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 011 991,00	4 057 898,00
Saadut ennakot	30 250,00	97 908,92
Ostovelat	1 325 600,79	3 588 292,70
Muut velat	226 548,93	292 029,03
Siirtovelat	1 841 202,07	1 940 584,65
	42 913 634,39	50 403 863,07

Konsernilaskelmat

KONSERNITULOSLASKELMA		
PARKANON KAUPUNKI - Parkano konserni - EUR		
	01.01.2023-31.12.2023	01.01.2022-31.12.2022
TULOSLASKELMA 2023		
Toimintatuotot	10 478 362,24	42 297 930,87
Toimintakulut	-24 316 339,16	-89 597 186,83
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	166 373,49	41 452,94
TOIMINTAKATE	-13 671 603,43	-47 257 803,02
Verotulot	14 871 556,89	25 813 817,52
Valtionosuudet	5 295 689,00	24 543 320,35
<u>Rahoitustuotot ja -kulut</u>		
Korkotuotot	44 720,00	13 669,90
Muut rahoitustuotot	102 890,09	218 891,78
Korkokulut	-448 173,05	-240 740,15
Muut rahoituskulut	-624 182,69	-811 493,66
Rahoitustuotot ja -kulut	-924 745,65	-819 672,13
VUOSIKATE	5 570 896,81	2 279 662,73
<u>Poistot ja arvonalentumiset</u>		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 915 592,09	-3 707 657,01
Poistot ja arvonalentumiset	-3 915 592,09	-3 707 657,01
TILIKAUDEN TULOS	1 655 304,72	-1 427 994,29
Tilinpäätössiirrot	109,90	212,58
Tilikauden verot	-10 837,85	-75 448,90
Laskennalliset verot	0,00	5 214,25
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	-30 940,02	-106 448,26
TILIKAUDEN YLJÄÄMÄ/ALJÄÄMÄ	1 613 636,76	-1 604 464,62

Konsernilaskelmat

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA		
PARKANON KAUPUNKI - Parkano konserni - EUR	01.01.2023-31.12.2023	01.01.2022-31.12.2022
VUOSIKATE	5 570 896,81	2 279 662,73
Tilikauden verot	-10 837,85	-75 448,90
Tulorahoituksen korjauserät	-127 245,73	-258 811,53
Toiminnan rahavirta	5 432 813,23	1 945 402,30
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 696 193,36	-3 722 489,10
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	156 714,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	233 681,84	517 728,27
Investointien rahavirta	-2 462 511,51	-3 048 046,83
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 970 301,72	-1 102 644,53
Rahoituksen rahavirta		
<u>Antolainauksen muutokset</u>		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-87 250,00
Antolainasaamisten vähennykset	-0,01	2 028,67
Antolainauksen muutokset	-0,01	-85 221,33
<u>Lainakannan muutokset</u>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	1 055 410,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 491 454,47	-1 800 045,65
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 850 000,00	535 576,55
Lainakannan muutokset	-4 341 454,47	-209 059,10
<u>Oman pääoman muutokset</u>		
Oman pääoman muutokset	0,00	367 369,53
Muutokset vähemmistön osuudessa	0,00	-446 311,40
Oman pääoman muutokset	0,00	-78 941,87
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-36 360,05	1 251,86
Vaihto-omaisuuden muutos	2 215,31	22 046,25
Saamisten muutos	1 416 610,86	-386 770,94
Korottomien velkojen muutos	-2 447 309,90	2 264 298,30
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 064 843,78	1 900 825,47
Rahoituksen rahavirta	-5 406 298,28	1 527 603,16
Rahavarojen muutos	-2 435 996,54	424 958,63
Rahavarat 31.12.	3 361 552,98	7 701 110,13
Rahavarat 1.1.	5 797 549,52	7 276 151,50
Rahavarojen muutos	-2 435 996,54	424 958,63

Konsernilaskelmat

KONSERNITASE		
PARKANON KAUPUNKI - Parkano konserni - EUR		
	01.01.2023-31.12.2023	01.01.2022-31.12.2022
TASE 2023		
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
<u>Aineettomat hyödykkeet</u>		
Aineettomat oikeudet	81 934,81	629 947,70
Muut pitkävaikutteiset menot	80 339,03	120 002,43
Ennakkomaksut ja keskeneneräiset hyödykkeet	0,00	3 336,11
Aineettomat hyödykkeet	162 273,84	753 286,23
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>		
Maa- ja vesialueet	6 063 677,82	6 780 864,68
Rakennukset	18 829 155,71	26 120 779,35
Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 876 523,68	14 486 001,27
Koneet ja kalusto	1 456 299,71	2 361 961,87
Muut aineelliset hyödykkeet	39 929,96	48 354,04
Ennakkomaksut ja keskeneneräiset hankinnat	1 192 181,67	2 817 263,68
Aineelliset hyödykkeet	41 457 768,55	54 625 224,88
<u>Sijoitukset</u>		
Osakkuusyhtiöosakkeet ja -osuudet	33 693,32	554 063,51
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotut	525 435,20	704 982,01
Muut lainasaamiset	87 250,00	97 201,32
Muut saamiset	15 056,44	31 077,72
Sijoitukset	661 434,96	1 387 324,56
PYSYVÄT VASTAAVAT	42 281 477,35	56 765 835,67
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	194 804,29	122 577,29
Lahjotusrahastojen erityiskatteet	253 599,03	256 943,86
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	448 403,32	379 521,14
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
<u>Vaihto-omaisuus</u>		
Aineet ja tarvikkeet	263,32	192 716,87
Keskeneneräiset tuotteet	23 117,19	25 756,40
Valmiit tuotteet	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus	23 380,51	218 472,28
<u>Saamiset</u>		
<u>Pitkäaikaiset saamiset</u>		
Lainasaamiset	0,00	30 685,71
Laskennalliset verosaamiset	0,00	1 559,04
Muut saamiset	2 551,88	2 560,67
Sirtosaamiset	0,00	9 576,85
Pitkäaikaiset saamiset	2 551,88	44 382,28
<u>Lyhytaikaiset saamiset</u>		
Myyntisaamiset	1 948 978,42	4 201 888,56
Lainasaamiset	10 000,00	16 078,15
Laskennalliset verosaamiset	0,00	1 805,94
Muut saamiset	201 896,29	787 255,23
Sirtosaamiset	267 061,81	1 104 190,40
Lyhytaikaiset saamiset	2 427 936,52	6 111 218,28
Saamiset	2 430 488,39	6 155 600,56
<u>Raholusarvopaperit</u>		
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	18 854,80
Muut arvopaperit	613 014,89	376 917,20
Raholusarvopaperit	613 014,89	395 772,00
Rahat ja pankkisaamiset	2 748 538,08	7 305 338,14
VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 815 421,88	14 075 182,97
VASTAAVAA	48 545 302,54	71 220 539,79

Konsernilaskelmat

VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	9 973 062,19	12 525 385,75
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	0,00	3 985,28
Arvonkorotusrahasto	86 934,67	868 246,67
Muut omat rahastot	754 769,12	755 131,63
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	9 640 767,86	12 408 442,18
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 613 636,76	-1 604 464,62
OMA PÄÄOMA	22 069 170,60	24 956 726,89
VÄHEMMISTÖOSUUDET	435 753,81	657 322,81
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	0,00	478 416,01
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	478 416,01
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	12 944,02	50 452,56
Lahjoitusrahastojen pääomat	359 018,35	401 453,12
Muut toimeksiantojen pääomat	204 487,53	131 447,24
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	576 449,89	583 352,92
VIERAS PÄÄOMA		
<u>Pitkäaikainen vieras pääoma</u>		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	16 654 831,48	20 893 714,47
Pääomalainat	156 800,00	156 800,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	1 414,59
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	8 138 397,32
Saadut ennakot	0,00	168 820,74
Liittymismaksut ja muut velat	3 144,40	14 810,02
Laskennalliset verovelat	0,00	2 253,34
Pitkäaikainen vieras pääoma	16 814 775,88	29 376 210,47
<u>Lyhytaikainen vieras pääoma</u>		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 240 302,67	4 829 563,82
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	1 414,59
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	169 493,72
Saadut ennakot	149 669,52	206 780,55
Ostovelat	1 625 299,96	4 816 479,07
Liittymismaksut ja muut velat	356 982,78	686 019,43
Siltovelat	2 276 897,44	4 412 015,85
Laskennalliset verovelat	0,00	46 743,64
Lyhytaikainen vieras pääoma	8 649 152,37	15 168 510,68
VIERAS PÄÄOMA	25 463 928,25	44 544 721,15
VASTATTAVAA	48 545 302,54	71 220 539,79

Tilinpäätöksen liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1.

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Poistosuunnitelmaa on muutettu 1.1.2013 alkaen, Kvalt 16.12.2013, § 82.

Uutta poistosuunnitelmaa sovelletaan hyödykkeille, jotka ovat valmistuneet 1.1.2013 tai sen jälkeen. Ennen 1.1.2013 valmistuneille hyödykkeille käytetään vanhaa poistosuunnitelmaa.

Poistosuunnitelmien mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty a.o. hyödykkeen hankintamenoa vähennykseksi.

Maa-alueiden arvonnkorotusten määrä perustuu todennäköiseen luovutushintaan, Kh 20.4.1998, § 140.

Maa-alueiden arvonnkorotukset on purettu v. 2023 (Kh 5.12.2023 § 318).

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Sijoitusten arvonnkorotukset 83.633,23 € kohdistuvat Leppäkosken Sähkö oy:n osakkeisiin.

Sijoituksiin kuuluvien osakkaiden arvonnkorotukset on tehty kirjanpitolain 5 luku 17:1§:n mukaisesti.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuuden inventointi suoritetaan tilikausittain. Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihinnalla.

Raholitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Johdannaissovimusten käsittely

Tilinpäätöksen liitetiedot

KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2.

-

3.

-

4. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Sote-uudistuksen vuoksi Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä on purkautunut 1.1.2023 alkaen. Purkautumisen vuoksi kuntayhtymän peruspääomaa vastaava osuus 2 704 813,29 e on poistettu Parkanon kirjanpidosta. Myös Kolmostien Terveyden osakkeet 400,00 e sekä hyvinvointialueelle siirtyneen henkilöstön lomapalkkavelka 152 889,73 e on poistettu kirjanpidosta. Kirjaukset on tehty kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston lausunnon 128/16.5.2022 mukaisesti kunnan peruspääomaa vastaan. Tästä johtuen vuoden 2022 tilinpäätöksen mukainen tase ei ole vertailukelpoinen vuoden 2023 taseen kanssa.

5.

-

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

6.

Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksittain

	2023	2022
Keskusvaaliltk	12 302,40	14 145,30
Kaupunginhallitus	1 426 815,00	1 192 253,81
Perusturvalautakunta yta	21 786,79	17 083 528,00
Sivistysltk	919 551,87	944 560,40
Rakennus- ja ympäristöltk	105 038,75	120 048,80
Tekninen ltk	3 015 507,57	991 487,90
Yhteensä	5 501 002,38	20 346 024,21

7.

Verotulojen erittely

	2023	2022
Kunnan tulovero	10 446 526,75	20 328 673,88
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 341 645,08	3 486 003,41
Kilintelstövero	2 129 529,65	2 042 247,28
Yhteensä	14 917 701,48	25 856 924,57

Tilinpäätöksen liitetiedot

8.

Valtionosuusten erittely

	2023	2022
Kunnan peruspalvelujen vo	2 498 542,00	13 931 401,00
Verotuloihin perustuva vo tasaus	2 059 716,00	4 523 796,00
Opetus- ja kulttuuritoimen vo	-500 775,00	-360 834,00
Muut valtionosuudet	1 238 206,00	4 093 614,00
Harkinnanvarainen val.os.kor.	0,00	0,00
Laskennalliset valtionosuudet yhteensä	5 295 689,00	22 187 977,00

9.

Palvelujen ostojen erittely

	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	715 913,12	43 621 968,56
Muiden palvelujen ostot	4 529 401,74	5 545 685,11
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	5 245 314,86	49 167 653,67

10.

Valtuustoryhmille annetut tuet valtuustoryhmittäin

-

11.

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa.

Hyödykkeet, jotka ovat valmistuneet 31.12.2012 tai ennen sitä

Poistosuunnitelman mukaiset poistot ovat:

Aineettomat oikeudet	5 v Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	
Perustamis- ja järjestelymenot	5 v Tasapoisto
Tutkimus- ja kehittämismenot	5 v Tasapoisto
Atk-ohjelmistot	5 v Tasapoisto
Tiet ja muut vastaavat kiinteät rakenteet	20v Tasapoisto
Maa- ja vesialueet	ei poistoa
Hallinto- ja laitosrakennukset	50v Tasapoisto
Koulurakennukset, keskusta	50v Tasapoisto
Koulurakennukset, sivukylät	40v Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantilaitokset	30v Tasapoisto
Talousrakennukset	20 v Tasapoisto

Tilinpäätöksen liitetiedot

Vapaa-ajan rakennukset		30 v Tasapoisto
Asuinrakennukset, puiset		40v Tasapoisto
Asuinrakennukset, kiviset		50v Tasapoisto
Kadut, tiet, torit ja pulstot		10 % Menojäännöspoisto
Sillat ja laiturit		10 % Menojäännöspoisto
Muut maa- ja vesirakenteet		10 % Menojäännöspoisto
Vesijohtoverkosto		7 % Menojäännöspoisto
Viemäriverkosto		7 % Menojäännöspoisto
Muuntoasemat		15 % Menojäännöspoisto
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet		15 % Menojäännöspoisto
Koneet ja kalusto		
Autot		8 v Tasapoisto
Liikkuvat työkoneet		8 v Tasapoisto
Muut kuljetusvälineet		8 v Tasapoisto
Sairaala- ja terveydenhuoltolaitteet		5 v Tasapoisto
Kopio koneet		5 v Tasapoisto
Atk-laitteet		5 v Tasapoisto
Konttorikoneet		5 v Tasapoisto
Toimistokalusteet		5 v Tasapoisto
Muu kalusto		5 v Tasapoisto
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet		ei poistoa
Keskeneräiset hankinnat		ei poistoa
Osakkeet ja osuudet		ei poistoa
Hyödykkeet, jotka ovat valmistuneet 1.1.2013 tai sen jälkeen		
Poistosuunnitelman mukaiset poistot ovat:		
Kehittämismenot		3 v Tasapoisto
Aineettomat oikeudet		5 v Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot		3 v Tasapoisto
Tiet ja muut vastaavat kiinteät rakenteet		20 v Tasapoisto
Maa- ja vesialueet		ei poistoa
Hallinto- ja laitusrakennukset, puiset		20 - 30 v Tasapoisto
Hallinto- ja laitusrakennukset, kiviset		30 - 40 v Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantolaitokset		20 v Tasapoisto
Talusrakennukset		10 v Tasapoisto

Tilinpäätöksen liitetiedot

Vapaa-ajan rakennukset	20 v Tasapoisto
Asuinrakennukset, puiset	30 v Tasapoisto
Asuinrakennukset, kiviset	40 v Tasapoisto
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 v Tasapoisto
Sillat ja laiturit	15 v Tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet	15 v Tasapoisto
Vesijohtoverkosto	30 v Tasapoisto
Viemäriverkosto	30 v Tasapoisto
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10 v Tasapoisto
Autot	5 v Tasapoisto
Liikkuvat työkoneet	5 v Tasapoisto
Muut kuljetusvälineet	5 v Tasapoisto
Sairaala- ja terveydenhuoltolaitteet	5 - 10 v Tasapoisto
Atk-laitteet	3 v Tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 v Tasapoisto
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoa
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa

Vanhan polstosuunnitelman mukaan menojäännöspolstona polstettavat hyödykkeet polstetaan kokonaan lisäpolstona, kun niiden menojäännös on enintään 2.000,00 €

12. Pakollisten varausten muutos

-

13. Pysyvien vastaavien myyntivoitot ja -tappiot

	2023	2022
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	39 087,45	80 040,38
Muut myyntivoitot	19 758,13	0,00
Myyntivoitot yhteensä	58 845,58	80 040,38
Muut toimintakulut		
Pysyvien vastaavien myyntitappiot	2806,90	0,00
Myyntitappiot yhteensä	2806,90	0,00

Tilinpäätöksen liitetiedot

14.	Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät		
15.	Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
		2023	2022
	Osinkotuotot muista yhteisöistä	74 474,84	94 555,14
	Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0,00	67 696,45
	Yhteensä	74 474,84	162 251,59
16.	Poistoeron muutosten erittely		
	-		

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

17.	-		
18.	Arvonkorotukset		
		2023	2022
	Maa- ja vesialueet		
	Arvo 1.1.	775 454,48	775 670,74
	Arvonkorotukset	0,00	0,00
	Purettu tilikaudella	-775 454,48	-216,26
	Arvo 31.12.	0,00	775 454,48
	Osakkeet		
	Arvo 1.1.	83 663,23	83 663,23
	Arvonkorotukset	0,00	0,00
	Purettu tilikaudella	0,00	0,00
	Arvo 31.12.	83 663,23	83 663,23
	Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	83 663,23	859 117,71

Maa-alueiden ja osakkeiden arvonkorotukset on tehty v.1997.

Maa-alueiden arvonkorotusten määrä perustuu todennäköiseen luovutushintaan, Kh 20.4.1998, §40

ja ne on määritetty varoalsuuden periaatetta noudattaen.

Maa-alueiden osalta arvonkorotuksia on tarkistettu v. 2010. Tarkistuksen on tehnyt riippumaton asiantuntij

Arvonkorotus on tehty kaikilla maa-alueilla, joiden osalta kirjanpitolain mukaiset arvonkorotuksen edellytykset täyttyvät.

Maa-alueiden arvonkorotukset on purettu v. 2023 (Kh 5.12.2023 § 318).

Tilinpäätöksen liitetiedot

19.

Pysyvät vastaavat ja muut pitkävaikutteiset sijoitukset

PYSYVÄT VASTAAVAT JA MUUT PITKÄVAIKUTTEISET SIIJOITUKSET 2023

Aineettomat hyödykkeet

	Aineet- tomat olkeudet	Muut pit- kävaikuttei- set menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	199 433,56	92 366,39	291 799,95
Lisäykset tilikauden aikana			
Rahoitusosuudet tilikaudella			
Vähennykset tilikauden aikana			
Siirrot erien välillä			0,00
Tilikauden sumu-poisto	-141 629,46	-12 027,36	-153 656,82
Arvonlennukset ja niiden palautukset			
Poistamaton hankintameno 31.12	57 804,10	80 339,03	138 143,13

Olennaiset lisäpoistot

-

Aineelliset hyödykkeet

	Maa- ja vesia- luet	Raken- nukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Kesken- eräiset hankkeet	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	5 303 417,74	12 880 429,70	7 349 693,31	443 521,12	11 610,26	708 672,19	26 697 344,32
Lisäykset tilikauden aikana	353 192,05			131 862,32		1 124 681,03	1 609 735,40
Rahoitusosuudet tilikaudella						0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana				-8 467,68			-8 467,68
Siirrot erien välillä		361 825,41	509 008,84			-870 834,25	0,00
Tilikauden sumu- poisto		-843 146,96	-747 449,49	-233 251,39			-1 823 847,84
Arvonlennukset ja niiden palautukset		-238 145,70	-15 201,65				-253 347,35
Poistamaton hankintameno 31.12	5 656 609,79	12 160 962,45	7 096 051,01	333 664,37	11 610,26	962 518,97	26 221 416,85
Arvonkorotukset	-775 454,48						
Kirjanpito 31.12.	0,00						26 221 416,85

Olennaiset lisäpoistot

Tilinpäätöksen liitetiedot

Osakkeet ja osuudet	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkuus- yhteisö- osuudet	Kunta- yhtymä- osuudet	Yhteisyyhteisö osakkeet ja osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	8 840 633,72	998 591,00	1 711 380,86	103 033,34	427 803,85	12 081 442,77
Lisäykset	100 000,00				1 227,00	101 227,00
Vähennykset		-141 716,00				-141 716,00
Rahoitusosuudet tilikaudella						0,00
Siirto erien välillä						
Hankintameno 31.12.	8 940 633,72	856 875,00	1 711 380,86	103 033,34	429 030,85	12 040 953,77
Arvonkorotukset						
Kirjanpitoarvo 31.12.					83 663,23	12 124 617,00
						38 400 513,75

Tilinpäätöksen liitetiedot

OMISTUKSIA MUISSA YHTEISÖISSÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT					
20. - 22.					
Omistukset muissa yhteisöissä 2023					
		Kunnan ja konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin omasta pää- omasta	osuus vieraasta pää- omasta	euro tilikauden voitosta/ tappiosta
20.					
Omistukset tytäryhteisöissä					
Parkanon Vuokratodit Oy Kotipaikka: Parkano	*)	100 %	765 527	1 780 828	-14 941
			pääomainsa 120 940,74		
Parkanon Jäähallit OY Kotipaikka: Parkano	*)	52 %	84 462	117 108	-1 392
			pääomainsa 150 000,-		
Kehitys-Parkki Oy Kotipaikka: Parkano		75 %	24 607	39 482	4 860
Ki Oy Parkanon Paloasema Kotipaikka: Parkano	*)	100 %	-19 263	1 094 232	-23 332
			pääomainsa 37 000,-		
Lupinet Oy Kotipaikka: Parkano	*)	51 %	377 810	196 657	-5 297
			pääomainsa 378 000,-		
Ki Oy Välistön Ryhmäkodit Kotipaikka: Parkano	*)	100 %	148 139	1 341 598	6 740
			pääomainsa 50 000,-		
Parkanon Teollisuustalo Oy Kotipaikka: Parkano	*)	100 %	877 737	259 245	12 924
			pääomainsa 250 000,-		
Parkanon Vesi Oy	*)	100 %	7 493 691	554 411	43 139
			pääomainsa 300 000,-		

*) Pääomainsa Eit ole luettu mukaan oman pääoman eriin.

Tilinpäätöksen liitetiedot

21.

Omistus jäsenkuntayhtymissä

Pirkanmaan liitto	oik.tulos/opo	1,57 %	24 124	43 475	-1 089
Kotipaikka: Tampere					
Sastamalan koulutuskuntayhtymä		5,68 %	3 286 479	506 322	40 227
Kotipaikka: Sastamala					

22.

Omistukset osakkuusyhteisöistä

Kiinteistö Oy Parkanon Tavaratalo		31 %	425 403 -		1
Kotipaikka: Parkano					
Parkanon Tuuli Oy		35 %	7 039 -		-19 690
Kotipaikka: Parkano					

23.

Saamisten erittely

	2023	2022
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Myyntisaamiset	16 091,24	25 905,11
Muut siirtosaamiset	0,00	0,00
Yhteensä	16 091,24	25 905,11
Saamiset kuntayhtymiltä, joiissa kunta on jäsenenä		
Myyntisaamiset	7 000,51	4 534,60
Muut siirtosaamiset	39 835,48	134 289,10
Yhteensä	46 835,99	138 823,70
Saamiset osakkuusyhteisöiltä		
Myyntisaamiset	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00
Saamiset yhteensä	1 692 707,76	3 040 762,90

Tilinpäätöksen liitetiedot

24.			
	Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	2023	2022
	Kela/ työterveyshuolto	84 759,88	70 683,11
	Peruspääoman korot kyltä/PSHP	0,00	67 696,45
	Työllistämistuet	21 054,78	20 101,06
	Musiikkiopisto, lopullinen/ SASKY	0,00	66 592,65
	Lääkäreiden koulutuskorvaus	0,00	5 657,83
	Kuntouttava työtoiminta 11-12/2022 (Kuty ja Nu)	0,00	10 998,10
	Metsälliton puukauppa 11/2022	0,00	105 581,19
	Sairausvakuutuskorv.välitilin siirto	0,00	22 778,90
	Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	105 814,66	814 029,68

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

25.			
	Oman pääoman erittely	2023	2022
	Peruspääoma 1.1.	9 973 062,19	12 525 385,75
	Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
	Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
	Peruspääoma 31.12.	9 973 062,19	12 525 385,75
	Arvonkorotusrahasato 1.1.	859 117,73	859 333,99
	Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
	Vähennykset tilikaudella	775 454,48	216,26
	Arvonkorotusrahasato 31.12.	83 663,25	859 117,73
	Muut omat rahastot		
	Taidehankintarahasto 1.1.	6 471,11	6 471,11
	Siirrot rahastoon tilikaudella	0,00	0,00
	Siirrot rahastosta tilikaudella	0,00	0,00
	Taidehankintarahasto 31.12.	6 471,11	6 471,11
	Edellisten tilikausien yli- / alijäämä 31.12.	9 852 509,04	11 434 415,12
	Tilikauden yli- / alijäämä	2 200 240,17	-1 581 906,08
	Oma pääoma yhteensä	22 115 945,76	23 243 483,63

Tilinpäätöksen liitetiedot

26.			
Erittely poisto-erosta			
-			
27.			
Velat ja velkojen osat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua (1.1.2029 tai sen jälkeen)			
	2023	2022	
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 433 336,00	6 959 855,00	
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	
<i>Yhteensä</i>	<i>5 433 336,00</i>	<i>6 959 855,00</i>	
28.			
Liikkeelle lasketut joukkovelkakirjalainat			
-			
29.			
Erittely pakollisista varauksista			
-			
30.			
Velkojen erittely			
	2023	2022	
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Velat tytäryhteisöille			
Ostovelat	29 239,38	6 893,75	
Siirtovelat	0,00	52 148,82	
Velat jäsenkuntayhtymille			
Ostovelat	17 057,32	55 951,00	
Siirtovelat	0,00	151 761,06	
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>	<i>20 428 899,79</i>	<i>26 750 832,04</i>	
31.			
Sekkilimitti			
-			

Tilinpäätöksen liitetiedot

32.			
Muut velat erittely (liittymismaksut, muut velat)			
Liittymismaksut	0,00	0,00	
Muut velat	226 548,93	292 029,03	

33.			
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät			
	2023	2022	
Lyhytaikaiset siirtovelat			
Lomapalkkajaksotukset	997 098,15	952 299,81	
Korkojaksotukset	95 427,54	53 639,76	
Ta-Kuol eläkemenop.	0,00	4 325,91	
Ympäristöterveydenhuolto 2023	27 772,53	0,00	
Pihalajallina Terveys Oy, jaksotus	197 104,00	197 104,00	
Hankkaiden jaksotus, sivistys	234 787,00	308 500,00	
PSHP:n alljäämän kattaminen 2022	0,00	146 565,00	
OKM:n avustus 2024	20 000,00	37 700,00	
Muut siirtovelat	269 012,85	240 450,17	
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 841 202,07	1 940 584,65	
Siirtovelat yhteensä	1 841 202,07	1 940 584,65	

LIITETIETOERITTELY 2023

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua, 1.1.2029 tai sen jälkeen

KPKI

po 31.12.2023	5v lyhennys	Ep.	Erääntyy > 5 vuotta	
2 162 165,00	2 162 165,00	13.5.26	0,00	Kuntarahoitus/12034/06, lyhennysvapaa v.2026 asti
2 980 561,00	2 980 561,00	23.10.24	0,00	Kuntarahoitus/11535/05, lyhennysvapaa v.2024 asti
2 027 031,00	2 027 031,00	16.9.25	0,00	Kuntarahoitus/11755/05, lyhennysvapaa v. 2025 asti
4 378 380,00	1 621 620,00	30.1.37	2 756 760,00	Kuntarahoitus/18625/16, lyhennysvapaa v.2018 asti
1 710 532,00	1 315 780,00	8.4.30	394 752,00	Kuntarahoitus/19978/20,
2 418 184,00	136 360,00	14.3.61	2 281 824,00	Kuntarahoitus/19961/20,
Yht.	7 169 757,00		5 433 336,00	

Vanhan VESIhuoltolaitoksen lainat

16 678,00	16 678,00	23.10.24	0,00	Kuntarahoitus/ 11536/05,
911 767,00	911 767,00	12.8.27	0,00	Kuntarahoitus/ 12562/07, lyhennysvapaa v.2027 asti
	928 445,00		0,00	

YHTEENSÄ:

5 433 336,00

Tilinpäätöksen liitetiedot

VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA ja TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

34.			
Velat/pantit, kunta			
-			
35.			
Vakuudet/ pantit, kunta			
-			
36.			
Vakuudet samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta			
-			
37.			
Muut vakuudet yhteensä			
-			
38.			
Vuokravastuut			
	2023	2022	
Vuokravastuut	990 530,20	1 124 840,56	
Leasingvuokravastuut			
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	885 296,63	890 946,50	
-siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasing vastuut	615 756,08	615 756,08	
Myöhemmin maksettavat	9 084 037,54	9 789 007,95	
-siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasing vastuut	8 928 463,16	9 544 219,24	
<i>Leasingvastuut yhteensä</i>	9 969 334,17	10 679 954,45	

Tilinpäätöksen liitetiedot

39.			
Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta			
		2023	2022
Takaukset			
	Alkuperäinen pääoma	3 316 700,00	3 316 700,00
	Jäljellä oleva pääoma	1 550 500,00	1 731 900,00
40.			
Muut kunnan vastuusitoumukset			
		2023	2022
Takaukset			
	Alkuperäinen pääoma	3 300 000,00	3 300 000,00
	Jäljellä oleva pääoma	2 741 656,41	2 798 708,27
Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista			
		2023	2022
	Kunnan osuus takausvastuista 31.12.	51 765 975,00	47 588 906,00
	Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus rahastosta 31.12.	41 207,00	27 520,00

Tilinpäätöksen liitetiedot

41.

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

ARA:n vuokrasääntelystä johtuen kaupunki voi joutua palauttamaan ns. Rantakodon rakennuksiin kohdistuvia vuokria vuodelta 2023 Pirkanmaan hyvinvointialueelle. Asiaa selvitetään Rantakoto ry:n, Pirkanmaan hyvinvointialueen ja ARA:n kanssa. Mahdollinen palautettava summa on korkeintaan 60 000,00 euroa. Kaupunki välivuokraa Rantakoto ry:n omistamaa kohdetta Pirkanmaan hyvinvointialueelle.

Arvonlisäveron palautusvastuu	680 291,27	799 410,86
-------------------------------	-------------------	-------------------

Tilikaudella on arvonlisäveron palautusvastuu realisoitunut Kallion päiväkodin kirjanpidosta alaskirjaamisen yhteydessä.

Arvonlisäveron palautusvastuun tarkistuskirjaus on tehty 31.10.2023.

Raholustusvastuu kuntayhtymän kertyneestä alijäämästä

-

Yhteistyö- ja kumppanuussopimusvastuut

2023

2022

Elinkeinoalalla toteutettu Koulukampus Kaarnan kiinteistön

Jäännösvastuut	5 126 232,87	5 126 232,87
----------------	---------------------	---------------------

palvelumaksut yhteensä 31.7.2023 saakka (arvio)	6 533 893,62	6 992 144,51
--	---------------------	---------------------

- seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus (arvio)	458 250,89	437 630,49
--	-------------------	-------------------

Johdannaissopimusvastuut

-

Tilinpäätöksen liitetiedot

ANNETUT TAKAUKSET

31.12.2023

	kaikki	ei konserni
Ki Oy Parkanon Paloasema	1 027 700,00	
Parkanon Rantakoto ry	323 472,41	323 472,41
Parkanon Vuokrakodit Oy (80 % vastuuosuus)	520 800,00	
Ki Oy Pappilanpolun tukiasunnot (Kura/ täytetäkaus)	2 418 184,00	2 418 184,00
YHTEENSÄ	4 290 156,41	2 741 656,41

ARVONLISÄVERON MAHDOLLINEN PALAUTUSVASTUU

Käytettyä aikaa 20143 - 2023

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Yht./koko
Lukio			7 337,00				1675,91				9 012,91
Keskustan koulu	293 140,78	32 621,99				711,67					326 474,44
Terveydenkeskus		81 515,08		99 074,19	28 673,81	14 410,11	3 068,88	3 745,47	7 942,62	30 819,43	269 249,59
Rauhala	5 407,62	15 808,22		3 662,22		3 390,97	8 492,29	5 345,32	5 274,79	9 291,94	56 673,37
Kaupungintalo-taustatöidenkoti	2 395,11				9 697,08	29 293,24	17 073,75	25 071,13	15 439,49	7 570,79	106 542,59
Vanha Paloasema/kuulokoti									12 795,72		12 795,72
Sinilinnun peruskoulu (=Pajulinna)	48 950,22										48 950,22
Päiväkoti Kallio				2528,46							17 116,98
Lehtikoulu				1881,5					14 688,52		1 881,50
Metsäkoulu								2 279,18			2 279,18
Penttiläin luokkarak	5,79										5,79
Rantakoto(ei oma rak)		2 636,53									2 636,53
Yhteiskoulu ja yhteiskoulu	21 230,49			41 296,78							62 527,27
Yhteiskoulun kampus-alue		12 177,40			13 093,59	20 095,25		13 747,99	11 948,77	7 676,15	78 739,15
Lehtikoulun			13 315,74					2 068,94			15 384,68
Koivukoulu					2 790,88						2 790,88
Uusilinn				9496,95	2 625,01						12 121,96
Pappilanpolun tukiasunnot						85 196,25	600 586,97	436,80		6 905,26	693 125,28
Valkoinen talo										3 192,00	3 192,00
											1 704 341,06
Alv yhteensä	371 190,01	144 759,21	20 652,74	155 411,64	56 840,37	153 097,49	630 889,80	65 488,55	40 605,67	85 485,57	
Alv / vuosi	97 113,00	14 475,92	2 065,27	15 541,16	5 684,04	15 308,75	63 089,88	6 548,86	4 080,57	6 546,56	
Alv-vastuu / jäljellä oleva tarkista	0,00	14 475,92	4 190,55	46 623,49	22 796,15	76 548,75	578 539,88	45 841,99	52 484,54	58 910,01	680 291,37

Tilinpäätöksen liitetiedot

LEASINGVUOKRASOPIMUKSET KOPIOKONEISTA, ICT-laitteista ym. 31.12.2023

(v.2023 / alv 24%)

	Vuokraa jäljellä	Seuraavan tilik vuokra
OP YRITYSPANKKI OYJ (verollinen)	78 995,85	45 358,59
TUKIRAHOITUS OY/ KOPIOKONEET (verollinen)	42 689,81	31 302,75
DANSKE FINANCE OY / MUUT KONEET JA LAITTEET (verollinen) / ICT-LAITTEET (verollinen)	282 885,47 62 057,46	160 236,61 62 057,46
GOBYBIKE OY / POLKUPYÖRÄT (verollinen)	30 935,00	16 560,00
KUNTARAHOITUS OY/ Valtra 902-FAX, sopimus 11245 (verollinen) Jäännösvastuu 7705,43	29 578,91	18 714,87
Yhteensä €	527 142,51	334 230,28
Koneiden ja laitteiden leasingvuokrat y. veroton	425 114,92	269 540,55
Muuhemmin maksettavat (2025 -)	155 574,38	

KOULUKAMPUS KAARNAN KIINTEISTÖLEASINGSOPIMUS 31.12.2023

		Vuokraa jäljellä	Seuraavan tilik vuokra
(Elinkaarimalli) Kuntaraholtus Oy			
Vuokra-alka alkanut	1.7.2019		
Vuokra-alka päättyy	31.7.2039		
Urakkasumma, max	17 000 000,00 eur		
Leasingraholtus	14 500 000,00 eur		
Hankinta-ajan vuokra	150 000,00 eur	arvio	
Vuokra-ajan vuokra	13 970 500,00 eur	8 576 618,10	553 330,20
Jäännösvastuu, 33%	4 630 265,00 eur		
Lisäsopimus, piha-alue	1 569 539,00 eur	967 601,14	62 425,88
Jäännösvastuu, 33%	515 967,87 eur		
Koulukampus vuokraa jäljellä	187 kk	9 544 219,24	
Seur tilikauden lyh			615 756,08
Muuhemmin maksettavat		8 928 463,16	
Koulukampus jäännösvastuu yht	5 126 232,87		
Koulukampuksen palvelumaksu YIT	424 445,60 eur/v	arvio	6 533 893,62
Vuokraa jäljellä/ kaikki leasingit yhteensä		9 969 334,16	
Seur tilikauden lyh/ kaikki leasingit yhteensä			885 296,63
Muuhemmin maksettavat/ kaikki leasingit yhteensä		9 084 037,54	

Tilinpäätöksen liitetiedot

PARKANON KAUPUNGIN ANTAMAT TAKAUKSET 31.12.2023

LTT 59

SAAJA	PVM §	euro, alkup.	1.1.2023 Lisäykset	Vähennykset	31.12.2023 VELKOJAT	
Parkanon Rantakoto ry	25.5.2009 kv § 40	800 000,00	959 252,27	29 779,86	829 472,41 Oma Säästöpankki, Parkano FI04 4479 0080 0819 66	
KI Oy Parkanon Palousema Konserniiin	29.9.2004 kv 46 §	2 500 000,00	1 119 600,00	83 900,00	1 029 700,00 Kuntahoito Oy nro 11446/04 eränntyy 17.3.2024	
Parkanon Vuokratodit Oy Konserniiin	x.x. 2021 kv §	744 000,00 = kaupungin osuus 80%	545 600,00	24 800,00	520 800,00 OP, Parkano FI82 5327 0583 4323 93 Velkajärjalaina/ Takausvastuu 80% kaup	
	26.9.2022 kv 4 §	72 700,00	72 700,00	72 700,00	0,00 OP, Parkano FI53 5070 0486 5100 13	
KI Oy Pappilanpolku	-/2020 kv	2 500 000,00	2 445 456,00	27 272,00	2 418 184,00 Kuntahoito Oy 19961/20, Korkotukilaina (täytetakuus) eräpv. 14.3.2061	
Yhteensä		6 616 700,00	4 530 606,27	0,00	298 451,86	4 292 156,41
	Ei konserniiin Alkuperäiseltä Jäijellä	3 900 000,00 2 741 656,41				
	Konserniiin Alkuperäiseltä Jäijellä	3 316 700,00 1 550 500,00	6 616 700,00 4 292 156,41			

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

42.

Henkilöstön määrä toimialoitain

2023

2022

Hallinnon tukipalvelut

16

11

Perusturvapalvelut

0

29

Sivistyspalvelut

167

162

Tekniset palvelut

32

35

Yhteensä

215

237

Tilinpäätöksen liitetiedot

43.			
Henkilöstökulut			
	2023	2022	
Henkilöstökulut, tuloslaskelma			
Palkat ja palkkiot	9 100 530,92	9 330 183,55	
Henkilöstösivukulut			
Eläkekulut	1 913 705,04	2 526 962,84	
Muut henkilösivukulut	294 196,67	264 547,99	
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauserät	-69 815,41	-140 546,55	
<i>Yhteensä tuloslaskelman mukaan</i>	11 238 617,22	11 981 147,83	
<i>./ Josta henkilöstökulut, investointien tuntipalkat</i>			
Palkat ja palkkiot	49 572,63	49 740,57	
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	6 918,97	6 849,50	
Muut henkilösivukulut	1 671,53	1 514,08	
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauserät	0,00	0,00	
<i>Yhteensä investointien tuntipalkat</i>	58 163,13	58 104,15	
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	11 238 617,22	11 981 147,83	
44.			
Luottamushenkilömaksut			
	2023	2022	
Suomen Sosialidemokraattinen puolue	1 657,75	1 704,12	
Suomen Keskusta	7 202,32	6 815,06	
Kansallinen Kokoomus	4 759,06	4 601,59	
Suomen Kristillisdemokraatit	2 770,75	2 140,50	
Vasemmistoliitto	288,00	315,00	
Perussuomalaiset	2 228,25	2 499,00	
<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	18 906,13	18 075,27	
45.			
Tilintarkastajan palkkiot			
	2023	2022	
Yhteisö:			
BDO Auditor Oy			
Tilintarkastuspalkkiot, laskutetut	15 488,39	14 737,63	
Tarkastusltk:n avustaminen, laskutettu	9 729,89	3 541,44	
Muut palkkiot	0,00	620,00	
<i>Yhteensä</i>	25 218,28	18 899,07	

46.

Intressitahotapahtumat

Kaupunginjohtajan kanssa on 26.4.2023 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus. Johtajasopimus on hyväksytty kaupunginhallituksessa 24.4.2023 § 124. Johtajasopimuksen mukaan, mikäli kaupunginhallitus on menettänyt luottamuksensa kaupunginjohtajaan, pyritään asialt ratkaisemaan kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan välisiin neuvotteluihin, jossa kaupunginjohtaja sitoutuu irtisanoutumaan erakorvausta vastaan. Erakorvaus vastaa kuuden kuukauden bruttopalkkaa lomarahoinen, irtisanomisajan palkan lisäksi. Siirtymäkorvaus on arvoltaan 31.12.2023 tiedoilla 68 834,18 euroa.

Kaupunki on antanut kokonaan omistamalleen tytäryhtiösö Parkanon Vuokratodit Oy:lle ent. Parkanon kaupungin Vuokratodit Oy:lle pääomallinaa, jonka saldo 31.12.2023 on 120 940,74€ Tertäärilainaa, jonka saldo on 31.12.2020 435 611,93€, on siirretty 12/2020 sijoitukseksi yhtiön vapaaseen omaan pääomaan. Lisäksi kaupunki on sijoittanut yhtiön SVOP-rahastoon, 02/2020 100 000,00 € ja 12/2020 100 000,00 €. Edellä mainitut lainat on myönnetty ennen v. 2015. Kaupunki on sijoittanut Parkanon Vuokratodit Oy:n SVOP-rahastoon 12/2022 100 000,00 € ja 12/2023 100 000,00 €.

Kaupunki on antanut 7.4.2015 kokonaan omistamalleen tytäryhtiösö KI Oy Välistön Ryhmäkodeille pääomallinaa, jonka saldo 31.12.2023 on 50 000,00€ sekä muuta lainaa 37 500,00€. Muu laina on maksettu pois v. 2019.

Kaupunki on antanut kokonaan omistamalleen tytäryhtiösö KI Oy Parkanon Paloasemalle pääomallinaa, jonka saldo 31.12.2023 on 37 000,00€. Lainaa on myönnetty ennen v.2015. Lisäksi kaupunki on antanut takauksen yhtiön Kuntarahoitus oy:ttä ottamalle lainalle, lainan saldo per 31.12.2023 on 1 027 700,00 €. Ei vakuuksia.

Kaupunki on antanut 20.6.2017 kokonaan omistamalleen tytäryhtiösö Parkanon Teollisuustalo Oy:lle pääomallinaa, jonka saldo 31.12.2023 on 250 000,00€ Kaupunki on sijoittanut yhtiön SVOP-rahastoon tilikaudella 2022 100 000,00 €.

Kaupunki on antanut tytäryhtiösöilleen, kaupungin omistus 52%, Parkanon Jäähalli oy:lle pääomallinaa, jonka saldo 31.12.2023 on 50 000,00€ sekä muuta lainaa, jonka saldo 31.12.2023 on 22 222,30 €. Pääomallina on myönnetty ennen v. 2015 ja muu laina 19.12.2017. Muusta lainasta laskutetaan lyhennykset ja korot. Vuosi 2018 oli lyhennysvapaa. Kaupunki on antanut uuden pääomallinaa 25.6.2018, jonka saldo 31.12.2022 on 100 000,00€ Lisäksi kaupunki on antanut tilikaudella 2022 avustuksia yhteensä 47 938,38 € ja tilikaudella 2023 yhteensä 64 800,00 €.

Kaupunki on antanut tytäryhtiösöilleen, kaupungin omistus 51%, Lupinet Oy:lle kolme erillistä pääomallinaa; 58 000,00€/ ennen v. 2015, muutettu 24.6.15, 40 800,00€/ 30.9.2016 ja 122 400,00€/ 28.11.2017. Pääomallinaojen saldo 31.12.2023 on 221 200,00€. Lisäksi yhtiöillä on 24.6.2015 annettua muuta lainaa, jonka saldo 31.12.2023 on 1 500,00€. Muusta lainasta laskutetaan lyhennykset ja korot. Lainojen lisäksi kaupunki on sijoittanut Lupinet Oy:n SVOP-rahastoon tilikaudella 2016 107 100,00 € ja tilikaudella 2018 102.000,00 € sekä tilikaudella 2020 45 900,00 €. Lisäksi kaupunki on antanut tilikaudella 2020 avustukset 140 272,00 € ja 139 728,00 €. Tilikaudella 2021 avustusta on konvertoitu SVOP-sijoitukseksi 131 439,50 €

Kaupunki on antanut kokonaan omistamalleen tytäryhtiösöilleen Parkanon Vesi Oy:lle pääomallinaa, jonka saldo on 31.12.2023 300 000,00 €. Pääomallina on myönnetty 2019. Kaupunki on antanut vakuuden Parkanon Vesi Oy:n luotolliselle tilille, limiitti 500 000,00€. Limiittistä on käytössä 31.12.2023 0,00 €.

Kaupunki on antanut takauksen Parkanon Rantakoto Ry:n OmaSäästöpankin lainaan, lainan saldo per 31.12.2023 on 323 472,41 €. Vakuutena panttikirjat, 4 kpl, yhteisarvoltaan 603 477,86 €.

Kaupunki on antanut täytetakuksen KI Oy Pappilanpolun tukiasunnolle valtion takaamaan korkotukilainaan. Lainan saldo 31.12.2023 on 2 418 184,00 €.

Tilinpäätöksen liitetiedot

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

Tilikaudella 1.1. - 31.12.2023 on käytetty seuraavia kirjanpitokirjoja:

Päiväkirja	Atk-listoina
Pääkirja	Atk-listoina
Tilinpäätös	Sidottuna
Talousarvion toteutusvertailu	Atk-listoina
Käyttöomaisuusluettelo	Atk-listoina
Lainakortisto	Atk-listoina

Parkanon kaupungin kirjanpito on hoidettu

Intime Plussalla, pysyvät vastaavat Assets:lla sekä konserni-laskenta FPM:llä

KIRJAUSUUNNITELMA

	tl	käytetyt tositteet	
Kirjanpidon tositteet			
Tuloksen kirjaus tositteet			
Intime	96	1	12
	98	1	12
Muistiotositteet			
Intime	81	1	17
WEB-tositteet, ulk			
Intime	80	1	180
WEB-tositteet, sis			
Intime	77	1	18
Avaustaseen muutos			
Intime	79	1	1
Käyttöomaisuustos.			
Intime	87	1	14
	88	1	1
Tiliotetositteet			
Intime	30	1	476

Tilinpäätöksen liitetiedot

Myyntireskontran tositteet				
Viitesuoritukset				
	Intime	40	1	239
Myyntir. suoritukset				
	Intime	41	1	59
		46	1	208
		47	1	7
Luottotappiot				
	Intime	85	1	431
Myyntilaskutus				
	Intime	42	1	692
		44	1	2183
		55	1	581
		60	1	15
Ostoreskontran tositteet				
Palauteluovitus				
	Intime	35	1	265
Hyvitysten kohdistus				
	Intime	34	1	2
Ostolaskut, kierrätys				
	Intime	32	1	6821
Palkkojen tositteet				
Palkat				
	Intime	84	1	62
Matkat				
	Intime	82	1	51
Liitetietotositteet				
	Liitetiedot	LTT	1	35

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt.
Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.
Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty osakkuusyhteisöt, jossa kunnalla on omistusosuus.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty.
Konserniyhteisöjen vuonna 2023 maksamat kiinteistöverot on vähennetty.
Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.
Sastamalan koulutus kuntayhtymän toimintatuottoihin sisältyvät valtionosuudet vuodelta 2023 (5,68%/41 588 037,00 eur) on siirretty konsernituloslaskelmassa valtionosuuksiin.

Poistoero ja vaapehtoliset varaukset

Poistoerot ja vaapehtoliset varaukset on jaettu omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on huomioitu omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisön yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu.
Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuus

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä tuloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhteisöjen pysyvien vastaavien suunnitelman mukaisina poistoina on kirjattu yhtiöiden ilmoittamat suunnitelman mukaiset tilikauden poistot tuloslaskelmaan ja kertyneet poistot taseeseen. Parkanon Paloaseman aiheeton rakennusten poisto-oikaisu (357 475,01 eur) on purettu kirjaamalla rakennusten poistoihin konsernituloslaskelmassa.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen sovelletulla pääoma-osuusmenetelmällä.

Konsernitilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Sote-uudistuksen vuoksi Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä on purkautunut 1.1.2023. Purkautumisella on merkittävä vaikutus konsernitilinpäätöksen tuloslaskelmaan, taseeseen ja rahoituslaskelmaan. Tästä johtuen vuoden 2022 konsernitilinpäätöksen mukainen tase ei ole vertailukelpoinen vuoden 2023 konsernitilinpäätöksen taseen kanssa.

Parkanon kaupunkikonsernin osakkuusyhteisöistä on jätetty konsernitilinpäätöksessä yhdistelemättä tilikaudella 2023 Kolmostien Terveys oy (omistus 4%) ja KI Oy Pankkitori (omistus 17 %). Yhtiöiden vaikutus on oikaistu pois jo konsernitilinpäätöksestä 2020. Kaupungin taseessa sijoitukset yhtiöihin on siirretty Osakkuusyhtiöosuuksista Muihin osakkeisiin ja osuuksiin.

Sasky koulutus kuntayhtymän omistusosuus-% on muuttunut tilikaudella. Omistusosuus-% tilikaudella 2022 oli 5,82% ja on nyt tilikaudella 2023 5,68%. Muutos on kirjattu konsernitilinpäätökseen tilikauden konsernin luovutustappioksi.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut/oikaisut

-

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

KONSERNITULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

2.

Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksittain

	2023	2022
Yleishallinto	1 634 119,44	1 693 828,00
Soslaali- ja terveystoimi	190 262,82	36 093 984,11
Opetus- ja kulttuuritoimi	3 736 461,65	1 410 489,20
Tekninen toimi	4 917 518,36	3 099 165,21
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>10 478 362,24</i>	<i>42 297 930,87</i>

3.

Satunnaiset tuotot ja kulut

	2023	2022
Satunnaiset tuotot		
Konsernin tuloslaskelmassa ei ole satunnaisia tuottoja	0,00	0,00
<i>Satunnaiset tuotot yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
Satunnaiset kulut		
Konsernin tuloslaskelmassa ei ole satunnaisia kuluja	0,00	0,00
<i>Satunnaiset kulut yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

4.

Pakolliset varaukset/muutokset

	2023	2022
PSHP:		
Potilasvahinkovastuuvaraus 1.1.	0,00	519 785,31
Lisäys	0,00	14 395,69
Vähennys	0,00	-56 909,35
Potilasvahinkovastuuvaraus 31.12.	0,00	477 271,65
Muut pakolliset varaukset 1.1.	0,00	5 484,38
Lisäys	0,00	0,00
Vähennys	0,00	-4 340,02
Muut pakolliset varaukset 31.12.	0,00	1 144,36
<i>Pakolliset varaukset yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>478 416,01</i>

Konsernirakenteeseen ei kuulu enää 1.1.2023 lähtien hyvinvointialueiden perustamis johdosta Pirkanmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

5.

Pysyvien vastaavien myyntivoitot/ -tapplot

	2023	2022
Myyntivoitot		
PSHP	0,00	238 400,65
Sasky	2 597,79	2 771,54
Kaupunki	58 845,58	80 040,38
Myyntivoitot yhteensä	61 443,37	321 212,57
Myyntitapplot		
PSHP	0,00	14 403,00
Sasky	0,00	9,79
Kaupunki	2 806,90	0,00
Myyntitapplot yhteensä	2 806,90	14 412,79

Konsernirakenteeseen ei kuulu enää 1.1.2023 lähtien hyvinvointialueiden perustamisen johdosta Pirkanmaan Sairaanholtopöirln kuntayhtymä.

KONSERNITASEEN LIITETIEDOT

	2023	2022
6.		
Arvonkorotukset		
Maa-alueet:		
Kaupunki	0,00	775 454,48
Osakkeet:		
Kaupunki	83 663,23	83 663,23
PSHP	0,00	5 857,52
Parkanon Vuokratodit	3 271,42	3 271,42
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	86 934,65	868 246,65

Konsernirakenteeseen ei kuulu enää 1.1.2023 lähtien hyvinvointialueiden perustamisen johdosta Pirkanmaan Sairaanholtopöirln kuntayhtymä.

Parkanon kaupungln maa-alueiden arvonkorotukset on purettu v.2023.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

7.					
Maa- ja vesialueet erittely			2023		2022
	Kiinteistöjen liittymismaksut:				
	Parkanon Vuokrakodit Oy		75 037,32		75 037,32
	Jäähalli Oy		17 239,26		17 239,26
	Ki Oy Parkanon Paloasema		36 490,00		36 490,00
	PSHP		0,00		15 953,34
	Liittymismaksut yhteensä		128 766,58		144 719,92
	Muut maa- ja vesialueet		5 934 911,24		6 683 236,27
	Maa- ja vesialueet yhteensä		6 063 677,82		6 827 956,19
	Konserniyhteisöjen väliset el-palautettavat liittymismaksut on eliminoitu.				
	Konsernirakenteeseen ei kuulu enää 1.1.2023 lähtien hyvinvointialueiden perustamisen johdosta Pirkanmaan Sairaanhoidtoplirin kuntayhtymä.				
8.					
Omistukset muissa yhtiöissä 2023					
			Kunnar konser- nin omist	Kuntakonsernin osuus euro omasta vieraasta pää- omasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Parkanon Vuokrakodit Oy	*)	100 %		765 527	1 780 828
Kotipaikka: Parkano				pääomalainaa 120 940,74	-14 941
Parkanon Jäähalli OY	*)	52 %		84 462	117 108
Kotipaikka: Parkano				pääomalainaa 150 000,-	-1 392
Kehitys-Parkki Oy		75 %		24 607	39 482
Kotipaikka: Parkano					4 860
Ki Oy Parkanon Paloasema	*)	100 %		-19 263	1 094 232
Kotipaikka: Parkano				pääomalainaa 37 000,-	-23 332
Lupinet Oy	*)	51 %		377 810	196 657
Kotipaikka: Parkano				pääomalainaa 378 000,-	-5 297
Ki Oy Välistön Ryhmäkodit	*)	100 %		148 139	1 341 598
Kotipaikka: Parkano				pääomalainaa 50 000,-	6 740
Parkanon Teollisuustalo Oy		100 %		877 737	259 245
Kotipaikka: Parkano	*)			pääomalainaa 250 000,- 137	12 924
Parkanon Vesi Oy	*)	100 %		7 493 691	554 411
				pääomalainaa 300 000,-	43 139

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

*) Pääomainoja Ei ole luettu mukaan oman pääoman erlin.

Omistus jäsenkuntayhtymissä

Pirkanmaan liitto oik.tulos/opo Kotipaikka: Tampere	1,57 %	24 124	43 475	-1 089
Sastamalan koulutuskuntayhtymä Kotipaikka: Sastamala	5,68 %	3 286 479	506 322	40 227

Omistukset yhteisyhteisöistä

Kiinteistö Oy Parkanon Tavaratalo Kotipaikka: Parkano	31 %	425 403 -		1
Parkanon Tuuli Oy Kotipaikka: Parkano	35 %	7 039 -		-19 690

9.

Siirtosaamiset (olennaiset erät)

	2023	2022
Kelan korvaus työterveyshuollosta	100 144,41	117 280,05
Ulkop. rahoituksen jaksotus, PSHP	0,00	59 423,41
Työllistämistuet	21 054,78	20 101,06
Lääkäreiden koulutuskorvaus	0,00	9 281,19
Projektisaamiset	15 625,05	88 809,73
Peruspääoman korot	0,00	67 696,45
Opistojen maksuosuus palautus, kpki	39 835,48	66 592,65
KUTY 2022, kpki	0,00	10 998,10
Puunmyyntitulot, kpki	0,00	105 581,19
Muut siirtosaamiset	78 439,63	189 197,59
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	267 061,81	1 103 784,98

Konsernirakenteeseen ei kuulu enää 1.1.2023 lähtien hyvinvointialueiden perustamisen johdosta Pirkanmaan Salraanhoitopiirin kuntayhtymä.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

10. Oman pääoman erittely	2023	2022
Peruspääoma 1.1.	9 973 062,19	12 525 385,75
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	9 973 062,19	12 525 385,75
Yhdistysten ja säätiöiden peruspo. 1.1.	0,00	3 985,28
Lisäykset tilikaudella, PSHP	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Yhdistysten ja säätiöiden peruspo. 31.12.	0,00	3 985,28
Arvonkorotusrahasto 1.1.	862 389,15	868 462,93
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Ed.tilikaudesta johtuva muutos	0,00	89,87
Vähennykset tilikaudella, KPKI	-775 454,48	-306,13
Arvonkorotusrahasto 31.12.	86 934,67	868 246,67
Muut omat rahastot 1.1.	754 879,02	755 254,34
Lisäykset tilikaudella	0,00	4,72
Osuuksien elimin.aiheutuva lisäys	0,00	0,00
Osuuksien elimin.aiheutuva vähennys	0,00	0,00
Ed.tilikaudelta johtuva muutos	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-109,90	-127,43
Osuuden muutos	0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12.	754 769,12	755 131,63
Ed.tilikausien ylijäämä 1.1.	9 640 767,86	12 283 471,77
Edellisen tilikauden tulos	0,00	486 025,54
Kuntayhtymäosuuksien lisäykset	0,00	-4,27
Alkaiempiin tilikausiin liittyvät korjaukset	0,00	-361 000,15
Edellisten tilikausien ylijäämä muutos	0,00	-50,71
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	9 640 767,86	12 408 442,18
Tilikauden yli-/alijäämä	1 613 636,76	-1 604 464,62
Oma pääoma yhteensä	22 069 170,60	24 956 726,89

Konsernirakenteeseen ei kuulu enää 1.1.2023 lähtien hyvinvointialueiden perustamis johdosta Pirkanmaan Sairaanhoidtopiirin kuntayhtymä.

Hyvinvointialueelle siirtyneet omaisuuserät on käsitelty konsernitilinpäätöksessä Hyvinvointialue- ja kuntajaoston lausunnon 2023/137 mukaisesti aikaisemalla aloittavan konsernitaseen peruspääomaa ja muita oman pääoman eriä. Aloittava konsernitase 1.1.2023 liitetietona.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

11.

Pakolliset varaukset

	2023	2022
Eläkevaraukset, PSHP	0,00	0,00
Potilasvahinkovastuuvaraus, PSHP	0,00	477 271,64
Olkeudenkäyntivaraus, PSHP	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset, PSHP	0,00	1 144,37
Pakolliset varaukset yhteensä	0,00	478 416,01

Konsernirakenteeseen ei kuulu enää 1.1.2023 lähtien hyvinvointialueiden perustamis johdosta Pirkanmaan Sairaanhoidtopilrin kuntayhtymä.

12.

Muut velat erittely/ p.a.

	2023	2022
Liittymismaksut	0,00	0,00
Muut velat	3 144,40	14 810,02
Muut velat yhteensä	3 144,40	14 810,02

13.

Siirtovelat(olennaiset erät)

	2023	2022
Lomapalkkajaksotukset	1 139 758,33	2 498 209,41
Palkkojen ja henkilösivuk.jaksotus	4 031,91	213 122,89
Valtionosuusennakot	297 871,64	34 379,58
Korkojaksotukset	104 478,90	84 124,97
Potilasvahinkov.seur.vuoden lyhennys	0,00	47 371,99
Eläke-,työttömyys-, yms. vakuutusmaksut	44 120,88	43 992,20
Peruspo:n korko jäsenkunnille	0,00	67 738,39
Menojäämät	0,00	146 565,00
Muut siirtovelat	406 338,91	692 066,43
Lääketieteell.tutkimus, jaksotus	0,00	186 500,32
Tuloennakot	254 787,00	400 610,23
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	2 276 897,44	4 412 015,85

Konsernirakenteeseen ei kuulu enää 1.1.2023 lähtien hyvinvointialueiden perustamis johdosta Pirkanmaan Sairaanhoidtopilrin kuntayhtymä.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

VAKUUKSIA, VASTUUSITOUUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIIT

14.			
Velat/pantit, konserni			
	2023	2022	
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 806 281,47	195 253,36	
Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita	0,00	0,00	
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	6 464 633,84	579 200,50	
15.			
Vakuudet/ pantit, konserni			
-			
16.			
Muut vakuudet yhteensä, konserni			
	2023	2022	
Omasta puolesta annetut vakuudet			
Vakuudeksi annetut kiinnitykset PSHP	0,00	26 850,00	
Vakuudet yhteensä	0,00	26 850,00	
Konsernirakenteeseen ei kuulu enää 1.1.2023 lähtien hyvinvointialueiden perustamisjohdosta Pirkanmaan Salraanhoitopiirin kuntayhtymä.			
17.			
Vuokravastuut			
Vuokravastuut			
	2023	2022	
Yhteismäärä 31.12.	1 108 838,91	2 739 720,28	
Leasingvastuut			
	2023	2022	
Yhteismäärä 31.12.	10 044 496,92	10 902 156,19	
<i>siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingit</i>	9 544 219,24	10 247 425,20	

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

18.				
Muut konsernin vastuusitoumukset				
Takaukset				
		2023		2022
Samaan konserniin kuuluvien yhtiöiden puolesta				
<i>Yhteismäärä 31.12.</i>		1 550 500,00		1 731 900,00
Takaukset muiden puolesta				
<i>Yhteismäärä 31.12.</i>		2 741 656,41		2 798 708,27
Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista				
<i>Yhteismäärä 31.12.</i>		51 765 975,00		47 588 906,00
<i>vastuuta kattava osuus rahastosta 31.12</i>		41 207,00		27 520,00
19.				
Muut konsernitaseen ulkopuoliset järjestelyt				
		2023		2022
<i>Arvonlisäveron palautusvastuu</i>				
PSHP		0,00		40 144,67
Kpki		680 291,27		799 410,86
<i>Arvonlisäveron palautusvastuu yhteensä</i>		680 291,27		839 555,53
Raholitusvastuu kuntayhtymän kertyneestä alijäämästä				
-				
Yhteistyö- ja kumppanuussopimusvastuut				
		2023		2022
Vuokratkaussitoumus PSHP		0,00		931,63
Elinkaarimalli/ palvelumaksut kpki		6 533 893,62		6 992 144,51
Elinkaarimalli/jäännösvastuu kpki		5 126 232,87		5 126 232,87
Sopimusvastuut				
		2023		2022
Huoltosopimusvastuu PSHP		0,00		152,11
<i>Sopimusvastuut yhteensä</i>		0,00		152,11
Johdannaissopimusvastuut				
		2023		2022
<i>Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä</i>				
Nimellisarvot		0,00		2 512 176,85
Käypä arvo 31.12.		0,00		436 002,22
<i>Johdannaissopimusvastuut yhteensä, nimellisarvot</i>		142 0,00		2 512 176,85
<i>Konsernirakenteeseen ei kuulu enää 1.1.2023 lähtien hyvinvointialueiden perustamisen Pirkanmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä.</i>				

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

konsernin liitetietoerittely				KLTT 17
VASTUUT 2023				
	KAUPUNKI	PIRLI 1,57%	SASKY 5,68%	
LEASINGVASTUUT 31.12.	9 969 334,17	0,00	75 162,75	10 044 496,92
SIITÄ KIINTEISTÖLEASINGVASTUUT	9 544 219,24	0,00		9 544 219,24
VUOKRAVASTUUT	990 530,20	0,00	118 308,71	1 108 838,91
				KLTT 18
SAMAAN KONSERNIIN KUULUVIEN YHTEISÖJEN PUOLESTA ANNETUT TAKAUKSET 31.12.	1 550 500,00			1 550 500,00
TAKAUKSET MUIDEN PUOLESTA 31.12.	2 741 656,41			2 741 656,41
				KLTT 19
VASTUU KUNTIEN TAKAUSKESKUKSEN TAKAUSVASTUISTA KUNNAN OSUUS	51 765 975,00			
VASTUUTA KATTAVA OSUUS	41 207,00			
				KLTT 19
ARVONLISÄVERON PALVASTUU 31.12.	680 291,27			680 291,27
Konsernissa Ei todennäköisiä suunnitelmiin tai toimenpideohjelmiin sisältyviä huomattavia palautusvastuita				

Konsernin liitetietoerittely									KLTT 13	
SIIRTOVELAT 2023										
	KAUPUNKI	PIRLI 1,57%	SASKY 5,62%	Kehitys-parikki	Vuokratilat	Palossama	Vilistö	Jäähalli	Vesi oy	
Lomapalkkajaksotukset	997 098,15	8 223,13	134 437,05							1 139 758,33
Palkkojen ja eläkek. jaksot	2 898,37	1 133,54								4 031,91
Valtionosuusennakot	220 385,00		77 486,64							297 871,64
Korkojaksotukset	95 427,54		318,09				8 733,27			104 478,90
Tuloennakot	254 787,00									254 787,00
Eläke-, Työttömyys-, ym. val	2 029,48		42 091,40							44 120,88
Menojäätymät	0,00		0,00							0,00
Ympäristöterveydenhuolto	27 772,53									27 772,53
Muut siirtovelat	240 804,00	27 756,13	3 866,19	36 708,84	27 088,73	12 231,91	1 195,44		56 687,67	405 338,91
	1 841 202,07	37 112,80	258 199,36	36 708,84	27 088,73	12 231,91	9 928,71	0,00	56 687,67	2 279 160,10

Konsernin liitetietoerittely									KLTT 9
SIIRTOSAAMISET 2023									
	KAUPUNKI	Jäähalli	PIRLI 1,57%	SASKY 5,68%	Kehitys-Parikki	Palossama	Vilistön ryhmä	Vesi Oy	
KELA-TYÖTERVEYSHUOLTO	84 759,88			15 384,53					100 144,41
MUUT SIIRTOSAAMISET	0,00	1 941,12	7,48	6 899,04	2 826,14	446,59	1 946,17	64 433,09	78 439,63
PROJEKTISAATAVAT				15 625,05					15 625,05
TYÖLLISTÄMISTUET	21 054,78								21 054,78
OPISTOJEN MAKSUOS.PAL	39 835,48								39 835,48
KUNTAOSUUDEN PALAUTUS				14 225,10					14 225,10
	145 650,14	1 941,12	7,48	52 073,73	2 826,14	446,59	1 946,17	64 433,09	269 324,46

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

		KLTT 2
Konserni 2023		
Toimintatuotot toimialoittain		
Yleishallinto		1 634 119,44 kpm; Kehitys-P; Lupinet, PirLi;
Opetus ja kulttuuri		3 736 461,65 kpm; Jäähalli; Sasky
Sosiaali ja terveys		190 262,82 kpm; Väistö;
Tekninen		4 917 518,36 kpm; vuokrat.; paloas; teolltalo; Vesi oy
		10 478 362,24
	tulosl	11 155 961,73
	elim.	-677 599,50
	tp2023	10 478 362,24

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Konsolidoitu tuloalaskelma ja tase

ACT - 0 - 2023 - Parkano konserni (PNOKON) - EUR

Pohjan tunnus: P_REPORT_1001

Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)	KAUPUNGILTA HVA:LLE PSHP:N POISTUMISEN			
	TASE 31.12.2022	SIIRTYNEET ERÄT	VAIKUTUS TASE 1.1.2023	
TASE				
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
<u>Aineettomat hyödykkeet</u>				
Aineettomat oikeudet	629 947,70		-416 401,88	213 545,81
Konserniliiketoiminta				
Muut pitkävaikutteiset menot	120 002,43		-27 636,04	92 366,39
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hyödykkeet	3 338,11		-3 103,31	232,80
Aineettomat hyödykkeet	753 288,23		-447 141,22	306 145,01
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>				
Maa- ja vesialueet	6 780 864,68		-292 228,09	6 488 636,58
Rakennukset	28 120 779,35		-7 846 766,31	20 274 013,04
Kilinteet rakenteet ja laitteet	14 486 001,27		-435 133,64	14 060 867,63
Koneet ja kalusto	2 381 961,87		-875 851,12	1 486 110,75
Muut aineelliset hyödykkeet	48 354,04		-8 424,08	39 929,96
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	2 817 263,68		-1 720 056,21	1 097 207,47
Aineelliset hyödykkeet	54 625 224,88		-11 178 459,45	43 446 765,44
<u>Sijoitukset</u>				
Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	0,00			0,00
Kuntayhtymäosuudet	0,00			0,00
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	554 063,51		-541 505,48	12 558,03
Liikelaitosten peruspääomaosuudet				0,00
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkaiden osuudet	704 982,01	-400,00	-180 547,42	524 034,59
Joukkovelkakirjasaamiset				
Muut lainasaamiset	97 201,32		-9 951,32	87 250,00
Muut saamiset	31 077,72		-15 953,34	15 124,38
Sijoitukset	1 387 324,56	-400,00	-747 957,56	638 967,00
PYSYVÄT VASTAAVAT	56 785 835,87	-400,00	-12 373 558,23	44 391 877,44
<u>TOIMEKSIANTOJEN VARAT</u>				
Valtion toimeksiannot	122 577,29			122 577,29
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	256 943,85			256 943,85
Muut toimeksiantojen varat				
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	379 521,14			379 521,14

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

VAIHTUVAT VASTAAVAT			
<u>Vaihto-omaisuus</u>			
Aineet ja tarvikkeet	192 715,87	-192 245,58	470,29
Keskenäiset tuotteet	25 756,40		25 756,40
Valmiit tuotteet	0,00		0,00
Muu vaihto-omaisuus			
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta			
Vaihto-omaisuus	218 472,28	-192 245,58	26 226,70
<u>Saamiset</u>			
<u>Pitkäaikaiset saamiset</u>			
Myyntisaamiset	0,00		0,00
Lainasaamiset	30 685,71	-30 685,71	0,00
Laskennalliset verosaamiset	1 559,04	-1 559,04	0,00
Saamiset kunnalta			0,00
Muut saamiset	2 560,67		2 560,67
Siirtosaamiset	9 576,85	-9 576,85	0,00
Pitkäaikaiset saamiset	44 382,28	-41 821,61	2 560,67
<u>Lyhytaikaiset saamiset</u>			
Myyntisaamiset	4 201 888,56	-1 853 822,96	2 348 065,61
Lainasaamiset	16 078,15	-6 078,15	10 000,00
Laskennalliset verosaamiset	1 805,94	-21,48	1 784,46
Saamiset kunnalta			0,00
Muut saamiset	787 255,23	-214 957,29	572 297,94
Siirtosaamiset	1 104 190,40	-190 575,36	914 826,81
Siirtyvät korot	405,41	-405,41	0,00
Muut siirtosaamiset	1 103 784,98	-190 169,94	914 826,81
Muut siirtosaamiset tytäryhteisöiltä			0,00
Muut siirtosaamiset jäsenkuntayhtymiltä	138 525,48		72 040,78
Muut siirtosaamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteisyyksiltä			0,00
Muut siirtosaamiset taseytsiköiltä ja liikelaitoksilta			0,00
Muut siirtosaamiset muilta	965 259,52	-190 169,94	842 786,03
Sosiaalisen luoton korkosaamiset			0,00
Lyhytaikaiset saamiset	6 111 218,28	-2 265 455,23	3 846 974,81
Saamiset	6 155 600,56	-2 307 276,85	3 849 535,48
<u>Rahoitusanopaperit</u>			
Osakkeet ja osuudet			0,00
Sijoitukset rahanmarkkinainstrumentteihin			0,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset	18 854,80	-18 854,80	0,00
Muut anopaperit	378 917,20	-53 007,69	323 909,50
Rahoitusanopaperit	395 772,00	-71 862,50	323 909,50
Rahat ja pankkisaamiset	7 305 338,14	-1 831 698,12	5 473 640,02
VAIHTUVAT VASTAAVAT	14 075 182,97	-4 403 083,04	9 673 311,70
VASTAAVAA	71 220 539,79	-400,00	54 444 710,28

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma	12 525 385,75	-2 552 323,56		9 973 062,19
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	3 985,28		-3 985,28	0,00
Ylläpitörahoitus				0,00
Arvonkorotusrahoitus	868 246,87		-5 857,52	862 389,15
Muut omat rahastot	755 131,83		-252,61	754 879,02
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) (pl. r)	12 408 442,18			12 408 442,18
Muuntoerärahoitus				0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	12 408 442,18		-1 163 209,70	9 640 767,86
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 604 484,82			
OMA PÄÄOMA	24 958 728,89	-2 552 323,56	-1 173 305,11	21 231 098,22
VÄHEMMISTÖSUUDET	657 322,81		-252 414,81	404 908,00
KONSERNIRESERVI				
POISTOERO JA VAPAAEHTOSET VARAUKSET				
Poistoero				
Vapaaehtoiset varaukset				
POISTOERO JA VAPAAEHTOSET VARAUKSET				
PAKOLLISET VARAUKSET				
Ei-keuhkokuivatus				
Muut pakolliset varaukset	478 418,01		-478 416,01	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET	478 418,01		-478 416,01	0,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT				
Vainion toimeksiannot	50 452,56			50 452,56
Lahjoitusrahastojen pääomat	401 453,12		-39 186,51	362 266,61
Muut toimeksiantojen pääomat	131 447,24			131 447,24
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	583 352,92		-39 186,51	544 166,42

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

VIERAS PÄÄOMA			
<u>Pitkääkertainen vieras pääoma</u>			
<u>Pitkääkertainen korollinen vieras pääoma</u>			
Joukkovelkakirjalainat			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	20 893 714,47		20 893 714,47
Pääomalaianat	158 800,00		158 800,00
Lainat kunnalta	0,00		0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	1 414,59	-1 414,59	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	8 138 397,32	-8 138 397,32	0,00
Pitkääkertainen korollinen vieras pääoma	29 190 326,37		29 190 326,37
			0,00
<u>Pitkääkertainen koroton vieras pääoma</u>			
Saadut ennakot	168 820,74		168 820,74
Ostovelat			0,00
Korottomat velat kunnalta			0,00
Liittymismaksut ja muut velat	14 810,02	-11 724,11	3 085,91
Siirtovelat			0,00
Laskennalliset verovelat	2 253,34	-2 253,34	0,00
Pitkääkertainen koroton vieras pääoma	185 884,09		185 884,09
Pitkääkertainen vieras pääoma	29 376 210,47	-8 153 789,35	21 222 421,12
<u>Lyhytaikainen vieras pääoma</u>			
<u>Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma</u>			
Joukkovelkakirjalainat			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 829 563,82	-484 892,97	4 344 670,85
Pääomalaianat			0,00
Lainat kunnalta	0,00		0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	1 414,59	-1 414,59	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	169 493,72	-169 493,72	0,00
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	5 000 472,13		5 000 472,13
			0,00
<u>Lyhytaikainen koroton vieras pääoma</u>			
Saadut ennakot	206 780,55	-1 657,10	205 123,46
Ostovelat	4 816 479,07	-984 519,95	3 847 690,38
Ostovelat tytäryhteisöille	0,00		0,00
Ostovelat jäsenkuntayhtymille	881 239,08		18 129,65
Ostovelat osakkuus- ja muille omistusyhteyksille	0,00		0,00
Ostovelat, sisäinen	0,00		0,00
Ostovelat muille	3 935 239,99	-984 519,95	3 829 560,73
Korottomat velat kunnalta			0,00
Liittymismaksut ja muut velat	686 019,43	-263 282,06	422 737,36
Siirtovelat	4 412 015,85	-152 889,73	-2 037 231,64
Laskennalliset verovelat	46 743,64	-46 743,64	0,00
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	10 168 038,55		10 168 038,55
Lyhytaikainen vieras pääoma	15 168 510,68	-152 889,73	-3 989 235,67
VIERAS PÄÄOMA	44 544 721,15	-152 889,73	-12 143 025,02
VASTATTAVAA	71 220 539,79	-2 705 213,29	-14 086 347,46
			54 444 710,28

Allekirjoitukset ja merkinnät

Tilinpäätöksen 2023 allekirjoitus

Parkanossa 25.3.2024

Parkanon kaupunginhallitus

Klaus Myllymäki

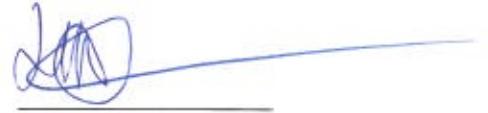
puheenjohtaja

Reijo Ojennus

Heikki Mettomäki

Hilikka Ala-Kauhaluoma

Tarja Manner

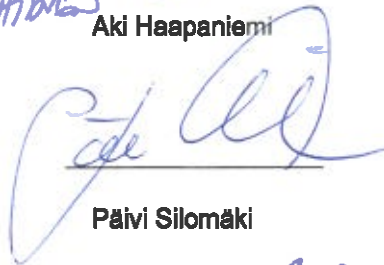
Aki Haapaniemi

Tapio Ristamäki

Jari Sammatti

Päivi Silomäki

Saara Viitaharju

Aki Viitasaari

kaupunginjohtaja

Allekirjoitukset ja merkinnät

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Parkanossa 22 päivänä toukkuuta 2024

BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisö

Vesa Keso
JHT/ tilintarkastaja